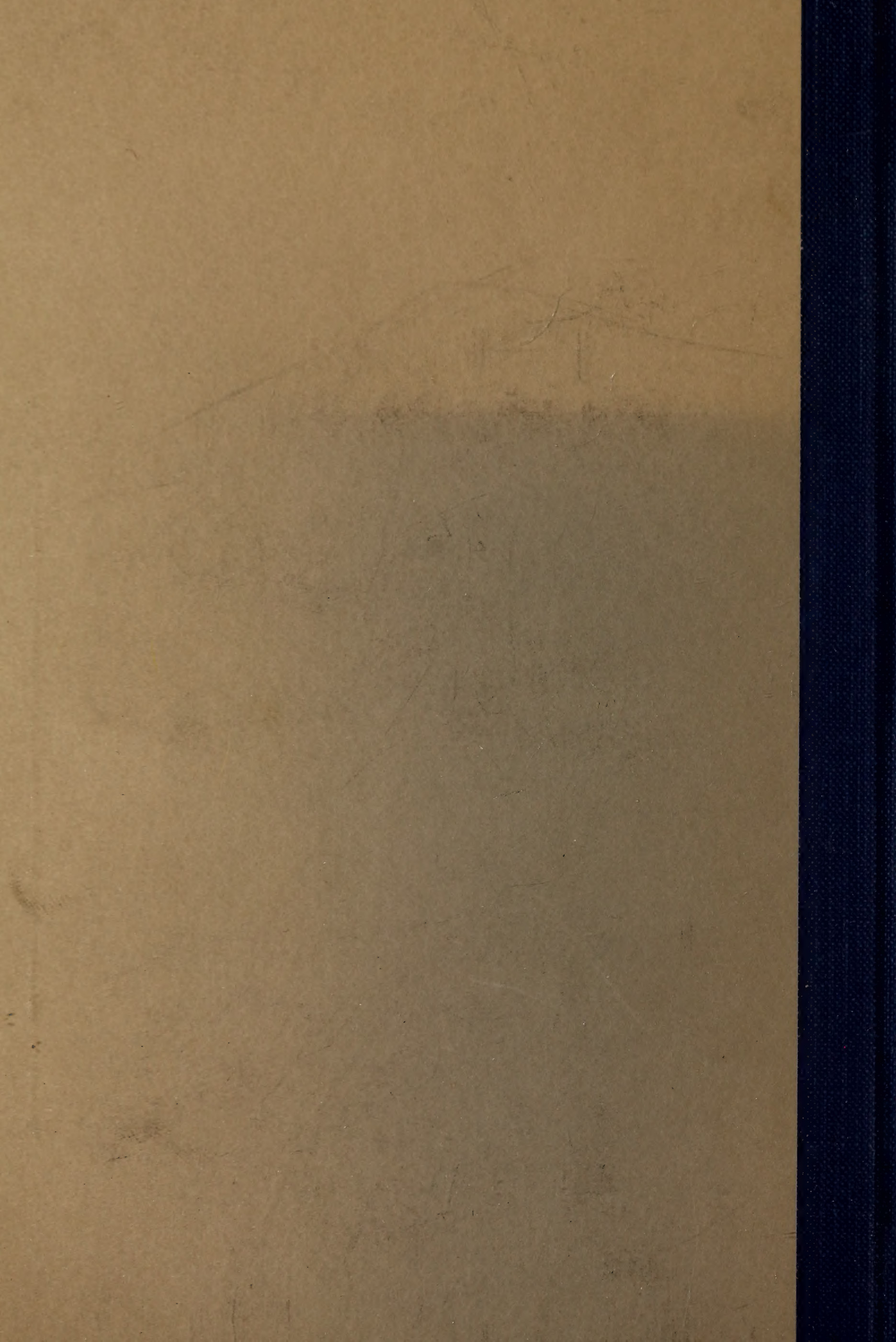

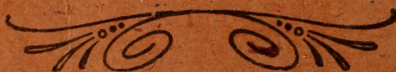
محفل مجموعهٔ اسلامیه سی نشریاتندن :
عدد
۲

حسن و عشق

ناظمی
شیخ غالب

کلمشدر او شاعر یگانه　　گویا بو کتاب ایچون جهانه

طابعی
طاهر المولوی

فی ۱۵ غروش

استانبول — مطبعهٔ عامره

۱۳۲۹

LIBRARY
AUG 31 1965
UNIVERSITY OF TORONTO

حسن و عشق

ناظمی : شیخ محمد اسعد غالب دده افندی

ولادتی : ۱۱۷۱   وفاتی : ۱۲۱۳

حمد آکه که قیلدی خلقه رحمت   تحمید ده عجزه ویردی رخصت

عجز اولماسه حال اولوردی مشکل   پای کج کلك اولوردی در گل

گر حمدینه یوقسه حد و احصا   شکر ایت که زبان عجز گویا

حمد ایله که ویردی شرع معنی   تحمید خداده عجزه فتوی

بخش ایلدی اهل عجزه ادراك   فحوای شریف (ماعرفناك)

آخرینه عجز اولوردی حاصل   اما اولامازدی کیمسه واصل

نقصانمزه حمایت ایتدی   تعجیز دکل عنایت ایتدی

اصلح آکا واجب اولمامشدر   احساننی موجب اولمامشدر

محض کرمیله ایتدی تصویر   عدل اوزره نظام خلقی تقدیر

عجز اولماسه بی نوا قالیردق   هپ ابکم و کج ادا قالیردق

مشکلدی ادای شکره تحمید   قنده لب ذره قنده خورشید

اما که زبان عجزمز وار   وصفنده بیان عجزمز وار

انصاف ایله گر اولورسه دقت   تعمیمی دکلدر عجزه رخصت

هر بر نعمك ثناسی لازم   بو بخشده شکر اولور ملازم

بوندن دخی عجزمز هویدا   عفو ایتدی ینه جناب مولی

بیحد اگر ایلسه‌ك تخیل   زنجیر سخن بولور تسلسل

موج اورمغله محیط فکرت   جوش ایلدی حیرت ایچره حیرت

من بعد دل اولدی مست و مدهوش   عقل ایلدی بحر نطقی خاموش

در نعت شریف نبوی واوصاف لطیف مصطفوی

صلی الله تعالی علیه

ارواح که تحفهٔ خدادر / خاك رهٔ شاه انبیادر

اول شاه که تختی لامکاندر / جاروبکشی کروبیاندر

اول شاه که ماه، چون ستاره / پابوسنه اولدی پاره پاره

جبریل نوالنه خبرجی / میکائیل آنك وکیل خرجی

لولاك ایله ذات پاکی موصوف / قرآنه صفاتی ظرف ومظروف

دروازهٔ طاقی قاب قوسین / فرش قدمی علوم کونین

شاه ملکوت عرش‌پایه / ماه جبروت فرش سایه

بر در دیدی آشنای وحدت / موج احدیت احمدیت

چون (اول ماخلق) در اول نور / ثانی خدا دیسه‌م ده معذور

آدم که جناب بو البشردر / باغ نبویده بر شجردر

گریان اولوب اولدی نوح نواح / دریای ملاحتنده ملاح

جوش آور اولنجه نیل قبضی / موسایه خضر یتشدی فیضی

شرعیله ایدنجه تیغزنلك / ابراهیمه دوشدی بت‌شکنلك

معراج کمال ذاتی ادریس / سکّان سمایه قیلدی تدریس

بر رتبه که حسن بی بهاسی / یوسف دخی عبد مشتراسی

تبشیر ایچون قدومن عیسی / تا منبر چرخه چیقدی گویا

ایجادی وجود کونه باعث / امتلری سرّ علمه وارث

آیینهٔ وحدت الهی / مرآت وجودیدر کماهی

ایمان حقیقیه اول آگاه / بسدر سکا بر نبی بر الله

ارواحی عطاشی رایگاندر / اعجازی مشار بالبناندر

مشکین سواد شام اسرا / منشور نبوتنده طغرا

مجرمدر اگرچه امتگر — امیدی سنك عنایتكدر
اولمازسه شفاعتكدن احسان — چوق زاهدك اوله حالی حرمان
چون اهل كبائرم سیهكار
هر مقصدمه بشارتم وار

در وصف شریف جناب حضرت خداوندكار قدس سره

ختم ایتدی چو انبیای الله — كلدی بزه اولیای آگاه
شهدر او گروهه ملا خنكار — بسدر بو جهانه بر حكمدار
سلطان سریر ملك عرفان — سجاده نشین شیر یزدان
ندیشه‌سی رهنمای تحقیق — مانندهسیدر وكیل صدیق
خورشید سپهر صلب حیدر — زر سلسله رهرو غضنفر
نی پارهٔ كلكی قیلدی مشهود — بیلدك نیمش نوای داود
اولدی علمای دینه فایق — پیغمبر روم دینلسه لایق
معنای كلامی روح بخشا — مهدی كبی شرعی ایلر احیا
اسم اولمادی بر كتابه الآن — سبر ایت شرفن كه (مغز قرآن)
ملك سخن سواد اعظم — بر بقعه‌سی تخت (ابن ادهم)
(ابراهیم كلشنی) كبی مرد — اولمشدر او باغه بلبل فرد
ابدال فلك هلاك عشقی — مهر ومهی سینه‌چاك عشقی
ابیات شریفی آیت آیت — اسرار شریعت و حقیقت
روشن سخنی چراغ معنی — هر نقطه‌سی شبچراغ معنی
سرتاجی گروه اولیانك — شاه و چلبیسی اصفیانك
ایتمشدر احاطه غرب وشرقی — امواج محیط غرق وفرقی
اقطار جهانه حكمی جاری — اجزای زمانه فیضی ساری
عالم طولو فیض همتندن
بحث ایتمه عبث كرامتندن

انوار بورودی کائناتی — روشن کورور اولدیلر حیاتی

برق اوردی اوشب چراغ نایاب — محو اولدی هپ آفتاب ومهتاب

بر خرمن ایدی نجوم پرتاب — خورشید ومه آنده کرم شبتاب

آیینهٔ نور اولوب شب تار — یار ایلدی یاره عرض دیدار

کوندردی خدا ایدوب مشیت — جبریل امینی پیك دعوت

هرگه که اینردی آسماندن — صان عرشه چیقاردی خاکداندن

تبشیر قلوب سروش اعظم — دیدی که : ایا رسول اکرم

آدین قودیلر براق یکتا — کلدی آیاغکه عرش اعلی

ایله گذر عرش وآسمانی — محزون بیورمه لامکانی .

اول مقصد کن فکان ایجاد — فرمان خدایه اولدی منقاد

هرشی اولور اصلنه شتابان — چیقدی ینه آسمانه قرآن

چون باصدی رکابه پای همت — زین خانه سی اولدی بیت وحدت

نه قالدی زمین ونه زمانه — محو اولدی بو طرفه آشیانه

جوش ایلدی چون محیط وحدت — معنایه مبدل اولدی صورت

هم صورته کیردی سر وحدت — معنای قدیم بولدی صورت

ناگه کورونوب حریم اقصا — عبدیتك اولدی سری پیدا

اول ساجد اولوب حق اولدی مسجود — دیندی بومقامه غیب مشهود

ارواح رسل جماعت اولدی — الله بیلیر نه حالت اولدی

ای خامه او رتبه اولما چالاك — اسرار نبوت اولماز ادراك

دریا سوزی شبنمه نه لایق — تکری ایشی آدمه نه لایق

کل عادت شاعرانه کیت سن — صوفیّه سوزین فراغت ایت سن

چون باصدی سپهر اوله پا — اولدی ایکی پاره بدر رعنا

تا خلقه عیان اوله مجرد — کیم دور قمری ، دور احمد

معراجده چون زمان یوقدر — اوّل دیمکه توان یوقدر

ماه اولماسی معجزیله منشق
اثبات ایدی شرح صدری الحق

اول بیدله التیام قیلدی
کوکلینی آلوب خرام قیلدی

چاوشلق ایتدیلر سروشان
(الله معك) له دمخروشان

عزم ایلدی وحی وارد اوزره
واردی فلك عطارد اوزره

چون کلدی او شاعر فلکجاه
اول شاهدن اولدی معذرتخواه

عفو ایلدی نامهٔ سیاهن
(حسان)ه باغیشلادی کناهن

مبعوثنه رهبر اولدی باعث
آچیلدی در سپهر ثالث

(زهرا)سن ایدوب شفیع، زهره
عفوندن او شاهك آلدی بهره

چارم فلکی قیلنجه سیران
فخر ایتدی دوبار چار ارکان

فیض آلدی ملیحدن مسیحا
تکراردن اولدی صانکه احیا

برق اوردی او شبچراغ جاوید
شرمیله زمینه کیردی خورشید

چون طارم خامس اولدی منزل
مریخه ایریشدی خدشهٔ دل

قان آغلایوب ایتدی عذره آهنك
دامان سپهری قیلدی کلرنك

عفو ایتدی او شاه آسمان رخش
عزرائله قیلدی جرمنی بخش

چون شش جهت اولدی کامخواهی
چرخ ششمه ایرشدی راهی

تا ایده او شاه هفت اقلیم
قاضیٔ سپهره شرعی تعلیم

تبلیغ قیلوب جناب حقدن
نهی ایلدی حکم ماسبقدن

منع اولدی کهانت ایله تنجیم
ظاهرله مظاهر اولدی تنظیم

چون ایردی سپهر هفتمینه
بخش ایتدی سعادت عالمینه

کیوان شفیع ایدوب (بلال)ی
بویله دیوب ایتدی روی عالی :

بسدر بکا بو شب، عذرخواهی
بالاتر رنك قبل سیاهی .

چون حضرت پادشاه لولاك
تکمیل ایله قیلدی سیر افلاك

اما دخی بخشش الهی
معراجنی بولمادی کماهی

کرسی‌یه باصینجه پای رفتار
شوق ایلدی ثابتاتی سیار

تشریفی ایچون بیوردی زیرا   اولمش فلك البروج برجا
باصمقله قدم وجود پاکی   افلاکه چیقاردی نور خاکی
لطف ایدوب او پادشاه یکتا   قوزبکجی باشیسی اولدی جوزا
دریوزه آلن آچینجه میزان   درهم برینه در ایتدی ریزان
حوت ایلدی زیرخاکه آهنك   گرداب خفایه کیردی خرچنك
قیلدی اسد، ابن عمّنی یاد   تخلیصنه آندن اولدی امداد
زیرا حمل ایلیوب شکایت   ایتمشدی جلادتن حکایت
دَلو آغلایوب اولدی حالی درهم   بر رشحه دیوب بچاه زمزم
برفیض ایله شاد اولوب اوکوندی   دولاب محمدی یه دوندی
پرویله جدی اولنجه تزیین   سبطینه تحفه قیلدی تعیین
چون ساعت چرخه لازم عقرب   وقتا اوده قیلدی عرض مطلب
بولدی شرف قبوله امکان   فوت اولمادی بر دقیقه احسان
قوسینه باقینجه زال دهرك   بك ضعفنی کوردی حال دهرك
اول شاهسوار قاب قوسین   قیلدی سفرین ورای کونین
جبریل امینه اولدی همپا   تا عرش خدایی قیلدی مأوا
لوح و قلم هزار اسرار   هم اولدی کروبیان بدیدار
شوقندن او رتبه اولدی مدهوش   عرش ایلدی صاحبن فراموش
عرشی براقوب مثال سایه   ذو العرش دیدی او عرشپایه
اول سیرده ماورا کوروندی   تا سدرهٔ منتها کوروندی
آچیلدی در حریم وحدت   قربت کری قالدی کلدی وصلت
جبریلده عجز اولوب هویدا   الفاظی براقدی آنده معنا
اوّل نه ایدی نه اولدی بیلمم   لبریز ایدی اول نه طولدی بیلمم
ای رحمتی رایکان رحمان   لطفکله بو بنده‌ڭ ایله شادان
خواهشگر دولت مؤبد   یعنی که فقیر (غالب اسعد)

سوز اولسه‌ده منبع کرامت قرآنه نظیره اولماز البت
قرآن او رسولی قیلدی توصیف اخلاق عظیمن ایتدی تعریف
ای خامه زبانك ایله کوتاه لوح اوزره قلمله یازمش الله

درمنقبت معراج شریف نبوی ومعجزهٔ باهرهٔ مصطفوی

بر شب که سرای (ام هانی) اولمشدی او ماهك آسمانی
اما که نه شب، امین رحمت شیخ الحرم حریم حضرت
مانند (بلال) صاحب عرفان نور سیه ایچره نور ایمان
کویا او شب شرف مآثر (ویس القرن) ایدی نور ظاهر
یوز سورمکه کلدی خاك پایه دعوتلی بولندیلر علایه
اول لیله ایچون سپهر گردان ایتدی نیجه بیك صباحی قربان
چون آب حیات او شام انور رنکی سیه ایدی موجی اخضر
ابر آور اولوب بهار ناسوت جوش ایلدی سبزه‌زار لاهوت
سرچشمهٔ خضر اولوب هویدا ارواح بقایه اولدی اروا
ظلمات چکوب سرادق غیب سر سویلدی ماهه مهر لاریب
تا مهر ایده ماهه عرض دیدار ظلمات خفایه کیردی انوار
جوش ایلدی صانکه نیل حیرت احیا اوله تا که مصر وصلت
بسط ایلدی نقطهٔ سویدا سر اولدی ایچنده شام اسرا
انوار ایله کائنات طولدی ایشته بو کیجه صباح اولدی
شوق ایلدی مهری پاره پاره شنلندی مشاعل ستاره
بر خرمن نور اولوب نه افلاك خورشیدی قاپاندی پرتو خاك
بر فیض ایریشدی بو زمینه کیم اولدی سرای آبکینه
گر ایتمسه مهر ومه تقدم شبنم برینه یاغاردی انجم

در ذکر پیشوای خود

بو لماغه ختام بو مباحث
بر ذات ستوده اولدی باعث

افتادهٔ راه سر بلندی
یعنی پدرم رشید افندی

دل زاویه سنده منزویدر
سر باز محب مولویدر

حقدر بوکه دنك لال ایدم بن
نطق ایتمکه بی مجال ایدم بن

قالمشدی زبان خامه خاموش
قیلمشدی هزار موج غم جوش

کلمشدی کلال گفتگودن
گچمشدی خیال رنك وبودن

ناگفته قالوب مقال معراج
قالمشدی بو حسن وعشق بی تاج

سویله دییوب ایتدی نطقه اقدام
فیض نفسیله اولدی اتمام

به کمرهك اولدی دستگیری
اوگرتدی سخنده طرز پیری

طولدردی بنم اومرد میدان
همتله درونم آب حیوان

چون اولدی جهان عشقه رهبر
اولمازمی ابوتی مکرر

هر نسنه که سویلرم ثنادن
آسوده در آفت ریادن

نی کبی بنی اوذات والا
فیض نفسیله قیلدی گویا

هم اولدی سبب هم ایتدی همت
قیلدم نیچه اهل حاله خدمت

آثار کرملریله حقا
انکاری کفردر، اولدم احیا

آلمرده دیمز بوکا عنایت
هم بن دخی ایلدم قناعت

بحر کرمك وراسی یوقدر
اول بحرده در فیض چوقدر

ان شاء الله رحیم ورحمان
اسرار شهود اولور نمایان

در بیان سبب تألیف

بر مجلس انسه محرم اولدم — اول جنت ایچنده آدم اولدم
مجلس ولی گلشن محبت — بلبللری یکسر اهل الفت
هر بریسی شاعر سخن سنج — گنجینه‌لر الده جمله‌سی گنج
الفتلری شعر وفضل وعرفان — صحبتلری نظم ونثر الحان
بن مست صبوح نکته دانی — وقت ایسه صباح نو جوانی
گاهی اوقونوردی (خیر آباد) — (نابی) اولنوردی خیرایله یاد
حقا که عجیب بر اثردر — اربابی یاننده معتبردر
هنگام هرمده سویلمشدر — پیر اولدیغی دمده سویلمشدر
اول نظمك ایدوب بر اهل معنا — مدحنده مبالغه‌یله اطرا
بزم اهلی سراسر ایتدی اقرار — بو قولی موافقتله تکرار
بر غایته ایردیکم مآلی — تنظیرینك اولماز احتمالی
اول وطل بکا گران گوروندی — بر صورت امتحان گوروندی
تعریضانه ایدوب خطابی — ویردم او گروهه بو جوابی
کیم نابی‌یه هیچ دوشرمی اوفق — شیخك سوزینه کلام قاتمق
ای قصه‌دن اولمایان خبردار — ناقصمی براقدی (شیخ عطار)
ایشته اوقدردر اول حکایت — باقیسی دروغ بی نهایت

نسخه‌سی ٥٠ پاره‌در .

محفل قارئلرینه مجاناً تقدیم اولونور .

برنجی فورمه‌ده‌کی ترتیب خطالری

صحیفه	سطر	خطا	صوابلری
٥	٧	آچیلدی دیر ..	آچیلدی‌در
٨	٤	دنك دلال	دنك ولال

منظومهٔ فارسی وش ابیات
بالجمله تتابع اضافات

انشایه ویرر اکرچه زینت
ترکی سوز ایچنده عین ثقلت

آز اولسه اکر دکلدی مانع
دیردك آکا بلکده صنایع

هم بردخی وارکه اول سخنساز
اغراقده مرغ پست پرواز

اوصاف براق فخر عالم
رخشیهٔ (نفعی) آندن اقدم

لازممی براقی مدح وتوصیف
بوکاوی آکا کیم ایتدی تکلیف

عفو ایلهیم که بلکه بیلمز
برسوروچن آتك باشی کسیلمز

هم برده بوکیم او پیر فانی
آلمش نیجه درلو نام وشانی

بش دانه شهنشه ملکزاد
طبعینه کرمله ایتمش امداد

بازار جهانده کامن آلمش
میدان سخنده نامن آلمش

بویله‌یکن ایدوب ینه تکاسل
قیلمش نیجه معنیدن تغافل

بولمغله برایکی خوشجه تعبیر
أرلکمیدر ازدواجی تصویر

دیرسه‌ك كه (نظامی) کرامی
ایتمش او دخی بوالتزامی

اول طرز عجمدر اولماز اعجاب
رندان عجم کوزتمز آداب

هر طورینه اقتفا نه‌لازم
جائزسه‌ده اجترا نه‌لازم

هم بردخی بوکیم اول سخن سنج
ویرمش قلمینه رنج بی کنج

بردزد برهنه‌پای کویا
منصوره دیلرکه ایده همپا

معراج خیاله ایلیوب ساز
ایسترکه مسیحه اولسون انباز

مبنای بنای (خیر آباد)
برخیرسزك کالن ایراد

الحق چالوب آلمه قصه‌د راول
خیرسزلره خیلی حصه‌در اول

پیرانه تکلف ایتمش الحق
ویرمش هله کار دزده رونق

نصح ایتسه اکر بودر مذاقی :
دنیا فانی آخرت باقی

اولسه نه‌قدر خراب ومغشوش
یوقدر بونی بر ایشیتمه‌مش کو

مرد آکه دینورکه آچه نوراه
ارباب وقوفی ایده آکاه

اولمایه سوزی بدیهیٔ تام / ایده نیجه تجربه‌یله اتمام

اما کیمه ایده‌یم بونی فاش / بن داخی بیله‌یدم اول‌قدر کاش

افواهه سوزم اولایدی دمساز / لازم‌می ایدی فلکده پرواز

وه‌وه بونه شکوه ایتدم اظهار / صدتوبه وصد هزار انکار

بر اهل سخن که ایده تحسین / بیك چرخ ده کر اوبیت رنکین

دائم بونی دیرکه آلده خامه / آفت بکا اعتبار عامه

چون کاری حمایت ایله مکدر / افهامه رعایت ایله‌مکدر

البته اولوب فسرده خاطر / معنادن اولور زبانی قاصر

لکن ینه بللیدر طبیعت / میدانده‌در آلدیغك ودیعت

چالاك ضمیر ومرد آکاه / ایتمز هله دزدی همسرشاه

اولسه نه‌قدر شکسته پرواز / اویماز ینه کوف وقازه شهباز

قالمادیمی نشئهٔ محبت / پایانه‌می ایردی اول حکایت

هیچ عشقدن اوزکه شیٔ روامی / صرف ایتمکه کوهر کلامی

دیرسه‌ڭ که هزار اولوندی تکرار / صهبای بقادن اولما بیزار

عالم همه درد عشق الفت / باقی کدر والم، نحوست

بوراهدن اولدڭ ایسه آکاه / چیقماز یولك اوزره دردکمراه

بودرد سخندر اولماز اظهار / تعبیر ایده‌مم دخی نه‌لر وار

کنجور جواهر صنایع / اول صنعتی یوق که ذوقه راجع

حتی دیدی بر مسیح خوشدم / هم سویله‌یه‌مم ده هم بکنمم

ایتدم نیجه درلو اعتراضات / هم هر بریسنده ایتدم اثبات

بونغمه‌یه کیم بن ایتدم آهنك / اوّل بنی قیلدی زار ودلتنك

طوتدی بنی اول سوز ایله یاران / دعوایه کرك کل ایمدی برهان

نابی آکا کیم کوج ایله ایرمش / الله سکا کنجلکده ویرمش

آلدم اوهوسله کلکی دسته / بونظمی دیدم شکسته بسته

نقصانمه واردر اعترافم
بیهوده دکل لیك لاوفم

بدرنك ایسه‌ده قماش اورن
قالماز یِنه کالهٔ حلبین

آن کس که زشهر آشنایست
داندکه متاع ما کجاییست

آغاز داستان نبی محبت

دل زندهٔ فیض (شمس تبریز)
نی پارهٔ خامهٔ شکرریز

بر رسمه قویوب بیان عشقی
سویلر بکا داستان عشقی

کیم واردی عربده برقبیله
مستجمع خصلت جمیله

سرلوحهٔ دفتر فتوت
سرخیل عرب (بنی محبت)

امانه قبیله، قبلهٔ درد
باجمله سیاه بخت وروزرد

کیدکلری آفتاب تموز
ایجدکلری شعلهٔ جهانسوز

وادیلری ریك وشیشهٔ غم
قوملر صاییسنجه حزن وماتم

خرکهلری دود آه حرمان
صحبتلری نی کبی هپ افغان

هربیریسی برنکاره اورغون
شمشیرکبی دهانی پرخون

ارزاقلری بلای ناکاه
آتش یاغار اوستلرینه هرکاه

اکدکلری دانهٔ شراره
بیجدکلری قلب پاره پاره

آنلرکه کلامه جان ویریرلر
(مجنون) اوقبیله‌دندی دیرلر

هرکیم که بلایه مرتکبدر
البت او اوجاغه منتسبدر

صاتدقلری هپ متاع جاندر
آلدقلری سوزش نهاندر

صفت بزم ایشان

قصد ایلسه بونلر عیش ونوشه
طوفان بلاکلیردی جوشه

ساغرلری کرز کوه‌پیکر
صهبالری مرك دهشت آور

مجلسلری رزمگاه آشوب / مطربلری های هوی دلکوب
پنبالی پیاله ظن ایدرلر / پرکاله‌یی لاله ظن ایدرلر
عزرائل اوقومه ساقیٔ خاص / مریخ بزملرنده رقاص
قانون ونقاره صوت شیون / تبلرزهٔ جانگداز دفزن
عشرت آراسنده نقل بادام / چشم بدخلق وزهر آلام
میناده‌کی پنبه پنبهٔ داغ / داغ ایچره شراب شعله ایرماغ
فریاد وشکنجه یأس وحسرت / اسباب صفادخی نه حاجت

صفت شکار ایشان

عزم ایلسه‌لر شکاره بونلر / کیتمز کله‌جك دیاره بونلر
تیهولری سوسمار اولور هپ / دراجلری پرنده عقرب
شهبازلری نگاه حسرت / طوتدقلری جغد وبوم دهشت
پرتاب ایله حلقه لانسه اژدر / خوش کلدی صف کلنك دیرلر
آهولری دود آه سرکش / اندامی سیاه شاخی آتش
صیادلری شکاره اورغون / طاوشان اوکروهه تللی قورشون
ایستر اوقی کیتمه‌یه بهانه / کندی چکینیر زه کمانه
اوردقلری افعیٔ منقش / اوق ییلانی تیر وروی تیرکش

صفت بهار ایشان

اول سمته کلنجه نوبهاران / صحرایه اولوردیلر گریزان
پیوند ایدوب آه وداغی داغه / چون برق کیدرلر ایدی باغه
مقصودلری همان آقار صو / یکسان لب شرحه ولب جو
شب بویی کورور صانیر کیمی شب / کیمیسی‌ده سنبله دیر عقرب

داغ غمی کلفشان صانیرلر
قان ایرماغی ارغوان صانیرلر

هر بیری کزر کنار باغی
دوشیردیکی لاله کندی داغی

بیلمز بری ذوق بوستانی
آلمش آنی درد دلستانی

بیلمزکه نه‌در نهال کلزار
آتشمی بیتیردی یوقسه کلزار

کلمی کولر ارغوانمی آغلار
اطفال نهال قانمی آغلار

بلبلده‌می کلده‌می بو افغان
سنبلمی اولان عجب پریشان

جوباره نیچون اورولدی زنجیر
طورماز یته کیمدن اولدی دلگیر

کیمدر دوشورن هوایه سروی
آلماز قاناد آلتنه تذروی

دردی نه‌که نرکس اولدی بیمار
یاقمازمی یوزینه یوقسه دلدار

آتشمی یاغار هوا یوزندن
کلمی بیتر اشتکا یوزندن

بیلمز بری خاك وآسمانی
سچمز کوزی نجم کلستانی

مجنون کبی هر بری کزرلر
اماقتی سرسری کزرلر

هر فصلی بهارینه قیاس ایت
سویلتمه خزانلرین هراس ایت

واقعهٔ غریبه

بو طائفه‌نك ایچنده برشب
برحال کوروندی غایت اغرب

بربرینه کیردیلر فلکلر
آغلار کیمیسی کولر ملکلر

برولوله سقف آسمانده
بر زلزله سطح خاکدانده

بیك شوق وطرب هزار قورقو
ناقوس ونقاره بانك یاهو

که‌ظلمت اولوردی توی برتوی
که‌نور یاغاردی سوی برسوی

هب سجده‌یه واردی برك اشجار
حیرتله أریدی آقدی انهار

که‌ظاهر اولوب هزار تهدید
که‌موج اوروردی بیم وامید

انجم اراسنده اقترانات
باران فرح تکرك آفات

ظلمتله مخوف چوق صدالر
آوازبلند آشنالر

گم گم اوتر آسمان صدادن
گمگشته زمین بو ماجرادن

هر کسده بو اضطراب ساری
دلشادلق امر اعتباری

دهشتله طولوب هواده اجرام
طوغدی اوشب ایچره بیك سرانجام

ولادت حسن وعشق

اولدی بو سرایه پانهاده
اول کیجه ایکی کبار زاده

فی الحال آچیلدی صبح امّید
هم ماه طوغدی همده خورشید

اول حاله سبب بو ایکی شه‌مش
هر بیری سواد مهرو مه‌مش

اما بری دختر سمنبر
بیری پسر مسیح منظر

فهم ایتدی قبیله ماجرایی
هپ طویدی بو ایکی مبتلایی

(حسن) ایلدیلر اودختره آد
فرزند کنزینه (عشق) ناشاد

حسنه دیدی صکره کیمی (لیلا)
(شیرین) دیدی کیمی، کیمی (عذرا)

(مجنون) قودی کیمی عشق ایچون آد
(وامق) دیدی کیمی، کیمی (فرهاد)

صکره اولغت اولوب دکر کون
(لیلا) دیدی عشقه، حسنه (مجنون)

هر آن بوزوب قضا طلسمی
بر کونه دکیشدیریردی رسمی

بونلر دخی طفل بی سرانجام
کردون دولاشیرکه ایده کمنام

کمناملق ایله بوله شهرت
کمکشته‌لك اوله صکره عادت

نامزد شدن حسن باعشق

بر بزم لطیف ایدوب مرتب
سادات قبیله کلدیلر هپ

رأی ایلدیلر که بو ایکی ماه
بر بیرینك اوله خواه وناخواه

ارضا ایده‌لر بابالرینی
بویله ایده‌لر دعالرینی

بورأیی ادلوب قضا مؤسس
بی غائله ختم اولندی مجلس

آسودن عشق در مهد

بدء ایلدی عشق پیچتابه
بند اولدی قماط اضطرابه
یاپدیردی سپهر پرفلاکت
تابوتدن آنکه مهد راحت
تادیده‌سی اوله‌خوابه معتاد
بو شعری ایدردی دایه انشاد :

طردیه

ای ماه اویو اویوکه بوشب
کوشکده یرایده بانك یارب
معلوم دکل اکرچه مطلب
اویله کورونورکه حکم کوکب
سیخ ستمه کباب اولورسك

ای غنجه اویو بوآز زماندر
چرخك سکا مقصدی یماندر
زیرا قتی تند وبی‌اماندر
لطف ایتمسی‌ده ولی کماندر
خوفم بوکه پك خراب اولورسك

ای نرکس عشق خواب نازایت
داماں قضایه دوش نیاز ایت
بیك خوف ایله چشم جانی بازایت
انجام بلادن احتراز ایت
بازیچهٔ انقلاب اولورسك

کل مهد صفاده راحت ایله
برقاچ کیجه‌جك فراغت ایله
فکر ایله صوکن عنایت ایله
سوت یرینه قانه عادت ایله
پیمانه کش عتاب اولورسك

مهد ایچره اویوکه ای‌سمنبر
قالماز بوروشده چرخ چنبر
برحال ایله کردش ایتمز اختر
سیرایت سکا آز وقتده نه‌یلر
سیل غمه آسیاب اولورسك

بیدارلق ایله ایتمه معتاد
اویقودن اولور اولورسه امداد
برزهر صونوب بوچرخ جلاد
غالب کبی کارك اوله فریاد
بزم ألمه رباب اولورسك

آتش کبی حسن اولور فروزان   الله بیلیر کیم اوله سوزان
اشکی کبی حسن اولوردی بیتاب   هر آه باشینه طوق کرداب
مینا کبی عشقه سرفروده   بو شیشه‌ده صانکه اول سبوده
دلچون ایدوکی بو، آشکاره   ظاهرده اول ایسه سنکپاره
حسنك طلبی ورای امکان   عشقك غرضی ضمیر پنهان
آهو کبی خوشخرام وبدخو   هیچ کیمسه‌یه ایلمز تکابو
حسن اولماده اول فسونکاره   مانندهٔ دام پاره پاره
کاهیجه که عشق کوز سوزردی   حیرتله بو شوخ جان أوزردی
دست نکهنده تیغ دقت   اندیشه‌یه داغ آچاردی حیرت
دیردی که: عجب بو چرخ آشوب   بن خاکنی ایلمزمی مطلوب
یس بللی که غیری یار کوزلر   آیانه شکل شکار کوزلر
بدرایسه مرادی بن شب اولسه‌م   کردونی سورسه کوکب اولسه‌م
قنغی بت ایچون ایدر تخیل   زنار اولامازمی باکه کاکل
اولسه‌م اوبتی کوروب برهمن   محبوبنه خدمت ایلسه‌م بن .
کاهی‌ده تفکر ایدوب اول ماه   دیردی : نه بو سوز نعوذ بالله
هیچ وارمی فلکده بویله کوکب   کیم مهر ایده ماهه عرض مطلب
بن ماهه‌که ایتمه‌یه او رغبت   ایلرمی سهایه صرف دقت
لکن ینه حسن عالم آرا   ایتمزدی بوماجرایی افشا
کتم ایلر ایدی بو کفتکویی   انجیتمز ایدی اوماه رویی
اسمی بلی حسن بی‌بهانه   اما نه ایدی اوبی بها ، نه

در وصف حسن

برلاله رخ سیاه کاکل   سنبللر ایچنده غنچهٔ کل
آیینهٔ سینه بحر سیماب   عقد کهر اولمش آنده کرداب

دندان ودهانی ایدی لاریب   پردرّ وکهر خزینهٔ غیب
اعجازده اول دها نه مقصور   برنقطه وشرحه آیت نور
لب تشنهٔ حیرته زنخدان   پیمانهٔ سیم آب حیوان
حیرت ده جان اوچشم شهباز   آهوی فسون ، کبوتر انداز
بازوی لطیفی شاخ سیمین   کویا که خمیری برك نسرین
انکشت سفیدی شمع کافور   کابرك حناسی غنچهٔ نور
بالای بلندی محشر ایجاد   قدیله بلای آسمان شاد
جنبشلری فتنهٔ قیامت   کیسوسی اوفتنه‌یه علامت
لب تشنهٔ حرفی لعل وانجو   یاقوت لبی ولی سخنکو
زلفه چکوب ابروانی شمشیر   ایکی طرفه بولندی زنجیر
بیمار نکاهی دشمن جان   کیسوی سیاهی خصم ایمان
کردن لب جوده سرو سیماب   کویا که بوغاز ایچنده مهتاب
انوار صباح وش بنا کوش   خورشید آکا شبچراغ منکوش
زهکیر مجوهریله اول دست   سرپنجهٔ مهری قیلدی اشکست
رخساری صباح عید امیّد   کلکونه‌سی خون چشم خورشید
بازولری کوثر مخلّد   انکشتری جوهر مجرد
پروین فلك وسائر اختر   کردانته بسته عقد کوهر
کیسولری کنج عنبرخام   خال رخی آکه هندوی تام
پستانی ترنج باغ جنت   چشمی اوترنجه مست حیرت
کعبن ایدوب اول پری محنّا   دوشدی آیاغه ایاغ صهبا
لعل لبی کوهر شکرریز   شمع رخی ماهتاب کلبیز
ابرولری خیره‌ساز افهام   مژکانلری نیزه‌باز اوهام
رنك رخی بنده ایچره یاقوت   معنای دهانی حرف مسکوت
روح لبی جوده تکلم   کلرخلری جنت تبسم

در وصف ملای جنون

امانه جنون شیخ کامل — مفتیٔ مدبّران عاقل

تنها رَوِ وادیٔ محالات — وارستهٔ قید احتمالات

جهلك گیجه سن صباح قیلمش — منهیلری هپ مباح قیلمش

چیقماز نه آموری شاخ فکره — دوشمز یولی سنکلاخ فکره

امعالی چرا وچوندن دور — هم دینده ، هم کفرده معذور

یاننده شه‌وگدا مساوی — عقلك سوزی تره‌ومساوی

یك باشنه پادشاه قادر — حکمنجه گیدر بتون مشاعر

یوقدر سرکاری ظن وشکده — هیچ شبهه‌سی قالماش فلکده

اللهه بیله اولورسه سرکش — خوف ایلمز ، آنی یاقماز آتش

باشلی باشنه براوزگه سلطان — عسکرلری وار سراسر عریان

وار حجتنه گوره اصولی — چسبیده قیاسنه فصولی

بحث ایتسه ایدر جهانی الزام — برسوزله ایدر فخامی افحام

ابن ملکی قویوب زمینه — بیك ننك بولوردی فخردینه

سیرایدوب عمامه‌سن عمادین — شاغم خوجه طاقمش ایدی آدین

بزمنده قبوزجی میرزا جان — برجرجنا خرجی فخرجرجان

احسانه گور دیلنجی ابلیس — قشمر باشیسی اوسطالیس

اقلیم بلاده شیخ الاسلام — قولینه ترتب ایتمز احکام

عاشق شدن حسن باعشق

برحکم قضای ناموافق — حسن اولدی جمال عشقه عاشق

بیك جان ایله حسن عالم آرا — چون اولدی اویوسفه زلیخا

معشوق اوله‌جقکن اولدی عاشق
(عذرا) اوله‌جقکن اولدی (وامق)

ایتدی رخ حسنی نشتر نزار
رخسارهٔ عشق و عشق رخسار

الف اوقوسه قدین ایلیوب یاد
تا عرشه چیقاردی آه وفریاد

جیم اوقوسه زلفه ایلیوب دال
برنقطه‌دن آکلار ایدی بیك حال

خنجر کبی راذن ایدی یمی
صاقلاردی لبنده حرف میمی

دندانهٔ سین ارّه سیما
ایلردی نهال عمرین افنا

سیپاره‌سی الده بدر تابان
مانند کلف خطی پریشان

اطفال ایدر ایدی درسه وقت
بونلر بری بیرینه مودت

درچگونگیٔ محبت ایشان

وارایله اوکاشنی تخیل
پروانه‌سی کل ، چراغی بلبل

خونگرم ایدی عشقه لعل نوشین
فرهادینه جان ویریردی شیرین

طوطی کورونوردی اول شکرلب
معشوق ایدی عاشقانه مشرب

لیلیسی خیال قیسه مجنون
پروانه‌یه شمعی زار ودلخون

که کاکلی دوکردی دلدار
کلبوسه‌یه داغ آچاردی رخسار

که لعلی آچوب اوکونه صحبت
برك کل اولوردی چاك حسرت

عصمت قوماز اولمغه دهن باز
پیدا ایدی لیك کوهر راز

حسنك سوزی الفت ومحبت
عشقك ایشی حیرت ایچره حیرت

صورتده جناب عشق خاموش
کرداب کبی محیط ایدرنوش

سومزمی ، سورمی کیمسه بیلمز
اول رتبه‌ده بی‌خبر دینلمز

خاموش نه آه ایدر ، نه افغان
مدهوش نه یول بیلیر ، نه ارکان

آیینه کبی همان اول آفت
بی‌جان وزبان براوزکه صورت

باقدقجه آلیر جناب حسنی
جذب ایلر او آفتاب حسنی

خورشیدکبی اوماه نخشب
یکپاره نظر نه کوش ونه لب

تتمهٔ کلام

مهد ایچره اوآفت سمنبر / ماه نو ایچنده مهرانور
جنبیده اولنجه مهدی هرآن / سیماب کبی اولوردی لرزان
لرزشده ایدی اونجم امیّد / آینه ایچنده صانکه خورشید
چاه ایچره مثال (ماه نَخْشَب) / یامهره براولدی برج عقرب
گهوارهده چون اولوردی دلگیر / تتردی غلاف ایچنده شمشیر
مهدایچره اویوردی چون اوآفت / جسم ایچره بولوردی روح قوت
نورنگه ایدی صان اوآهو / اولمشدی مقامی کنج ابرو
عیسی ایدی یااوطفل گویا / محراب ایدی آنکه مهد علیا
امّا اینه غمدن ایدی بیزار / راحت دوشکنده صانکه بیمار
برحال ایله ایلزدی آرام / تتردی مثال شعله اندام
کاهیجه که یك خراب اولوردی / دیرلردی که مست خواب اولوردی
والحاصل او آتش گل اندام / بوجنبش ایله کچیردی ایام

آسوده شدن حسن در مهد

اولوردی قضای نابسامان / حسنه دخی کا هواره جنبان
قیلدی آنیده سپهر بیداد / برجنبش واژ گونه معتاد
محزونلق ایچنده ذوق شادی / دلشادلق ایچنده نامرادی
صورتده چوق احترام ایدردی / خوابی گوزینه حرام ایدردی
چون فتنه ایدی اوشوخ غدار / ایستردی قضا که ایده بیدار
تفصیلدن ایدهلم فراغت / تا اولمایه موجب ملالت
شایسته دکل که اوله یاران / اوّل نظرنده دنك وحیران

ظهور مقدمات

چون كچدی بو حال ایله مه‌وسال
وقت اولدی كه ایتمه‌یه غم اهمال

سادات قبیله اولدیلر جمع
بورأی رزینه یاقدیلر شمع :

كیم اوله بو ایكی شوخ عاقل
تحصیل هنرله بدر كامل

سرمایهٔ آرزو هنردر
باش ا كه كیشی‌یه تاج زردر

چون قیلدی قمرله آشنایی
هر كس ایشیدیر بیلیر سهایی

سبقداش شدن ایشان در مكتب ادب

برقشره كیروب دومغز بادام
برمكتبه واردیلر ادب نام

بر بیت اولوب ایكی طفل مصرع
معنای لطیفه اولدی مطلع

افسون اوقور ایكی چشم جادو
پیش نگهنده رحله ابرو

خامه كبی دوزبان ویكدل
بربحثی اولورلرایدی ناقل

یك نور اولوب ایكی شمع كافور
قیلدی اوراسن سرای بلور

مكتب اولوب آراده هیولا
برصورته كیردی ایكی معنی

برشاخده ایكی غنچهٔ كل
بربرلرینه اولوردی بلبل

بیری برینه اولاشدی بونلر
اول باغچه‌ده قان یالاشدی بونلر

آیینه ایدرلر ایدی كاهی
ارسال مثلده مهر وماهی

بر پرده اولوب ایكیسی جالس
آیینه‌یه كیردی عكس وعاكس

مكتب اوحرمسرای وحدت
جمع اولدیلر آنده هجر ووصلت

بربرینه چشمداش حرمان
فردوس ایچنده حور وغلمان

اولسون مه‌ومهر چرخ مأنوس
پروانه وشعله جوّ فانوس

ماپینده تار وپود وصلت
حیران حیران نگاه دقت

هپ درسلری رضا و تسلیم
ملّای جنون پیر تعلیم

مشیر بکف اوچشم ساحر | کنجینهٔ ملك نازه ناظر

کنج دهننده خالی کویا | برمغربیدرکه کنج جویا

ول سینهٔ صاف، اوکردن نور | آیینه‌یه قارشی شمع کافور

خسارینه سایه صالسه مژکان | باشدن آیاغه اولوردی لرزان

وبیتله صان (نظامی) پیر | مژکانله زلفن ایتدی تعبیر

« زلفش ره بوسه خواه میرُفت »

« مژ کانش خدا دهاد میکفت »

عل لبی شعلهٔ شکر نوش | کارخلوی نوبهار کاپوش

کنجینهٔ سینه کنج نیرنك | آیینه ایچنده نقش ارژنك

یرین لبی همچو غنچهٔ نور | پروانه‌سی هم صفیر زنبور

یرنکهی شهاب ثاقب | سهم ستمی قضای صائب

یراب خیالی فیض ملهم | بی‌تاب مقالی سرّ مبهم

لکون قباسی خون طاوس | نازنده هزار رنك محسوس

زار جفاسی ملك افغان | کلزار اداسی شکر ستان

چین ستمی بلای امید | مهر کرمی صفای جاوید

چشمندن ایره‌یدی خضره درمان | ظلمت کورونوردی آب حیوان

یلرده زلفی وعدپیوند | تفریقه ایدر نکاهی سوکند

ولمشدی اوطرهٔ پریشان | طغرا کش قتل درد مندان

لوب شه‌ملك نازدن باج | اقلیم نیازی قیلدی تاراج

شك قافله‌سن اوروب اوکیسو | هرتارینه دیزدی قرص وتنزو

تا کللری آفت دل ودین | فرمانه بسته‌چین وماچین

چشمان سیهله نقش ابرو | محرابك ایچنده جفته یاهو

خال سیهی بلای سامان
شو رشدهٔ زنکبار وسودان
آهورمه وش هزار لیلی
مجنون خیالنك طفیلی
زلفنده هزار رشتهٔ جان
پیوستهٔ تاروپود نسیان
کل روینه نیچه جان آ کاه
کلبانك کشان بارك الله
یکپاره نزاکت ولطافت
همواره ملاحت وصباحت
ای خامه هزار بارك الله
اولدك جذبات حسنه آ کاه
یاد ایله دك اول مهك ثناسن
وصف ایله یه رك تمام اداسن
چون نظمله مقصدك اثردر
عشقی دخی سویله مك هنردر

در وصف عشق

برماه رخ سیاه چرده
چون آب بقا ورای پرده
خط جوهر سبز آب شمشیر
مهتاب سیه بهار کشمیر
کلزار غمنده خضر معنا
زهرابه خور حیات دنیا
مغرور نکاهنه نه قابل
جبریل اوله مرغ نیم بسمل
عزرائل غمزه آفت جان
فتنه آ کا چشمی باغلی قربان
خط رخی دودنار نمرود
لعل لبی کوثرمی آلود
سرحمله هلاك اولوردی آفاق
خط اولماسه مارزلفه تریاق
چشمنده نهفته نطق عیسا
برسوزله قضایی ایلر احیا
سرمست نکاهی تیغ برّان
صهباسی سرشك چشم حوران
زیر کلهنده تار پرچم
ماه ایچره نهفته اسم اعظم
ألده قیلیج آفتاب خونبار
ایلر شهدایی غرق انوار
زلفی که ایدر فسونی آ کاه
غمزه اوقور العیاذبالله

ایلر نگهی ایدرسه بیداد | عیسای عروس مرگه داماد
خط ، گرد لبنده نور تنزیل | عیسا کبی نازل اولمش انجیل
جلاد نگاهن ایت تماشا | عزرائلی گورکه روح بخشا
بر خسته بو کیم نعوذبالله | عزرائل اوکنده الامانخواه
برلب کایده (*) حرف مهرین ایراد | قان ایچمه شفق‌وش آ که معتاد
مژگانی‌که نیم جنبش ایلر | بیك جند بلا نمایش ایلر
روح سخنی‌که جانفزادر | عشاقنه اصلی یوق بلادر
انوار جمالی اولماز ادراك | خورشید یاننده بر آووج خاك
معنای دهانی سرّ لاهوت | هروعدی سرابگاه ناسوت
بر رتبه‌ده‌در تجلیٔ ناز | اولماز (ارنی) یه گوشی همراز
عاشقلری خصم دید وادید | مژگانلری پنجه‌باز خورشید
اول بی غمه خون چشم یعقوب | گلگونهٔ نوعروس مطلوب
همنالهٔ نی هوسگرانی | بزمنده ترانه (لن ترانی)
فترا کنه بسته مرغ ایمان | زنار گسسته رشتهٔ جان
خطلبی خون عقله فتوی | قربان نگاهی جان تقوی
نطقی لب تیغ نازه استاد | انجازی‌ده وعدی کبی بیداد
شمشیری بهشت خون طاوس | ششپری کنشت دینه ناقوس
شبدیز سپهره مهری خسرو | زین خانه‌سی خانهٔ مه‌نو
بو بیت ایله (نشأت) سخنساز | اجمال جمالن ایتدی ایجاز

« شمع رخنه سپهر فانوس »
« پروانه‌ملك ولیك‌مأیوس »

یکپاره بوچرخ اولایدی خورشید | قاشینه هلال ایدردی تقلید
بکزردی جمال خطنه کر | ظلمتده طوغه‌یدی مهر انور

(*) که ایده مخفی .

بدر ایچره اولایدی زهره دمساز
خال رخنه اولوردی انباز

نورسیه اولسه پاره پاره
ایتمم بن اوزلفه استعاره

نوش ایلهسه آب خضر، عیسا
خط لب عشق، باشقا معنا

کر یوسف اولایدی حمل مریم
اولوردی جمال عشقه توأم

ذی روح اولایدی غنچهٔ نور
نوش لبنه اولوردی زنبور

بر صورته کیرسه کفر وایمان
اول خطی ایدرلر ایدی برهان

فیض آلسه مسیحدن هلاکو
اولوردی اوغمزه‌یه دعاکو

رخساره‌سنه خط معنبر
فردوس برین ایچنده کافر

یوق یوق اوعذار پاکه کاکل
خرمنکه آتش ایچره سنبل

اول ساحر غمزه بی محابا
جبریل چه وکدام عیسا

ایتمز غمی آرزوی بیداد
یوقسه نولاجق بوهفت بنیاد

ویرمز نکهینه اذن یغما
چوقدن ییقیلیردی دین ودنیا

طوفان غمه چونیت ایلر
اطفال سرشکه رحمت ایلر

نوح غمی اولسه (لاتذر) خوان
فرعونی ایدردی غرق ایمان

هاروت نکاهی ایتسه ایما
افتادهٔ چاه اولور زلیخا

کفر اولسه خراب دینه مأمور
چشم سیهی ویریردی دستور

بردلده‌که یاقدی شمع مطلوب
پروانه‌در آنده کرم ایوب

بازار محبتنده یوسف
آلوده بخون صد تأسف

در یوزه کران ایدر سراپا
جم مهرینی زیب دست بیضا

رخساره‌سی آفتاب تابان
آتشلر ایچنده مهر رخشان

خطاب ساقی

ساقی کرم ایله بی دماغم
پابستهٔ رشتهٔ فراغم

می ویرکه بودرد چاره‌سزدر
دریای سخن کناره‌سزدر

بی جوش قالەمی بو قلزم صاف | بن سویلەمەیم سن ایلە انصاف
می نورینی چون دریغ ایدرسك | ماه دلی زیر میغ ایدرسك
وهم ایت دل پاره پاره مزدن | دیباکی صاقین شراره مزدن
باشمدەکی قلزم هوسدر | سوزدن نەچیقارکه بر نفسدر
ساقی مدد ایتکه مستمند | بازار بلاده غم پسندم
لازم بکا نیجه نقد کفتار | تاجنس غمە اولام خریدار
کفتار ولیك مستلکدن | افتادەلك وشکستەلکدن
می ویرکه سخن ختامە ایردی | سرمایهٔ غم تمامە ایردی
مشکل بو هنوز اولورکن آغاز | دیباجهٔ راز قالدی ناساز
می ویر بکا ای کل لطافت | هم صورکه نەایلرم حکایت

آمدن حسن گاه گاه بخلوتگاه عشق

ساقیٔ شراب بزم معنا | بو نشئەدن اولدی روح بخشا
کیم حسن ایدوب اشتیاقی افزون | کوندن کونە مەوش اولدی دلخون
درد دلنی ایتدی عشق مزداد | بیك فکر وخیالە اولدی معتاد
آرتیردی جمالنی اضطرابی | نوع دکر اولدی آب وتابی
اندامنە لرزه ویردی بو تاب | آیینه ایدی ولیك سیماب
جام مل شعلەیە قانادری | رخساری پاریل پاریل یاناردی
کاکونەسی خون اشك حرمان | اسفیدی بیاض چشم کریان
بختی قارا زلف پرخمندن | خوابی طاغینقدی پرچمندن
گه زلفنی فرش راه ایدردی | که همچو صبا کلیر کیدردی
آرام وسکون کاری دشوار | آوارەلك اختیاری دشوار
برکونە قوراردی لعبت وباز | شطرنج غمە بولوردی آجماز
ناهید کبی اولوب شب آهنك | قالمازدی صباحە نغمهٔ چنك

هرشب ره عمرینی دوره‌ردی
خلوتگه عشقه یوز سوره‌ردی

هرکیجه مثال کرم شبتاب
باغ أمله اولووردی رهیاب

اویقوده کورونجه چشم یاری
پروانه‌دن اوکره‌نیردی زاری

یعنی‌که اوبلبل خوش الحان
خاموش خاموش ایدردی افغان

بر رتبه ایدردی نرم رفتار
اولمازدی خلیده پاینه خار

چون کوکب ثابته کیدردی
کویاکه فلکله سیر ایدردی

غمدن نفس آلمایوب اوبیجان
مانند حباب اولوردی لرزان

خفاش وش اول همای دولت
شبرولکی ایله‌مشدی عادت

ظلمتده کزردی بی‌محابا
معنا ایدی حرف ایچنده کویا

مهتابه اولوردی سایه کستر
تااولمایه نوری بار دلبر

ایتمزدی اياغ اوزره رفتار
سایه‌م دوشه یاری ایده بیدار

مهتابه اولونجه سایه‌پیرا
ایلر ایدی ابر آهی بالا

بختن دخی ایتمزایدی بیدار
شاید وبره خواب یاره آزار

بی‌صیت وصدا کلیر کیدردی
کویاکه کوکلده سیر ایدردی

طی‌ایلر ایدی دل فکاری
آینه ایچنده ژنکباری

بر آه ایله قالدیروب نقابن
ظلمتده کورووردی آفتابن

مقصد بوکه ایده سیر دیداو
آکاه نکاهی اولمایه یار

بیدار بولونجه دلنوازین
آچمازدی صحیفهٔ نیازین

سوز غم ایله ایدوب مواسا
خندان کورونوردی شعله آسا

شیرین شیرین دییوب فسانه
شکر خوابه ایدوب بهانه

ایستردی‌که یاری ایده درخواب
سویلردی مثلده کاخ سنجاب

زلفیله ایدوب سرشك پنهان
جوی چمنی اولوردی کویان

ایرلاردی جنون ترانه‌سندن
لیلی مجنون فسانه‌سندن

آخر اوبودقده اول سمن‌رو
اول باغه ایدردی چشمن آهو

مجنون‌وش اولوردی اول خردمند بر ساده نظاره ایله خرسند
وار بونده بر آشکاره معنا کیم حسن ایدی عشقه عاشق ، اما
سبرینه کیجه ایدردی رغبت ایتمشدی نیازه نازی سبقت

دروصف بهار

رضوان بهشت آفرینش انسان العین اهل بینش
یعنی قلم سیاه جامه بو طرز ایله بدء ایدر کلامه
بردمکه بهار عالم افروز بخش ایتدی جهانه جام نوروز
اول ملدن اولوب زمانه سرمست نیرنك طلسمن ایتدی اشکست
دنیا طولو نشوهٔ طربدن محشر یری نقش بو العجبدن
جنت کبی سبزه جوش برجوش ایلر کل ولاله نوش درنوش
هر کوچه‌ده بر صباح فیروز هر غنجه‌ده بر قبای نوروز
بیلمه‌م نه‌شراب ایچیردی خورشید اطفال چمن هپ اولدی جمشید
باران یرینه یاغوب می ناب دوندی چمنك باشینه کرداب
آهو کبی ابر نو دمیده بسلندی هوای سنبلیده
بر رتبه هوا رطوبت افزا کیم اولدی نسیم ، سیله‌پیما
فیض آلدی سفالدن قرنفل بوی کل ایله صولاندی سنبل
جوش ایله‌دی چشمهٔ زمرد عکس ایله‌دی طارم زبرجد
برق ایتدی اوکونه بر شکرخند کیم ماه ایدر اولدی آکا سوکند
مد ایله‌دی جوی شیری مهتاب چالقاندی کوموش صوییله سیماب
انسانی رطوبت ایتدی مخمور اولدی مژه شهد خوابه زنبور
برفیض ویروب هوای کلبیز باغ ایتدی شرنکی کل شکرریز
بر نشئه ویروب بهار پرشور قیلدی رك ابری تار طنبور
چون قیلدی هوا رطوبته ساز کوسترمه‌دی مرغ شعله پرواز

بزمم بو هوای عنبریده — رنك كل اولورمی هیچ بریده
كوستردی هوا چو سینهٔ باز — كیمدز ویره مرغ خوابه پرواز
صهبای جنون آلوب دماغن — باغلاندی ایاغی جویه باغن
نوروز ایدیجك هوایی نمناك — طوطی پری اولدی سبزهٔ خاك
نسر فلك ایتدی آشیانه — كاغنجه همایه اولدی لانه
تانامیه اویله بولدی قوت — ارواح چكر نهاله حسرت
هرتاك كه مهد طاقه یاتدی — پستان سحابه أل اوزاتدی
هر دركه سحابدن دوكولدی — اطفال چمن سوینديء كولدی
ابر ایله‌دی باغی توشه كنجور — شكرده اوچاردی طوطی زنبور
مشك ایدی نسیمی بوستانك — دیكمزدی رعافی ارغوانك
زنجیر جنون ایدوب تسلسل — جوباره قاریشدی موجهٔ كل
جوش ایتدی او رتبه سیل نیسان — سنك وخزف اولدی در غلطان
مجمر كبی كوز كوز اولدی دنیا — هرچشمه كلابدان زیبا
چرخ ایتدی دماغنی معطر — برق ایله‌دی عطسه‌یی مكرر
بر نشونما ایروب زمینه — تا ایردی سپهر چارمینه
هرتودهٔ خاك اولوب بدخشان — لعل ایرماغی اولدی باغه جوشان
اول فیض ایله اولدی خاره‌وسنك — هم شعشعهٔ حریر كلرنك
هرغنجه‌كه چیقدی كلستاندن — راز آچدی زمین وآسماندن
شاخ كله دوندی شاخ آهو — مشك نافه‌سی ویردی سرو دلجو
جنت خبرین كتیردی كلزار — طوبایه نظیره خاردیوار
اسرافیل اولوب نسیم زیبا — بو حشر زمینی قیلدی احیا
بلبل كبی كلدی شوق بالی — آچدی كله غنجه قیل وقالی
سوسن بویانیردی یاسمندن — قان داملار ایدی رخ سمندن
كیزلی اوپوشوب كل وقرنفل — نركسلره أل صالاردی سنبل

کلشنده فیصیلتی اولدی پیدا ‌ ‌ ‌ ایتدیلر آنی نسیمه افشا
هرجایی بنفشه ایله‌یوب جوش ‌ ‌ ‌ هم خامه ، هم اولدی نامه خاموش
نرکس سوزآچوب شراب ونیدن ‌ ‌ ‌ در صاچدی پیام تابج کیدن
قالدیردی ألن چنار سرکش ‌ ‌ ‌ بر سوز دیدی وار ایچنده آتش
یاقدی اوخبرله لاله داغی ‌ ‌ ‌ آشفته‌اولوب گلك چراغی
طولدی یر وکوك فغان وزاره ‌ ‌ ‌ اولمادی اوصحبت آشکار

بیرون رفتن سریک برای تماشای نزهتگاه معنی

تأثیر هوادن عشق ذیشان ‌ ‌ ‌ اولمشدی عیون شوقی جوشان
حسنه دخی کلدی باشقه حالت ‌ ‌ ‌ ایکیسی‌ده قیلدی قصد نزهت
قیلدی او ایکی چراغ روشن ‌ ‌ ‌ نزهتگه معنی‌یی نشیمن

درصفت آن نزهتگاه

نزهتگه معنی اویله بریر ‌ ‌ ‌ کیم آبی بنفشه ، خاکی عنبر
اول باغ بهشت ، اوخاك خرم ‌ ‌ ‌ خاك ایدی ولیك خاك آدم
سدره‌یدی نهال ، او باغه یکسر ‌ ‌ ‌ بر خام أریك آنده چرخ اخضر
سرسبز گیاهی عمر جاوید ‌ ‌ ‌ شبنملری نجم وغنجه خورشید
بر قلزم نور سرخ کلزار ‌ ‌ ‌ لوءلوی خوشابی لعل شهوار
هرتوده‌سی طور صد تجلی ‌ ‌ ‌ یوق آنده کلام (لن ترانی)
رخشنده چراغی نور تنزیل ‌ ‌ ‌ فرش چمن آنده بال جبریل
شب بولری شبچراغ ایمان ‌ ‌ ‌ گلبرك خزانی جوهر جان
زرینلری بحرو کانه قیمت ‌ ‌ ‌ نرکسلری یادکار جنت
خورشید درخت نور اصباح ‌ ‌ ‌ یاپمش آکا لانه مرغ ارواح
شهپر سروش برك اشجار ‌ ‌ ‌ مانند گل انار گلنار
اول گلچمنه نه‌دون تعبیر : ‌ ‌ ‌ اشکوفه‌لی سبزشال کشمیر

مرغ ایدی پاسبان بوستان
آی چیچکی آنده بدر تابان

مرجان وعقیق گنج درکنج
اشجار ثمار سیب ونارنج

اخترله دوشه‌نمه صحنی هامون
الماس چاقیل طاشندن افزون

هرریزهٔ خشك سنکپاره
بارانه دلیل اولان ستاره

خدمتده او کلشنه دمادم
عیسا کلیدر بخور مریم

نوخط نیچه دلفریبه مأوا
هرجائی بنفشه دشت وصحرا

هم‌حالت کلشن تخیل
کاغنجه‌لر آل قانادلی بلبل

مانند دوخت پسته چوق خوب
مژکانی قیلمش آنده جاروب

قندیل گل اولیجق فروزان
صهبا ایدی روغن درخشان

زلفن طاغیدیجه بید مجنون
لیلی‌یه دوشردی قید هامون

هدهدلری سرده جم کبی تاج
پری چریسیدی کبك ودراج

تفسیده دلان فشنك مهتاب
روشنکهران چوکرم شبتاب

اولمشدی اوباغ شعله هامون
مستغنیٔ مهرو ماه کردون

سرو ایتدیکی دمده عرض قامت
پایینه دوشر کاوب ندامت

سرمست جنون شقیق نعمان
مستهزیٔ ساغر درخشان

نورسته نهال ارغوانی
بار آور آتش جوانی

چوکان مجوهر ایلیوب چاك
سرهنك ایدی آنده روی برخاك

انکور سیاهی هندوی‌بام
امایری چارطاق اجرام

شفتالوی کل بیاضی معلوم
دلبر یاناغی دیمکله موسوم

امرودکه آبدار وخوشدر
دستیله اوباغه آبکشدر

سرسبز صفا درخت آلو
هرمیوه‌سی طوطیٔ شکرکو

قیسیلری رنك لعل لیلا
مجنون خیالی جام صهبا

هرویشنه‌سی گوشوار یاقوت
نظارهٔ چشم عاشقه قوت

هرسبزه‌سی نوبهار کشمیر
بی‌صیف وشتا چولوح تصویر

بی‌حد وقیاس چشم جادو
اولمش اوبنفشه زاره آهو

آلوی سیاهی آب حیوان | یا کوهر بی‌نظیر سیلان
سنبل رخ نسترنده کاکل | ایلر آکا شانه‌لك قرنفل
اول باغده لاله‌لر سراسر | بوستانیٔ خاص سرخ افسر
شهبازی دکل شکاره مأنوس | صید ایلر ایدی تذروی طاوس
هدهدلری سرده جم کبی تاج | بری چریسیدی کبك ودراج
تفسیده دلان فشنك مهتاب | روشنکهران چوکرم شبتاب
اولمشدی اوباغ شعله هامون | مستغنیٔ مهر وماه کردون

در حوض فیض

برحوض مبارك اول مقامی | صیراب ایدردی فیض نامی
ایتمش مکر اول ریاضی مولی | یکپاره کوموش صوییله اروا
مرآت جمال شاهد غیب | اول حوض جلی ایدی بلا ریب
پنهان ایدی کونه کونه حالات | دریای صفات کوهر ذات
هر بر صدفی دفینهٔ نور | چون پیلهٔ چشم روشن حور
آیینهٔ سیم حوضه هردم | تصویر اولونوردی باشقه عالم
اول حوضه فلك غریق ومبهوت | مهر ومهی همچو یونس وحوت
دریوزه ایدردی کورسه صوین | تسنیم دوکردی آب روین
وارمش او صویه شراب بیغش | کیم رشك ایله اولمش عین آتش
خضر آبی باصوب اوجای پاکی | سبز ایله‌مش اول شریف خاکی
القصه اوکلشن فرحناك | ماندهٔ طبع شاعران پاك

در منقبت سخن که خوانسالار آن بزمگاهست

برپیر جوان ضمیر عیار | اولمشدی او برده میهماندار
نامی سخن وعزیز ذاتی | مسبوق ایدی چرخدن حیاتی
ماهیت حسن وعشقه عارف | خاصیت کرم وسرده واقف
اندیشه‌سی شبچراغ عرفان | سرداش ضمیر جان وجانان

هم مسئله ، هم کتاب منزل
هم معجزه ، هم نبیّ مرسل

اضلال وهواده مثلی نادر
هروجهله قبض وبسطه قادر

قصد ایله‌سه بی‌سلاح وجوشن
ایلر ایدی صلحی جنکه رهزن

ایلردی ایدیجه لطف واحسان
مرك ایله حیاتی جان وجانان

گه دیو اولوردی گاه پری
گه بحری آلیردی گاه بری

گمرهلره خضر راه اولوردی
بیکسلره پادشاه اولوردی

گه عالم اولوردی، گاه شاعر
گه زاهد اولوردی ، گاه ساحر

فرماننه یأس وشوق محکوم
امید ورجا بماننده مظلوم

امریله اولور روان دمادم
گه اشك سرور وگاه ماتم

مسرور ایدردی سوگواری
مخمور ایدردی هوشیاری

اوصاف ذکاسی سویله‌نیلمز
معنالری وارکه کیمسه بیلمز

محتاج آکا جمله خلق عالم
آنکله بولور حیاتی آدم

روشنکر حسن ماه رویان
خاکستر چشم کامجویان

دلشادلره انیس وخوشدم
بیمارلره لباس ماتم

افکاره کوره ویریر تسلی
هرآنه کوره ایدر تجلی

قصد ایله‌یجك ایدر نه‌منت
برآنده ضدی ضده علت

گاه اولمش اسیر چاه محنت
گاه اولمش عزیز مصر دولت

شان سخنه بو پایه دوندر
اوصاف دروغدن فزوندر .

مباحث دیگر

ای طالب شبچراغ معنی
انصاف ایله قیل کلامم اصغا

بومعنیده زایکی مباحث
تطویل کلامه اولدی باعث

عاقل قیلیغنده بعض مجنون
بوقدر دیه دوشدی تازه‌مضمون

کویا که سخنوران پیشین
هپ سویله‌یه‌لر زمان پیشین
هیچ کیمسه‌ده قالمایوب لیاقت
شاعرلرك اوله کاری سرقت
بو کرچه دکل جوابه لایق
صرف کهر خطابه لایق
اما که برازده یاوه سنجان
پسماندهٔ قوم جان بن جان
زعمنجه سخنور زمانه
سجاده نشین قهوه‌خانه
تریا کئ هرزه خواب منحوس
آتشلر ایچنده پیرققنوس
بر برینه ایله‌یوب تکاپو
دیرلرکه افندی ! بویله‌در بو
وارمی هله سویله‌نیلمه‌دك سوز
قالمشمی مکر ده‌نیلمه‌دك سوز
شیمدی قنی اول سخنور روم
نرمی اوطه‌باشی ، پیری مرحوم
یا مختنق بلا کشیده
عینی چلبی ، او نور دیده
اشعاری آلوب کوتوردیلر حیف
قالدق هله بز بقیةالسیف
قیمتلریمز بیلینسین احباب
ارباب طبیعت اولدی نایاب
بر برینه صاتمق ایچون اشعار
مضمون نوی ایدرلر انکار
مجموعه‌جك الده ، حقه بلده
دکان وصوقاقده ، هر محلده
باشن صاله‌رق تعجبانه
دیرکه : قوجه ثابت یکانه
کندولره اولمامقله مقدور
ایستر ایده صبح نظمی دیجور

زمرهٔ آخر

دیکر متشاعران کتّاب
کیم اکثری خواجکان کتّاب
کوّا که صوف پر مباهات
موج آور بحر اصطلاحات
عندنده معظّم مطالب
أزبرله‌نه (منشأت راغب)
صکره برایکی کوزلجه اوغلان
طنبور وشراب بعض دیوان
ایش کورمه‌ده طبعه کلسه نفرت
بونلرله ایمش مدار قوت

مغلم دیمه ، بو دیمك دكلی
شاعرلكی بی نمك دكلی

اولمازهلهسوختوات شاعر
ایتمم اوكروهی بحثه دائر

(تلخیص) شواهدیله ملا
دعوی ایده نظمی زور دعوی

شهریلریمزده بعض یاران
سمت هنره اولور شتابان

تحصیلی اشق طورانیدندر
نقلی ایشیدیر روانیدندر

مانند مكس براز اراجیف
ایستر ایده شهد نظمی تزییف

یعنی كه كلام تازه مضمون
نایاب اوله همچو طبع موزون

بحث اول در وجود سخن

ای خرده شناس معنیٔ پاك
كوش ایت كه نه دیر بوكلك چالاك

خارجده اولورسه فرض واحصا
توأم كیدر مظاهر اسما

احیا واماتهدن مقدّم
محییدی ینه خدای اكرم

اما كه بری برینه لاحق
مخلوق ایله خلق نام خالق

اسما همه دم ایدوب تبدل
دور فلكه كایر تحول

ضدیتی صانما ذاتدندر
آثار بوتون صفاتدندر

حاشا عبث اوله نظم وتغییر
وار هرصفت خداده تأثیر

بی نقص وفنا قدیمدر حق
بی لحن وصدا كلیمدر حق

مقدوره كه مقتدر كركدر
سویلهمكه سویله دیر كركدر

فیاض سخن جناب حقدر
انسان بوعطایه مستحقدر

بیلهكیسه كایم لایزالی
ترك ایله ضلال واعتزالی

اوصاف خدایه غایت اولماز
فیض سخنه نهایت اولماز

تدقیق نظرله ایله انصاف
اول فیضی توكتدیلرمی اسلاف

بی غایه وبی قیاس وتخمین
سویلهمهده نوبنو مضامین

سن قدرت فهمی ایله پیدا — بن سویله‌یه‌یم سن ایله اصغا
ازجمله تجدد حوادث — مضمون نوه دکلمی باعث

بحث ثانی در لزوم سخن

طوتمشدی زمان جاهلیت — عالملری دعوای فصاحت
بازار (عکاظ) اولوردی تنظیم — اشعارین ایدردی خلق تقدیم
تیغ ایله زبان ایدردی دعوا — همپا ایدی ارتحاله غوغا
وقتا که خدای حی وذیشان — قرآنی جهانه قیلدی احسان
اعجاز ایله جمع اولوب فصاحت — ویردی فصحای قومه دهشت
عاجز قاله تا اوقوم کمراه — تکلیف نظیره ایتدی الله
الآن ینه قائم وبجادر — اعجاز کلام حی وقادر
کر قالماسه شیمدی فرق وتمیز — بی فائده‌در او امر تعجیز
کر شعر وفصاحت اولسه نایاب — قرآنک اولور بو فضلی کمیاب
کر قالماسه شاعر سخندان — برهان خدا بولوردی نقصان
تعجیز ایچون ایتدی کرچه مأمور — نی قدرت اولورمی صرف مقدور
برهان ایله خصمم ایتدم اسکات — قرآن ایله طبعم ایتدم اثبات

بحث ثالث در عموم لزوم

سردار ائمۀ اعاظم — قیلمادی صلاته نظمی لازم
اعجازین عمومن ایتدی تصویب — معنایه لزومن ایتدی تصویب
بو بحثی بیانده دیدی حق — رجعتلریدر اکرچه اقوی
مرد عجمی‌یه اولدی تفویض — کندی لغتیله ایده تعریض
هردورده بر ایکی سخنساز — البته ایدر بیان اعجاز
صرف ایتمک ایله خیال صافن — عرض ایلر ادای اعترافن

در بیان ماهیت شاعری

شاعر دیمه ، اهل دل دیمکدر — خوش مشرب ومعتدل دیمکدر

یوقسه بر آلای اراذل ناس — پسمانده خور نوال وسواس

پیمانه کش ادا اولورمی — وحی دله آشنا اولورمی

شاعرلکه سوز ودرد لازم — اندوه وبلا اولور ملازم

روی ولبه ایتمه‌یوب تنزل — آچسین چمنی کورولمه‌دك کل

هر راهده ایله‌یوب تکاپو — شاهین خیالی آله آهو

کیردکده کریوهٔ خیاله — چارپیلمایه دیو قیل وقاله

آچیلسه مباحث معارف — کلکی اوله حسب حاله واقف

دریای شراب فکره دالسین — آنی کوره‌یم که کوهر آلسین

کوهر دیدیکم دکلدر اول سوز — کیم بر یره کلمش اوله قاش کوز

مانندهٔ ما کیان غرّا — بر بیضه ، هزار فخر ودعوا

باق باق نه کوزل ادای شیرین — کلبوسه یاننده لعل نوشین

جمعیته قیل شو سوزده دقت — کیسوی سیاه شام غربت

خنجر بوراده زهی نزاکت — ابروسنه ایله‌مش اشارت

کرچه بوده خیلیجه هنردر — اما که سخن ینه دیکردر

برشاعر رند پاك مشرب — دیدی بوسوزی مقامه انسب

خاییده ادایه صونما کیم ال — بر کره دخی دیمشلر اول

چون شیوهٔ تازه مائلز بز — بر تازه ادایه قائلز بز

یوقسه نه نزاکت ونه مضمون — دعوای فضیلت ایله مشحون

نظم ایچره اولورمی علم ایله لاف — یا سویله‌مه‌یم‌می ایله انصاف

تتمهٔ کلام

بولمش سخن بلند نامی
فردوسی وخسرو و نظامی

آيين نوابيده فضولی
بولمش سخنه ره وصولی

استانبولمزده نوعی زاده
ایتمش تك وپویی پیاده

اولسونمی نظامی‌یه هم آهنك
قرأنه اویارمی نغمهٔ چنك

اولماز بلی لطف طبعی انکار
آنك کبی داخی نچه‌لر وار

هر بریسنه هزار تحسین
حاسدلرینه هزار نفرین

تا کی سخن از سخن ربایم
مابر سر قصهٔ خود آیم

کشتن سخن درمیان ایش

کوردکده بو ایکی نو بلایی
فهم ایتدی مآل ماجرایی

گاه ایله‌دی روی حسنه دقت
گاه ایله‌دی عشقه صرف همت

انندهٔ سیب ایکیسی یکتا
صورتلری سرخ وزرد سیما

حال آکا کجنمون کوروندی
بازیچهٔ باز گون کوروندی

حم ایله‌یوب اول ایکی جوانه
بواولدی میانجیٔ میانه

وجهله ایله‌مزدی باور
کیم حسن اوله روی عشقه چاکر

نابدن اول اولورمی امید
کیم اوله کتانی صبح جاوید

دی ره فکرتی معطل
پروانه ایچون یانارمی مشعل

ر محبت آشکاره
موجوده نه‌حاجت استخاره

آنی ایتمه‌دی که تحقیق
کیمدن کیمه‌در بو سوز وتشویق

یدی قبیله ایچره عادت
کیم ایده جوان نکاره رغبت

، ایدی رسمی بو دیارك
هیچ یوقدی وقوعی بویله کارك

ایکیده كرچه كيم نظر باز | اما بری کبك وبیری شهباز
حسنك دلی زلفی کبی پامال | عشق ایله‌مز آ که هیچ اقبال
کوردی که سخن بو ایکی بیداد | بر باشقه یول ایله‌مشلر ایجاد
حسنه آچیوب حمایت ایتدی | تنهایه چاغیردی صحبت ایتدی
دیدی که بمله اول قفادار | کل قیلما بوکار سهلی دشوار
کیم بویله قورولدی تا بو دیوان | محتاج ایدی هدهده سلیمان
توفیقه رفیقی ایله پیرو | شاپوری بول، اول جهانه خسرو
یار ایله اولور وصول دلدار | ظن ایله‌مه یاری یاره اغیار
بونکته‌یی رهروان مقرردر | همراه ایله راه ایکیسی بردر
بوراهه شتاب ایدن دلاکاه | همراهی بولوب بولوندی همراه
تنهارو اولان کر اولسه خورشید | خون ایچره اولور مقامی جاوید
یار ایله اولور وصول محبوب | هم یاردر آکلادکسه مطلوب
فی الواقع ایدوب اوپیر همت | کوندن کونه تازه‌لندی الفت
ناز ایله نیاز اولوب مکرر | صحبتلر اولوردی شیر وشکر
اولدی همه‌دم بوفق دلخواه | بربرینه مشتری ایکی ماه
چوق سورمه‌دی نه‌یله‌یم بو بازار | چوق کوردی بو ذوقی چرخ غدا
بیلمه‌م که نه روز کارأسدی | کل صولدی ، هزار صوتی کسدی

خطاب ساقی

ساقی طوراجق زمانمیدر بو | طورمق نوله امتحانمیدر بو
ساقی کرم ایت شراب یاغدیر | ابر اول ، ولی لعل ناب یاغدیر
بوبیع وشرادر ایچمه آوخ | ویر غنجه وآل هزار دوزخ
داغ دله برشراره قوی سن | ویر ژاله وآل هزار کلشن

ساقی برایچم شراب یوقمی
قان آغلایورم کباب یوقمی

ساقی کتیر آب ارغوانی
باقدی بنی آتش جوانی

غم خسته‌سی‌یم اسیر هجران
نبضه کوره شربت ایله احسان

پاینده میدر سپهر بیداد
دور ایله، درنکه اولما معتاد

چون عمر ایدییور شتابه همت
برایکی ایاغله ایله سبقت

گرم ایله هوای اشتیاقی
شرح ایله‌یه‌لم غم فراقی

پیدا شدن پدر و منع ایشان از مصاحبت

مجنون سیاه لباس حرمان
یعنی قلم کسسته سامان

لیلای خیاله کشف ایدوب راز
بو کونه ایدر کلامه آغاز

کیم واردی قبیله ایچره برمرد
حیرت آدی، کندی‌شیر بی‌درد

حاکمدی سراسر اول دیاره
ضابط کچینیر بوایکی یاره

جاسوس قضادن اولدی آگاه
کیم حسن ایله عشقدر هواخواه

گردون کبی جوره قیلدی همت
چکدی آره پرده سدّ فرقت

امر ایله‌دیکم بوایکی سرباز
بربرینه اولماسین نظر باز

امرینه تخالف امر دشوار
آیریلدی اول ایکی ماه ناچار

سیرایت که سپهر بی وفایی
راحت قوماز ایکی آشنایی

جای اولدی جمال حسنه چادر
برماه ایدی اولدی سرنجادر

هم حضرت عشق او مهر رخشان
خوناب شفقله اولدی غلطان

خیال بستن حسن

حسن اویله خیال قوردی گویا
تنها ایده حیرت ایله غوغا

یعنی که چکه بر آه جانسوز
اول دشمنه اوله خانمانسوز

پند دادن سخن

فی الحال کلوب سخن یه‌تیشدی — اما که بوزوق دوزن یه‌تیشدی
حسنه نیجه نصحه ایتدی آغاز — کیم حیرته اولما ناوك انداز
اول مرد ایله دوشمز انکسارك — آیینه‌سیدر جمال یارك
آه دلك ایتمه زنکئ مست — آیینهٔ عشقی ایتمه اشکست
برهانلری سرد ایدوب تمامی — بو اولدی که زبدهٔ کلامی
ییقمق بو بنایی ناروادر — کیم بر یوزی یاردن یکادر
سن نامه یاز ایله‌یم بن ایصال — بردم دخی بویله خوش بکچر حال
حیرتله صاواشما کچ بکچندن — خشنود اوله تا که عشق سندن
ناچار قالوب همان اول آفت — مکتوب ایله ایله‌دی قناعت
سوز چوقدی اکرچه خامه‌سنده — قان آغلایه یازدی نامه‌سنده
اول نصحه چو امتثال قیلدی — بو طرز ایله عرض حال قیلدی

نامه حسن یا عشق

سرنامهٔ نامه نام یزدان — قیوم و قدیم و حی و رحمان
یردن کوکی ایله‌ین سرافراز — کوکدن یره رحمت ایدن افراز
ویران ایدن آرزو سرایین — اشکسته ایدن امید پایین
کام آورایدن هوسکرانی — نام آورایدن سخنورانی
نیك و بدی یوقدن ایدن ایجاد — منصوبه کشای زهد و زهاد
ایثار اوله بعد زین تحیت — اول ذاته کاودر شفیع امت (٭)
اصحاب کزین و آل و اولاد — بر جملهٔ شان سلامها باد

(٭) کاودر : که اودر .

بونامه اویار جانه کیتسین   بر آهدر آسمانه کیتسین
کرچه غم دل بیان اولونماز   آتش کیبدر نهان اولونماز
بونامه که برفقیردندر   کوکلی کبی کاغدی شکسندر
برظالمه‌درکه پادشهدر   نامه‌م نظرنده خاك رهدر
ای بنده سنه انیس اولان شاه   شیمدی نه سببدن ایتدك اکراه
منظورك اولان شکسته بندم   شیدی کیمه بسته‌سك افندم
کرچه بیلیرم جدا دکلسك   اول رتبه‌ده بی وفا دکلسك
هپ بیلدیکمی توکتدی هجران   بیمار اولان ایله‌مزمی هذیان
برداهیه‌درکه دوشدی ناکاه   انجامنی وصلت ایده الله
دوشدمسه نیازه نازنینم   الدن نه کلیر قفس نشینم
زن هرنه‌قدرکه تیغزندر   سازاملی بوزوق دوزندر
اول‌دم‌که سنکله همنفسدم   سرمست پیالهٔ هوسدم
معلوم ایدی کیم نه کونه در حال   کرمرد ایسه‌ك ایتمه سن‌ده اهمال
اول حال کیم اولدی بی‌مجالم   آواره ایدم شکسته بالم
بوشهره غم فراق کلدی   وصلت کیدوب اشتیاق کلدی
حیرت بکا وصله اولدی مانع   برنامه‌یه سن‌ده اولما قانع
مقبول طوتارمی شرع همت   ناچار ایشن ایده اهل قدرت
فرض ایله‌یه‌لم که خاکسارم   یوق شبهه‌که خاك پای یارم
خورشیدکه شاه آسماندر   کر ذره‌یی صایمایه یاماندر
ی‌حاله رحمی اولمایان یار   فکر ایله‌که روز آخرت وار
یللرجه کل بهارك اولدم   آخرکه خزان ایریشدی صولدم
یتدم سکا جان وسرله رغبت   هم قدرتم اولدیغنجه خدمت
لآن‌که حالم اولدی مشکل   ترك ایتمه بوزاری مرحمت قیل
ندن سکا غیری اولماز اقبال   وصل واجلمدن ایتمه اهمال

یاوصل ایله سندن آلیرم کام — یامرك ایله زنده ایلرم نام
حیرت بنی قیلدی زار ومضطر — غیرت سکا دوشدی ای دلاور
کروار ایسه سنده باکه رغبت — وار آه وفغانه ایله عادت
البته قبیله کوش ایدرلر — وصلمله سنی خموش ایدر
آرزده ایسه‌ك بوماجرادن — جور ایله‌مه ، خوف قیل خدادن
بن ایله‌مه‌دم بودردی ایجاد — سندن بکا اولدی بونجه بیداد
ای اختری سیاه ایدن ماه — وهم ایله‌که منتقمدر الله
برآفته سنده دوش اولورسك — آهم کبی شعله پوش اولورسك
حسرتده قوما بوخاکسازی — برسوزله تسلی ایله یاری
شکر ایله خدایه ای سمن تن — یاسن بن اولایدك ، آه بن سن
رسوایلغ ایدرسه‌ك اکراه — کوستر بکا طوغریسن نه‌در راه
عاشقده حیا قرار ایدرمی — مقدارینی شیئ کذار ایدرمی
سنده بیلیرم بودرد یوقدر — چرخك بلی روزکاری چوقدر
معلوم دکل ورای پرده — چوق بیلمه‌ین اوغرادی بودرده
بللی‌که قبیله ایچره عادت — سندن بکادر همیشه رغبت
ارکیم ایده نامزددن اکراه — دختر قالیر اوده خواه وناخواه
هیچ آه وانینی چاره ویرمز — طوفان غمی کناره ویرمز
بندن غم ودردوسوز تقریر — سندن بیتر ایش ، سن ایله تدبیر
سوز ایردی ختامه ایشته ای ماه — خیر ایده نتیجه‌سنی الله

آوردن سخن نامه را بر عشق

اول‌دم‌که کلام ایروب ختامه — دست سخنه ویریلدی نامه
آلدی سخن عزم راه قیلدی — هدهد کبی قصد شاه قیلدی

بولدی کلوب عشقی لال وخاموش　　آیین قدیمی اوزره مدهوش

نه‌دوزخ غم ، نه ذوق دیدار　　کویاکه نه‌یاروار ، نه اغیار

دیدی‌که سخن : یتر بو احوال　　بونامه‌یی آچده کور نه درحال

هم باق‌که جناب حسن یکتا　　سندن نیجه ایله‌مش تبرا

بیك یأسله ایله‌یوب شکایت　　فرقت سوزین ایله‌مش حکایت

عشق اول سوزی کوش ایدوب آییلدی　　تکرار دوشوب ینه باییلدی

بر نیچه زمان کچوب اوزندن　　کلدی سوزه قان کلوب کوزندن

صوردی‌که نه‌کونه نامه‌در اول　　کوستر نه‌سیاه جامه‌در اول

چون آلدی نکاه ایدوب سراپا　　فهم ایتدی نه‌در مآل دعوی

اول آن آلوب ألینه خامه　　یازدی اوده برجوابنامه

صورت نامهٔ عشق

سرنامهٔ نامه نام سبّوح　　پیدا کن عقل وخالق روح

معمور ایدن عالم بلایی　　مهجور ایدن ایکی آشنایی

حسنی ایدن آفتاب رخشان　　عشقی ایدن آتش ایچره بریان

مأیوسه ویرن امید وصلت　　مأنوسی ایدن اسیر حسرت

نیجه صلوات اول رسوله　　شاهنشه اعظم بتوله

هم نیجه سلام اوله حواله　　اولاد کرام وجمله آله

بونامه‌که برشیه شرردر　　خاکستر شعلهٔ جکردر

برجنته‌دوکه رهکذاری　　دوزخدر آنك کل بهاری

سوز کرچه‌که حال زندکاندر　　که مرده‌یی سویله دیر جهاندر

ای بنده سن اولدوریجی خنکار　　تدبیر نه‌در ، ألمده نه‌م وار

نامه‌ك دل زاره واصل اولدی　　اوق ده‌کدی ویاره حاصل اولدی ،

بیلمه‌م نه‌فسونه‌دی اول فسانه　　دوزخ خبرین کتیردی جانه

دوزخ دیدیکم نه جانه منت … برسوز وار ایچنده آدی فرقت

برنچه زمانکه لال ایدم بن … اول خوف ایله پرملال ایدم بن

صاندك بنی كورمه‌یوب اویانق … معشوق بنم‌ده سنسك عاشق

بن ایسه بو وقتی ایله‌یوب یاد … حیرانلغه دل ایدردی معتاد

برچاره‌سزم نه‌در بو جبرك … بالله نه تیز توكندی صبرك

ای كندیکی بنده عد ایدن شاه … یوسفدر اولان فتادهٔ چاه

خون صانما كوروب الده حنا … بی بهره‌در عشقدن زلیخا

ای كل دیمه پاره پاره خونم … ظن ایتمه‌كه بلبل زبونم

كلكو نه‌در اولسه خون دكلدر … بلبل سوزی كلفسون دكلدر

ظن ایتمه‌كه غم خرابی سنسك … روشن كونك آفتابی سنسك

شوریده بنم‌كه بیك غمم وار … هر غمده ینه بیك عالمم وار

كوردك بو تحمل ایچره حالم … وار صاندك اوله فراغ بالم

بلبلده كوروب فغان هیهات … پروانه‌یه تهمت ایتدك اثبات

بو یولده اكرچه كار چوقدر … دریای غمه كنار یوقدر

اما بوكا حكم ایدركه یاران … پنهان كرك اوله درد پنهان

چون ایسته‌دك اوله آشكاره … آسان كورونور فغانه چاره

غوغای محبت ایسه مقصود … ایشته فلك، ایشته آه پردود

من بعد من وصنم پرستی … هیهات هیهات ززهد وهستی

چون سن دیه‌سككه ایله افغان … طوفانی صایارمی چشم كریان

غم دفترینك رسیدی یوقدی … سندن بكا كام امیدی یوقدی

اول داعیه برطرفدی اول … شیمدی بوكا چیقدی ایش محصل

فرمان سنك، حصولی بندن … جان ویرمه بنم، قبولی سندن

بدعهدلك اوتمازم اوزمدن … كرحشر اوله دونمزم سوزمدن

تدبیر بودركه ایدرم بن … ای كوزلری خسته خوشدل اول سن

سادات قبیله این و آندر | چکسینلر ألی که باش وجاندر
بویولده کیم اوله سند راهم | جان زادرهم ، خدا گواهم
صبر ایله براز سن ایتمه افغان | نه‌یلر باقالم خدای ذیشان
بونامه‌یی صاقلا ، حرزجان ایت | اول عهدی که ایله‌دك امان ایت

صفت عصمت که دایهٔ حسن بود

چون اولدی جمال عشقدن دور | حسن اولدی اوفکرت ایله رنجور
ایتمشدی اوشه‌یی زیب زانو | عصمت دیبه‌رك بر آتشین خو
پروردهٔ شیر ایدوب مقدم | ویرمش اوکله صرقله شبنم
قیلمش آنی موسم صباده | جوبار حیاتدن آب داده
نهاده فغان ایله‌یوب گوش | دویدی غم حسنی اولدی بیهوش
چون پرده‌دن آشدی ساز فرقت | گوش ایتدی اصولی ایله عصمت
حس ایله‌دیکم اوماهپاره | بر بهره دیلر کاوله (*) ستاره
بیلمزدی نه‌در بوگونه دردی | قنمی کل ایچونده آه سردی
هرکیجه باقوب اودلنوازه | گوکلنده یاقاردی داغ تازه
اول داغ یاقینجه حسرتیله | بوزلفن ایدردی هپ فتیله
آه ایله‌یجك اوسرو و قامت | باشنه قوپار بونك قیامت
اول اشکن ایدنجه سیل دریا | بیچاره اولوردی رو بصحرا
حسن ایتمه‌ده ایدی دمبدم آه | برعشق بیلیردی ، برده الله

آگاه گشتن عصمت از غم حسن

عصمت بوکا صوردی سوز و دردی | گوش ایتدی جواب آه سردی
حسن ایله‌دی ماجرایی تقریر | رؤیاسنی ایتدی بویله تعبیر

[*] که اوله.

کیم خستهٔ عشقه صورما دردین
ده‌پره‌تمه اوبیکسك نبردین

کلدی باشمه بویر قضادر
الله بیلیر نه‌ماجرادر

بی درده اولورمی درد تقریر
از جمله اوله ورای تعبیر

پروانه‌یه صورما خواهشندن
سوداسنی آکلا سوزشندن

بیلسه‌م که نه‌در بوسوز وغوغا
ایتمزدم اثاث صبری یغما

اول آتش غمکه دوشدی جانه
لطف ایله‌که دوشمه‌سین زبانه

چرخ ایتدی بنی اسیر هجران
بوتشنه‌یی قیلدی سیر هجران

تنها یدر ایکن آه وفریاد
کوش ایله‌یوب ایتمه سن‌ده بیداد

یازیق سکا کیم تباه اولورسك
آزردهٔ تیر آه اولورسلك

سن دیکله‌مك ایله مذآهی
رسوایلغك کوروندی راهی

شیمدن کری شهرهٔ دیارم
کوندن کونه غمله بی قرارم

آتشکه سینه‌م اولدی برباد
یاندم بوهواده ایشته فریاد

غم کعبه‌سنك بودر هواسی
افغاندر او معبدك دعاسی

امیدی طبیبدن سقمدر
مطلبلری ازدیاد غمدر

هرکیم که بوراهه ایتدی رغبت
رهزندر اورهروه سلامت

همرهلکم ایله ایتمه اکراه
رسوایلغه بیلیرمیسك راه

چون یاردن اولدی یارمهجور
رسوای اوله خواه، خواه مستور

جانانکه فدا ایده بوجانی
یتمزمی بلای زندکانی

چاره اندیشیدن عصمت

عصمت ایشیدنجه بوجوابی
افکارینی آشدی اضطرابی

سویلندیکنه اولوب پشیمان
کوش ولبه اوردی مشت خسران

دیدی‌که : نه‌درده دوشدم ایواه
کندم آرادمده اولدم آکاه

یاقدم بوشررله خانمانی
ای کاش ایشیتمه‌سه‌یدم آنی

کوروکر اولایدی چشم وکوشم — زهر اولماز ایدی بوعیش ونوشم

شیمدی بوبلا که چاره مشکل — بیمار ضعیف ودرد قاتل

بس بللی که درد عشقدر بو — بر راهنورد عشقدر بو

یادینه کلنجه اولدی خاموش — عشق اودینی ایله‌مش فراموش

برنسنه‌می وارکه اوله مبهم — عشق اولماسه هیچ اولورمی بوغم

لیکن بوکا تسلیت کرکدر — بوغنجه‌یه تربیت کرکدر

زعمنجه اولوب فسانه پرداز — سرنامهٔ نصحه ایتدی آغاز

مناظرهٔ عصمت با حسن

دیدی که : ایا کل مرادم — نورستهٔ کلشن فؤادم

هر دردکه وار دواسی واردر — هرخسته‌که وار شفاسی واردر

افسانهٔ یأسه اولما معتاد — دوشدکسه‌ده عشقه ایتمه فریاد

غایت حذر ایت که ای کل اندام — بونطقکی دویماسین لب وکام

افغانکی ایله‌مه زیاده — ناموس وحیاکی ویرمه باده

برحرف‌که لبدن ایده پرواز — بیك کوشده اولماز آشیانساز

اول سرّی که خوشجه طوتمادك سن — برسینه‌ده ایله‌مز نشیمن

سرشاهدر آ که اهتمام ایت — قوغما أو ایچندن احترام ایت

هم صوکرا سپاه اولوب خبردار — هم سن ، هم أوك اولور نکونسار

سوز طوت ، کرم وعنایت ایله — اسرارکی دیمه ، حمایت ایله

هررنکه بویانده رنك ویرمه — مرأت صفایه زنك ویرمه

سوزدر دل وجانه برق خرمن — آیریلماسین اول شراره سندن

هم کندی نشان اولور هوایه — هم دوشدیکی یر کیدر هبایه

حرف آتدیغیچون کمان جهانده — خمیازه‌دن اولاماز امانده

اسرارکی خلقه فاش ایدرسك — خوفم بوکه سن تلاش ایدرسك

پاسخ دادن حسن با عصمت

حسن اول سوزی كوش ایشیدوب اوزولدی | زهر آغلادی ، آجی آجی كولدی

دیدی كه عجب بوله كیدرسك | سیلابه قرار حكم ایدرسك

ممكنمی كه عشقی ایدم انكار | سن آكلادیغك دكل بو اسرار

بیلمزسك علاج باری صورما | بیماری تكرله‌مه‌یله یورما

صاندم كه كلام عشق سویلر | بن زاره پیام عشق سویلر

سن خود براقوب او بحثی دركار | مرأت دیدك كهی ، كه اسرار

تنك اولدی دیرم باشیمه كردون | شیمدی نه كرك خم فلاطون

ناموس نه‌شی ، حیا نه سوزدر | پروانه‌یه مومیا نه سوزدر

بن ایشته ایلرم تكاپو | دیرسك كه یول اوزره وار قورقو

كه شاه وسپاهه ایتدك آهنك | كه ویرمه‌دیدك صفایه هیچ ژنك

بن سرخوشی اولدیغم نه‌میدر | سن نهی بویوردیغك نه شیدر

لازمسه اكر سكا فسانه | سن دیكله بن ایله‌یم ترانه

دریا كبی بردن ایله‌یوب جوش | ای عشق دیدی واولدی خاموش

بهانهٔ دیكر انكیختن عصمت

حالن كوروب عصمت یكانه | بولدی ینه باشقه بر بهانه

دیدی كه جناب عشق یكتا | بر مرددر اول كه بی محابا

مكتبده سنكله هم سبقدر | بو سوزه قبیله یك نسقدر

البته سن آكا نامزدسك | كام آور وصلت ایدسك

كلمز آكاده بو كار محبوب | سن طالب اولوب اول اوله مطلوب

بر كره بو سوز اولورسه مشهور | رسوایلغی طوتارمی معذور

خواهشگر ایسه‌ڭده بی‌زبان اول
قزسك کرم ایله سن گران اول
خوفم که دویارسه حضرت عشق
ایلر سنی تیغ غیرته مشق
حسن ایتدی بو نطقه ذهنی صرف
چون عشق دیمشدی حرف بر حرف
دیدی که أولوم نه جاندرای جان
فوت اولماسه گر رضای جانان
بن خوف ایده‌رم ملول اولور یار
سن خوفده‌سك که ایدر آزار
اولمشدی بو خسته‌حال مدهوش
بو محنتی ایله‌مش فراموش
سن بیلمیه‌رکدن ایتدك آگاه
سن آه دیدك ، بن آکلادم ماه
دلتنك اولایم ومهر یراب
داریلمایه‌تك او غنجه مشرب
قان یوتایم ، ایتمه‌یم آنی فاش
ایل یارەمه اولماسین نمکپاش
یانسین غمنه بو جان بی‌باك
تك غمزه‌سی اولماسین زهرناك
من‌بعد اولایم سکونه معتاد
أولسه‌م دخی نامن ایتمه‌یم یاد
هی بونه‌ستمدر الله الله
هم آتشه‌یان ، هم ایتمه فریاد

تأکید عصمت

عصمت دیدی یوق بوکاره چاره
انصاف ویره خدا اوباره
اغضاب اولیور فغاندن اول ماه
چشمی قراریر گر ایله‌سه‌ڭ آه
دیرکیم اوفغان بکا گرکدر
محبوبه همین وفا گرکدر

سکون یافتن حسن

کوش ایتدی بو قولی خواه وناخواه
ناز ایله‌مه قصدین ایتدی اول ماه
کانون کبی اولدی جایی کوشه
صورتده چکیلدی عیش ونوشه

آگاهی دادن سخن بر عشق

بو مبحثی ایتمك ایچون اذعان
اولمشدی سخن‌ده آنده پنهان

کوش ایتدی تمام ماجرایی
دیکلردی مکر بو مدعایی
چون اولدی سخن بو سره واقف
ایتدی کلوب عشقی داخی عارف
کیم حسن سنکچون اولدی دلسوز
انصاف قیل ایمدی ای دل افروز
لایقمی که حسن ایدوب فغانی
سن قیلمایه‌سك فدا بوجانی
بالله بومی رسم عشقبازی
دلدار ایده شیوهٔ نیازی
شیمدنگری خواهشك زیادایت
اندوه فراقه اعتیاد ایت

حال عشق

اول ایسه عشق بی سرانجام
اول شیر نهاد خسته اندام
تنها یاقوب آه سینه سوزین
برقاچ کیجه خوش کچیردی روزین
کافورینی صاقلایوب شرردن
نور آلدی فتیلهٔ سحردن
یعنی که خیال روی جانان
ایلردی شبن صباحه مهمان
افکار غم ایله‌سه تسلسل
کیسوسن ایدردی هپ تخیل
قیلدقجه شراب شوقی سرخوش
لعل نمکین ایدردی خاموش
اولدقجه محیط غمده کمنام
حسن آدین آکوب بولوردی آرام
ایتمشدی فریب وعد کمون
باغ امله ریاض لیمون
الحاصل اولوردی عشق چالاك
امید وصال ایله فرحناك

برکشتن کار و مجنون شدن عشق در هوای حسن

وقتاکه دونولدی کار فرقت
کوکلنده قیریلدی خار فرقت
اول جسم لطیف نور پیکر
کوز مردمی کبی اولدی لاغر
بیلمزدی که چرخ کار ناساز
فرقتده ویره قرار ناساز
وصلت کونی خوش‌خوش ایله‌یوب عیش
آقشامنی ایله‌مزدی درپیش

دلدارینی کندینه صانوب یار
صانیردی که چرخ ایچون بقاوار

دکمزمی مکر دکلی لایق
ذوق دوجهانه ناز عاشق

معشوقه نیازی قیلسه عادت
دوز خده وار عاشقه سعادت

اول دولتی هضم اولورمی ممکن
برآنی دکر جهان ملکن

فرقت بونك اوستنه بلادر
آز عاشق اودرده مبتلادر

دوشمز اولور اولماز عشقبازه
کیم دونده ره نازینی نیازه

کیم اوغرادی بوغم الیمه
فردوسدن آتیلوب جحیمه

یار اولمش ایدی بوکا هوسناك
بیچاره یه اژدر اولدی تریاك

صیادکه بیك فسون اوقوردی
بیك (تبت) واژگون اوقوردی

چون آهوینی ایله‌دی کرفتار
بی غائله چکدی تیغ آزار

غم شرحی خلاصه مجمل اولماز
تفصیل اولنوب محصل اولماز

کلسینمی او آهلر بیانه
برنبذه‌سی صیغماز آسمانه

دورد عالمیدر دل شررناك
آلماز او نجومی زیج افلاك

سوز قنده بوقلزم بلادن
افغان یانار بوماجرادن

زاریدن عشق

چون عشق، حسندن اولدی مأیوس
فریادی قوپاردی دست افسوس

بیك کوهر اشك ایله ایدوب یاس
زخم جگره اکردی الماس

سوز سویله‌یه‌مزدی حیرتندن
خاموش اولامازدی دهشتندن

آلمشدی دلن بلای جانان
چشمنده نه دوزخ ونه طوفان

کوکلی قیریغین دوکوب کوزندن
آلش دوکولوردی هرسوزندن

ویردکده نفس یم بلایه
صیغمازدی حباب وش سمایه

دوزخده ایدیجه آه سردي
رشك آور زمهریر ایدردي

حسرتله ایدنجه گریه وآه ایلردی تموز گرمی دیماه
که سویلنوب آفتابه قارشی آتش قور ایدی حبابه قارشی
گه انجمه ایلەیوب نگاهی اول کشتی یاقاردی برق آهی
مجنون کبی دشتی ایتمەیوب جا هرشهره که باقدی اولدی صحرا
اول رتبەده دوکدی اشك پرتاب کیم اولدی جهان سراب وگرداب
ضعف ایله چورشتهٔ شراره راه عدم آچدی هردیاره
چون پشه اولوب ضعیف وناکام نمرود سپهری قیلدی سرسام
بررتبه ضعیف ایدی که اول ماه کاهیجه اولوردی آهه همراه
اما که کمال هیبتندن عرش تیترەر ایدی مهابتندن
تك حسن ایچون عشق آه قیلسین دنیا ییقیلیر ایسه ییقیلسین
برسینه که غمدن اولەدرهم کوکلندەمیدر خراب عالم
خوشدر ییقیلیرسه چرخ غدار خشنود اولەتك جناب دیدار
چیقمشدی آرادن عشق چالاك کریانسه نه غم زمین وافلاك
چون بولمایه آنده کیمسه راحت فلك فلکه کرك فلاکت
کاهیجه که غمدن اوله برباد ایلردی بوشعر پاکی انشاد :

طردیه

برشاهه اسیر اولدی کیم دل هربندەسی قهرمان قاتل
غمزەیله ستمده لعلی یکدل بیگانه نگاهی قانه مائل
تیر غمی جانه آشنادر

دیوان قضاسی ظلم بنیاد لرزندهٔ بیم جانی جلاد
هرگوشەده بانك داد وبیداد غوغای قیامت آه وفریاد
محشرمی ، یاخود بوکربلادر

لعل لبی خمر نوح معنی | چشمنده نهفته روح معنی
هپ دوکدیکی قان صبوح معنی | فیض سخنی فتوح معنی

هر نطقی حیاتدر ، بقادر

زلفن داغیدوب ایدرسه تالان | کفره صیغینیر سپاه ایمان
بو خوفله کاکلی پریشان | دعواسنه تیغ قتلی برهان

وه بونه عجیب مدعادر

بی چاره کوکل غمیله یانسین | تك اول بت آتشین اینانسین
خونابهٔ هجره جان بویانسین | مخمور کوزی شرابه قانسین

بر قهرینه بیك کرم فدادر

غالب کبی صدهزار مفتون | صحرای محبتنده مجنون
اولماز ینه کیمسه زار ودلخون | هرجورینه اهل درد ممنون

اما که نه چاره بی وفادر

در صفت غیرت که لالای عشق بود

وار ایدی یاننده بر بلا کش | غیرت آدی هر پیامی آتش
لالاسی ایدی اوبی مجالك | ابریدی اوکوهر خیالك
ایتمشدی اوشمع سینه سوزی | بزم الملك حرم فروزی
چون طفل شرر اودلفکاری | بسلردی که یاقه هردیاری
بیلدن بیله تخم لاله آسا | صاقلاردی که داغن ایده پیدا
چون ایله‌دی پنبه‌لرده پنهان | تاداغ وش ایده طوب طولوقان
چون طفل سرشك اودلنوازی | گردغمك ایتدی خاکبازی
تاکیم بویودکده اولا اول ماه | چون سنك مزار روی برراه

توبیخ کردن غیرت باعشق

چون عشقده کوردی دردحسرت | فرصت بولوب آکا صوردی غیرت

کای غنجهٔ شعله‌زار دوزخ — نولدی که ایدرسك اویله آوخ
باعث نه بورتبه آه سرده — نقصانمی ایریشدی یوقسه درده
دردك نه، صاقین دوامی بولدك — بوناله نه‌در، شفامی بولدك
کردرد ایچون ایله‌دکسه فریاد — افسوس بکا هزار بیداد
چون مهملی مرد کلدی دردك — درد اولمالیدر شعاری مردك

پاسخ دادن عشق

عشق آجی آجی باقوب اومرده — زهر اکدی نکهله داغ درده
دیدی بوکا باخبرمیسك سن — حسن آدینی کوش ایدرمیسك سن
وار کیت که سوزم سکا دکلدر — صوص صوص بواو ماجرادکلدر
یارانه یتشمکه قیل اقدام — دون کیم کری قالدی صبر وآرام
آهمله بوروزکار طولسون — سن کیت‌ده نه‌اولمالیسه اولسون
دلشادلغم زمان نیجولدك [*] — سوز سویله‌یه‌جك زمانمی بولدك
بن بونده یوغم کل ایتمه آرام — کیم بحث ایدوب ایده‌شیمدی الزا[م]

پاسخ دادن غیرت

غیرت دیدی کیم بویارلقدر — مقصد سکا غمکسارلقدر
حاشا سکا طعن اوله بوکفتار — دلدار قدیمه ایتمه آزار
لکن غم وآه چاره ویرمز — بوقلزم خون کناره ویرمز
ترك ایله بورتبه هوی وهایی — بوش بوشنه کوه‌وش صدایی
برزخم ایله کندیك ایله‌مه غیب — فریادی براق که عیبدر عیب
یوقسه بونی‌سن قولایمی صاندك — غم لشکرینی آلایمی صاندك

پاسخ دادن عشق

عشق آکا باقوب دیدی نه‌در رای — یارب نه بلایه اوغرادق وای

---

[*] نیجه اولدك مخفف

سوز آ کلامادنمی قالدی غیرت / یا با کهمی عارض اولدی لکنت
لازمی هر آه حسرت اولمق / هم گریه همان شکایت اولمق
معذور طوت ای رفیق معذور / مأموردر عشق، آهه مأمور

پاسخ دادن غیرت

غیرت دیدی: آهلر گوزه‌لدر / اما که‌نه سود، بی محلدر
بودشتلرك وراسی یوقدر / حسنك‌ده بوكا رضاسی یوقدر

پاسخ دادن عشق

عشق آکه دیدی که: بی خردسك / درماندهٔ فهم نیك وبدسك
حسن اولسه اگر بو آهه خشنود / بر آنده اولوردی چرخ، نابود
سن آهی بخار سرمی صاندك / فریادیمی بی اثرمی صاندك
یار اویقوسنه فسانه‌در هپ / بزمنده آنك ترانه‌در هپ
لیلایه گولونج اولور محصّل / نومیدیٔ قیس وسعی نوفل

بهانهٔ دیگر انگیختن

غیرت چکوب آه سینه سوزی / دیجوره مبدل ایتدی روزی
دیدی که: هزار بارك الله / آگاه ایمش عشق اولدم آگاه
اما سکا برهوا گرکدر / معشوقنی ادعا گرکدر
وار ایشته قبیله ایچره یارك / شهبازسك، آل همان شکارك
افغانی قو، ایله عزم دلدار / بیك رأیه اولور نتیجه‌برکار
بن دخی سنکله همسوارم / کهسار بلاده یار غارم
اول شرط ایله کیم سن ایله همت / تا کشتهٔ قهرك اوله عصمت

یا باکه ویر اول خصوصه دستور — تا عصمتی قهرم ایده مقهور
طوت بو سوزیمی که خیردر خیر — غیرت آره پرده ایسته‌مز غیر
عصمت سبب اولدی، اولدی حیرت — یکدللره رهنمای فرقت
بو وقعه‌یه سن‌ده آشناسك — بیلمه‌م نه خیاله مبتلاسك
چاك اولمایجق صدف نه قابل — اولمق کهر مراد حاصل

آزردن عشق

عشق آغلایه‌رق دیدی که: خاموش — بر یول سخنك سوزینی قیل کوش
هیچ تیر آتیلیرمی یاره طوغرو — طوغرولمه سن اول دیاره طوغرو
کر وار ایسه سنده بر مروت — همراهم اول، ایله باکه خدمت
نه خوف سر و نه فکر جان ایت — بازاریمه اوی‌ده بر زیان ایت
دیوانه‌یه راه اولورمی تعریف — اك بخته‌سیدر بو خام تکلیف
هیچ تیغه اولورمی عرض دیدار — آیینه‌میدر یاهر کهردار
کل یانمه ال ویریرسه بویله — یوقسه ایی کوردیکنی سویله
کلمش بکا شرط عهد سویلر — زن کیبی نوای مهد سویلر
کر شویله اولورسه بویله اولسون — یا بویله اولورسه شویله اولسون
بر مدرسه بحثی ایله‌مش درج — ایستر بکا ایده جمله‌سن خرج

موافقت غیرت با عشق

غیرت دیدی: عهدم اولسون ای یار — بی‌سر اولایم سکا فداکار
برداخی دهانم ایتمه‌یم باز — قالسین بو قفسده طوطئ راز
کر چرخ مخالفت ایدرسه — باشم ویره‌یم قیلك کیدرسه
صانما ره راحته کیدردم — بن شوقکی اختیار ایدردم

یان چیزدی صانوب بو پر ملالی
کفتار ایله ایتمه انفعالی
بویله قیلیسج آتلانجه غیرت
عشق ایلەدی قاش ایله اشارت :
کل یانمه اولالم روانه
کچدی کچن، ایلەمه بهانه.
بونیته فاتحه دییوب عشق
آغاز وصاله ایلەدی مشق

طالب شدن عشق عقد حسن را

غیرتله جناب عشق چالاك
مقصوده که اولدیلر هوسناك
ملای جنون ویردی فتوا
کیم حسن ایچون اولدی فرض غوغا
قصد ایتدی که اوله عشق غمخوار
احوال قبیلەدن خبردار
هر بری آراردی وصله چاره
عاشق کچینیردی اول نکاره
بو رسمه کرك بلای دشوار
یك باشنه عشق ، عالم اغیار
جمع ایلەدیلر قبیلەیی هپ
عشق ایلەدی آنده عرض مطلب
کیم کوهر حسنه طالبم بن
غوغای طلبده غالبم بن
اول در ایسه دل آکا صدفدر
جانان ایله جان خلف سلفدر
کر حسن ایسه آفتاب روشن
کردونی اونورك اولمشم بن
غوغایه اکر دوشرسه تدبیر
ایشته قلم ، ایشته تیغ وشمشیر
هر خصمی که تیغم ایتدی برباد
بن مرثیەسنی ایتدم انشاد

استهزاء قبیله که زهی کنج بی رنج

سادات قبیلهٔ محبت
بر برینه ایتدیلر اشارت
کیم یاوەیه باشلامش بو بیدل
مجنونه نەدر دوای عاقل
هر بری طاقیلدی حسب طاقه
بیچارەیی آلدیلر مذاقه
کیمی دیدی : تیغك ایلەمه تیز
افیونه بغایت ایله پرهیز

کیمی دیدی : خولیا بلادر ‌ ‌ ایواه بودرد بی‌دوادر
کیمی دیدی : شعره ایتمه رغبت ‌ ‌ زیرا که ویریز خیاله صورت
کیمی دیدی : بختکنز مبارك ‌ ‌ شاهم اوله بختکنز مبارك
کیمی دیدی : خیلی طرفه مجذوب ‌ ‌ اکله‌نمه دکلی یوقسه مطلوب
کیمی دیدی : ایشته درد حما ‌ ‌ فصد ایله‌مه نجه بویله‌درها
کیمی دیدی : وار الندە شمشیر ‌ ‌ مجنونك اولور دواسی زنجیر
کیمی دیدی سویله‌نیریا ظاهر . ‌ ‌ زیرا تلف ایتدی مال وافر
هربابدن آچیلوب قپولر ‌ ‌ کفتاره بوشاندی یاوه‌کولر
سر رشته بولوب برایکی مکثار ، ‌ ‌ درس غلطاتی ایتدی تکرار:
باش آغریدیرم اگرچه احباب ‌ ‌ زکامه نفعلیدر بوگلاب
بر وقت زمان حمامه کیتدم ‌ ‌ بیلمم که نه‌ایله‌دم، نه‌ایتدم
حمام دیدیکمزده کلدی یاده ‌ ‌ برماده‌یه جمله‌دن زیاده
اول آنی ایله‌یم حکایت ‌ ‌ برشیخدن ایله‌دم انابت .
کر سویله‌دیکی هپ اولسه اعلام ‌ ‌ بولماز بو رساله‌مز صوك انجام
والحاصل اومردك چپ انداز ‌ ‌ بیك خلط کلامه ایتدی آغاز
سرد ایتدی حدیث ذوشجونی ‌ ‌ نقل ایله‌دی موجب جنونی
قالدی آره‌یرده عشق وغیرت ‌ ‌ ذوقلندی بوتون بی محبت
مبهوت قالوب اومرد چالاك ‌ ‌ عرض ایله‌دی حسنه سینهٔ چاك
حسن اویله‌جه ویردیکم پیامن ‌ ‌ کوش ایله قبیله‌نك کلامن
آنلرنه‌که رأی ایدرسه اظهار ‌ ‌ رأیم بنم اولدر، اولما بیزار

تضرع کردن عشق باقبیله

ناچار قالوب اومرد حیران ‌ ‌ اعدالره اولدی عبد فرمان
صوردی: سببی نه‌در بوبیداد ‌ ‌ کیم ایتدی قبیله آنی ایجاد

موجب نه که سخره اولدی حالم | حمل اولدی فصاحته مقالم
نصح ایتمه‌کزه نه‌اولدی حائل | معقوله دکلمی‌یم یاقائل
کر طالب حسن اولورسه مجنون | تیمارخانه اولور بو کردون
زجرك سبڭ بیان بیورك | جرمم وارایسه عیان بیورك

جواب شافی دادن قبیله

سادات قبیله جملهٔ هپ | قیلدیلر آکا بیان مطلب :
کای طالب حسن اولان خردمند | کوشکده طورورسه کوهر پند
فکر ایله‌که جمله آشنایز | هپ شور وهوایه مبتلایز
بوسوزله کیم اولدی یاره واصل | برغنچه ایله بهاره واصل
هیچ ممکن اولورمی رنجسز کنج | چوق کیمسه‌یه ایردی کنجسز رنج
ذوقلنمه‌مزه دکلمی بادی | یردن یره وصل حسنی دعوی
هیچ سوزله اولورمی وصل دلدار | لطف ایت بوکلامی ایتمه تکرار
دعوامزی صانما حیله‌مزدن | وار قیسه‌ده صوز قبیله‌مزدن
بی محنت وغم وصول دلدار | آیا کیمه اولدی بوسزاوار
هیچ کیمسه بوراهه کیتمه‌مشدر | برفرد بونی ایشیتمه‌مشدر
میدانده‌کی باش ایچوندر افسر | سرویر کاوله‌سڭ بویولده سرور

قبول کردن عشق بلاهارا

عشق آکلادی کیم نه‌دور سر انجام | غوغای مقاله ویردی آرام
دیدی : بویورك نه‌اوله خدمت | من بعد من وبلای محنت
سادات قبیله ایتدی تدبیر | کیم مهرینه ایله نقدی توفیر
حسن عقدینه چوق بها کرکدر | اوّل سکا کیمیا کرکدر

طورما سفر ایت دیار قلبه . جان، باش قورهکذار قلبه

اول شهرده کیمیا اولورمش . یولده بلی چوق بلا اولورمش

بیك باشلی بر اژدر منقش . مومدن کمی، آلتی بحر آتش

بیك ییللق یول، خرابهٔ غم . آنك اوتهسی سرای ماتم

مشهود اوبولك باشنده جادو . هرمویی ییلان، یالان دکل بو

بردشت ایچنده دیو وپری . آرسلان ، قاپلان ، وحوش بری

جن نوعی هزار بدلقالر . جادو قیلیغنده اژدهالر

مظلم کیجهلرده غول یابان . آوازهسی رعددن نمایان

سحر ایله یاغار اودشته آتش . کاهیجهده افعیٔ منقش

الله معین اولوب کچرسك . قلب شهرینك آنی ایچرسك

قیل آندهکی کیمیایی حاصل . کل بونده اول ایشته حسنه واصل

سفر کردن عشق بدیار قلب وسرانجام وی

عشق اولدی بومژدهدن فرحناك . بیك شوقله قیلدی جامهسن چاك

فی‌الحال صووروب دیار قلبی . طوتدی ره رهکذار قلبی

غیرتده اولوب آکا قفادار . قیلدی ایکی یار عزم دلدار

چون کیردی اومرد راه، راهه . اوّل قدمنده دوشدی چاهه

صفت چاه ودیو وسرکذشت او

اما که نهچاه ، چاه کرداب . مانند ابد وراسی نایاب

غیرت دیدی آکه: ای فدایی . قارونه صور ایمدی کیمیایی.

بر چاه بوکیم سواد اعظم . کنجور کنوز یأس وماتم

نهراه عدم، نهظلمت آباد . برچاه ، ایچی فغان فریاد

دیجور فراقدن نشانه . بحر ظلمات بی کرانه

دوشسه بوكا خضر اولوب‌ده گمراه　　اولور يارى يولده عمرى كوتاه
مهر آتسه كمند ماه وسالى　　يوق قعرينى بولمق احتمالى
چون دوشدى اوچاهه ماه نخشب　　لايق كاوله نامى چاه نخشب
دوشديكنه ايله‌مه تأسف　　معراجنى چهده بولدى يوسف
صان زلفنه جاى اولوب زنخدان　　هاروته بولوشدى ماه كنعان
والحاصل اومهر عالم آرا　　برعكس اولوب ايتدى چاهى مأوا
قصد ايله‌دى طارم سما كه　　برباشقه سفر كوروندى خاكه
كيتدى نيچه سال وماه وايام　　قعرين بولوب ايتدى آخر آرام
برديوه مكر اوچاه محنت　　اولمشدى مقام خواب راحت
برديوكه وار نيچه سياهى　　هر بريسى معدن سياهى
مانند شب فراق بد روى　　قان تشنه‌ى مرده فيل بدبوى
طوتديلر اول ايكى درد منديى　　طاقديلر آياغنه كمندى
عرض ايله‌ديلر اوديومسته　　كيم صيد بودر شكسته‌بسته
قارشى چاغيروب اوديو هائل　　مهر اولدى زخلله صان مقابل
ديدى كه: نه‌راهه ايله‌يوب عزم　　دوشدك بن چاهه بويله بى حزم
طويدم غم حسنه جانفشانسك　　زر طالبيسك ، اسيركانسك
لكن بونه فكر كچمادر　　ادراك دكل ، باشه بلادر
سن قنده ، اوآفتاب قنده　　دريا قنده ، سراب قنده
خوش قسمت ايمش بزه وجودك　　باغلاندى بصيرت شهودك
كيم واردى ديار كيميايه　　عنقايه ايريشدى ، ياهمايه
بى فكر وسؤال راهه دوشدك　　اوّل قدمنده چاهه دوشدك
الله الله زهى حماقت　　بورتبه اولور اولورسه غفلت
يازيق سكا آجيدم جوانسك　　اما كه عجب نه‌بدگمانسك

عشق آتش كين ايله اولوب كرم — ديدى : نه كرك بوسوزلرك نرم
قتل ايتمه دكليدر مرادك — الآن ألكده ظلم ودادك
كويا كه بوسوزله فكر جانان — كوكلدن اولورمى ذره پنهان
قورقوتمغه دوشمه بى محلدر — وصلت ديديكم نم اجلدر
صالت بنده‌دكل بوفكر جانان — أولسه‌م‌ده كياهم ايلر افغان
بوچاهده نى بيتوب سراسر — عشاقه غم فراق سويلر
كيتمز بوهوا دماغمزدن — بودود چيقماز اوجاغمزدن
غم مشعليدر بو سونمك اولماز — جان ويرمك اولورده دونمك اولماز

حبس كردن ديو ايشانرا

اول ديو لعين بدسر انجام — حبس ايتمكه قيلدى امر واقدام
تا ايله‌يه شحم ولحمن افزون — صكره آنى طعمه ايده ملعون
برنيچه زمانلر عشق وغيرت — قالدى اوراده اسير محنت
بربرينه تسليت ويريردى — اقدامده تقويت ويريردى

رسيدن سخن

برصبح، سخن يه تيشدى. اول پير — كلدى سر چاهه ايتدى تقرير :
كاى بستهٔ چاه اولان جوانلر — هنكام بلاده مهربانلر
عزم ايله‌يكز خلاصه طورماك — يول قورقولودر خلاصه طورماك
بوچاهده هيچ خلاص يوقدر — افتاده‌لره مناص يوقدر
الآن بن چهده بررسن وار — جنيلر آكا دكل خبردار

بر پیر آکا طلسم یازمش
حفظ ایتمکه خیلی اسم یازمش
کیم اول رسنی طوتارسه محکم
حفظ ایلر آنی اواسم اعظم
جنلر ایده‌مز آکا خسارت
چیقدقچه بولور نجات و راحت
افسون ایله سویله‌دم بونی بن
جنلر ایچنده سویله‌مه سن
امرینی طوتوب اول ایکی جانباز
منصور اولوب اولدیلر سرافراز
آچدی کوزین عشق آسمانکیر
کوردی که سخندر ایشته اول پیر
بیلدی که دیار یاردندر
اول صبح نوبهاردندر
برحسرت درد ایله چکوب آه
صوردی : بکا سویله حسنی بالله
سویلرمی بنی نه‌در خیالی
کاهیجه آکارمی بی مجالی
آیا که همیدر ملالمزدن
آیا که صورارمی حالمزدن
یادینه کلیرمی آشنالر
مقبوله کچرمی بوبلالر
دوشدم اوهوسله قعر چاهه
کیم چهده قرین اولام اوماهه
طویدم آنی صکره کیم کاندر
ماهک یری اوج آسماندر
حالا اوطلبده شر مسارم
کچدم یره لیك بی‌قرارم
شایان ایدی قالسه‌م اول آراده
سن خضر یه‌تیشدك اول بلاده
شیمدی بکا یاردن خبر ویر
اول کچدی بویاردن خبرویر.
باقمادی سخن بوآه ووزاره
برمرغ اولوب اوچدی باغ یاره

روان شدن عشق بخرابهٔ غم

غیرت دیدی عشقه : ای برادر
کل یول اری یولده اولمق ایستر
بال آچدی ایکی همای دولت
دوشدی یوله همچو بوم غربت
مدّ نکهی‌ایدوب عصا کش
کیتدی ایکی مردم بلا کش
افتاده‌لکه غم اولدی منضم
دوشدی یولنه خرابهٔ غم
اول راه‌که ذکری کچمش ایدی
هرکامی مغاك نا امیدی

درصفت شب وشدت شتا

بردشت سهنده اولدی کمراه | یلدای شتا، بلای ناگاه
بردشت بوکیم نعوذ بالله | جنلو جرید اوینار آنده هرگاه
بربرینه یأس وخوف لاحق | که قار یاغار ایدی، که قارانلق
دیجور ایله برف ایدنجه الفت | برقالبه کیردی نور وظلمت
سرمادن اولوب فسرده مهتاب | شبنم یرینه دوکولدی سیماب
آهوی سفیده دوندی دیجور | صحرا طولو مشك ایچنده کافور
برباقیمه برف ایچنده دیجور | مانند سواد دیده محصور
بوزدن قیریلوب سپهر مینا | دوشدی یره ریزه ریزه کویا
باق باق فلك سیاهکاره | آیینه کتیردی زنکباره
سرما ایله برف اولونجه منصب | دندانی صیریتدی زنکئ شب
بیك میخ ایله نعل ماهی انجم | دیجور شتادن ایله‌دی کم
مانندِ ستارهٔ شب افروز | کاهی کورونوردی روز فیروز
برج اسد اولدی راه ومیدان | هرکوشه‌ده برپاموقدن آرسلان
کویا طوتولوب زبان شعله | لرزنده ایدی فغان شعله
افسرده اولوب شرار سرکش | کوهرلر ایچنده قالدی آتش
حمامك اولوب شکسته جامی | الماسدن اولدی طاق وبامی
برنده اولوب زلال کهسار | برف آدی ایله یاغاردی تکرار
صحرادن ایدوب کریزه تصمیم | سودلیجه‌ده قالدی جدول سیم
قان ایتدی بری بریله اخوان | انکشتله نجه شاخ مرجان
دهشتله اولوب قارالتی دنیا | کهسار ایله صرصر اولدی همپا
قالمادی هواده مرغ سرکش | کاهیجه اوچاردی رنك آتش
یاقوت کبی حباب صهبا | هیچ شعله‌دن ایله‌مزدی پروا

آتشده زلال ایدوب تمکون　　دود ایله‌دی صرصره تحصن
ماهیلری صید ایچون سراسر　　باغلی ایدی اولطه‌لرده اخگر
سلطان‌دی ایتدی شهری تزیین　　دوشدی لب بامه نای سیمین
یخباره اولوب زبان گویا　　کلدی لب بامه حرف شکوا
آتشکه مهر اولوردی برباد　　صبح اورماسه بوزدن آکه اوتاد
غبرایه آغاردی سقف خضرا　　طوتماسه ستون یخله سرما
دریالری کشت ایدنجه کاهی　　آهویه غدا اولوردی ماهی
اولسه‌یدی سکلک دهانی پرجوش　　آغوش پدر صانیردی خرگوش
لغزشدن ایدوب مکر تحری　　کلمزدی کنار حوضه پرّی
جمره اگر اولماسه‌یدی لغزان　　دوشمزدی زمینه تا حزیران
هپ ظاهری چیقدی مشرب خلق　　قالماز اب بامدن لب خلق
لرزیده نفسله صحبت ناس　　زنجیر جنون ولیك الماس
فانوسك ایچنده شمع رخشان　　دریاده نهفته شاخ مرجان
نسر فلکی کوروب کومسده　　کسدی سسی فاخته قفسده
تا اولمایه دانه چین حرمان　　کنجشکه شرر دوکردی صبیان
مریخك الی طوکوب شتادن　　دوشدی یره خنجری سمادن
شیر فلك اولدی شیر برفین　　دندانی یرنده ایدی پروین
یخبسته اولونجه چشم گریان　　کوزلکله آراردی مرکی مردان
سوزدله بولمغیچون اسباب　　کرم الفت ایدی عدوّ و احباب
باروته شتاب ایدردی آهو　　آغز اوتنه کلیردی تیهو
میخواره‌لك اولدی زهده همسر　　آب خشك اولدی آتش تر
اغرب بوکه طوکدی راه افکار　　سکته‌یله کلیردی طبعه اشعار
بالجمله سخنوران خاموش　　خمخانهٔ معنی ایله‌مز جوش
غالب سکا اولامازلر انباز　　بن شعلهٔ فکره ایلرم ناز

سرگردانیٔ عشق

اول خوف و خطردن عشق آگاه ، بیك دهشت غمله اولدی گمراه
بیلدی که شهر دگل ، اووادر ، اما یاسحر ، یا سیمیادر
اسباب هلاك هپ مکرر ، آوازهٔ رعد و برق وصرصر
دریای ظلام موج برموج ، غولان خیال فوج در فوج
بریا که بلای وهم و وحشت ، بریا که هوای برق وظلمت
کورمش دگل ایدی غم دیارین ، نازنده‌سی ایدی روزگارك
کوردی قاره‌لردن آشدی ظلمت ، ایتدی اوجوانی غرق دهشت
ایتدی نیچه سرسری تکاپو ، مانندهٔ گرباد هرسو
اول دشتده ایز بلیرمه‌دی هیچ ، برراه نجات کورمه‌دی هیچ

صفت سحر جادو

ناگاه آنی کوردی اول پری وش ، خرمن کبی پرمخوف آتش
قطران جحیمدن نشانه ، اوستنده زبانه بر زبانه
افلاکه رسیده دود شعله ، سحر ایدی ولی نمود شعله
برپیره‌زن ایتمش آنده مأوی ، جادوی مخوف دیو سیما
دوزخده مقری صانکه شیطان ، درت یانی جحیم وزفت وقطران
باشی قاره طاغدن نمودار ، آغزی دیشی کهنه گور کفتار
بورنی موده بورننك اوواسی ، صیرتلان یاتاغی ، کلر یوواسی
صارقمش لب زیری تا بزانو ، مانندهٔ ناوفیل بدبو
قاپلومبغه ایکی چشم بدرنك ، کیرپیکلری همچوپای خرچنك
ایکی ممه شکلی ایکی خنزیر ، برکار ایچون ایتمش آنی سرزیر

قاش یاپمش ایکی قاره چیانی
صاچ یاپمش ایکی کومه ییلانی
تارلا قوغوغی ایکی قولاغی
کیرپی یوواسی ، صیچان یاتاغی
آغزندن آقار کریه صولر
کاریز کبی کوتو قوقولر
بورننده چیان وموش وعقرب
آغزنده زهرلی حیّه وضب
آتش ایله سویله‌شیر زبانی
کویا اوجهنمه زبانی
آلات سحریاننده حاضر
بیك کهنه سفال ودهن وافر
بردهنی که وضع ایده سفاله
بادی ایدی نیجه بیك خیاله
گه ابره سوار اولوردی چون باد
گه آتشه ایتدریردی فریاد
اولادی طوغاردی بریانندن
یوتدیغی چوجوقلرك قانندن
طعمه ایدر ایدی یینه تکرار
طوغوردیغنی اول کریه بدکار

عرضه کردن جادو خود را بر عشق

سحر ایله‌یوب ایتدی عشقی دعوت
عرض ایله‌دی آکا زیب وزینت
بیك کونه قماش وکاله وفر
الماس ایله لعل وجوهر وزر
اول کاله‌لری کیندی فی‌الحال
عشقه دیدی: کل اوغول بنی آل
عقد ایله امان بودردمندی
کوکلم سنی چاره یوق بکندی
ایتمك سنی بوسپهره سلطان
آسان کورونور فقیره آسان
اولورسه‌ك اکر بوکاره بیزار
برسحر ایله حالك ایله‌رم زار

اضطراب حال عشق

عشق اول سوزی اکلیوب ایشیتدی
که آغلادی ، که تعجب ایتدی
قالدیردی باشنی آسمانه
داننده راز انس وجانه
آهینه سپر قیلوب سپهری
یاد ایله‌دی حسن مهر چهری:

ای حسن ، ای آفتاب انور
ای عشقی ایدن اسیر اخکر
بومیدی امید سندن ای ماه
جادو اولا وصلمه هوا خواه
بن کربت غربت ایچره بی‌تاب
سن ذوق وصفاده‌سك فرحیاب
بن برف ظلام ایچنده کمراه
اولسون سکا بوفلك هوا خواه
لکن بومی شیوهٔ محبت
انصاف قیل ای‌مه سماحت
یاری اولانك اسیر اخکر
کچمز بوغازندن آب کوثر
که بخت ، کهی سپهر وکه یار
کوز یاشنی قیلدی کرم بازار

آویختن جادو عشق را

جادو آنی کوردی بوبلاده
یأس ایله‌دی خشمنی زیاده
برسحر ایله چکدی چارمیخه
هم قیلدی نشانه تیغ وسیخه
نمرودلق ایله‌یوب کماهی
صلب ایله‌دی سحر ایله اوشاهی
چون کورمش ایدی چه‌عمیق
سیر ایتدی بویولده منجنیق
قندیل کبی اوغنجهٔ تر
آصلمه فروغن ایتدی برتر
چونکم سور ایدی عشقی جادو
تخویفنی قصد ایدر فقط بو
آلدی بوغازینی وهمنا کی
ایجینمه‌دی هیچ جان پاکی
اول دارده چون خطیب منبر
قالدی نیچه هفته اول سمنبر
ایلردی هزار کونه افغان
صانیردی کورن هزارنالان
کاه ایتدی سپهره عرض بیداد
کاه ایله‌دی حسنه آه وفریاد
کاه ایله‌دی بختنه خطابی
تیز ایله‌دی ناوك عتابی:
ای بخت نه‌در بوبی وفالق
هیچ یوقمی سنکله آشنالق
جانان طوتالم که بی‌وفادر
هم عادتیدر وهم سزادر
عاشقده غم وبلا کرکدر
دلدار ایسه بی‌وفا کرکدر
سن باری اوشیوه‌کاره اویما
کل شیوهٔ روزکاره اویما

نه آنده ، نه بونده بولدی تأثیر
فهم ایتدی که جمله کار تقدیر

کلدی ینه باشنه شعوری
یاد ایله‌دی رحمت غفوری :

ای خالق انس و جان رحم ایت
یوق بنده نوان ، امان رحم ایت

تقدیر یوق ایسه وصل یاره
آل جانمی ویر و شیوه‌کاره .

بیك فکر ایله سویله‌یوب پریشان
معبودینه قیلدی آه وافغان

رسیدن سخن

اول دمده سخن حضوره کلدی
کن امری کبی ظهوره کلدی

اول آن آچیلدی شام ظلمت
شوقه بدل اولدی خوف ودهشت

حق ظاهر اولوب بوزولدی اوهام
سحر اولدی هبا مثال احلام

کوردکده اوپیر عشقی چالاك
کریان اولوب ایتدی سینه‌سن چاك

حسنی آکوب ایتدی آه وفریاد
هم قیلدی بوشعرپاکی انشاد:

طردیه

خوش کلدك ایا برید جانان
بخش ایت بکا برنوید جانان

جان اولا فدای عید جانان
بی‌سود اولامی امید جانان

یارك بزه برسلامی یوقمی

ای خضر فتادکان سویله
بوسری ایدوب عیان سویله

اول سن بکا ترجمان سویله
کتم ایتمه یکان یکان سویله

غم دفترینك تمامی یوقمی

یارب نه انتظاردر بو
چکمز نیجه روزکاردر بو

هپ غصه وخار خاردر بو
دویسه‌م که نه شیوه‌کاردر بو

وصلت کبی برمرامی یوقمی

چیقدم سرداره همچو منصور   آوازم اذان نفخهٔ صور
غم قیلدی گلومی شاه منصور   اولدم سپه بلایه محصور

اول پادشهك پیامی یوقمی

کام آلدی بوچرخدن کدالر   فردالره قالدی آشنالر
طورمازمی اوعهدلر وفالر   کچمزمی بوایتدیکم دعالر

حال دلك انتظامی یوقمی

دل حیرت غمله لال قالدی   غالب کبی بی‌مجال قالدی
کوندردیکم عرضحال قالدی   الآن براحتمال قالدی

انصافك اوېرده نامی یوقمی

مژده دادن سخن

باز ایتدی سخن‌در خطابی   بوطرز ایله ویردیکم جوابی:
سن یاریکی بی‌خبرمی صاندك   یوقسه سنی ترك ایدرمی صاندك
اول شاه دیار حسن وآندر   فریادرس فتادکاندر
عاشقدر اوساکه صانما معشوق   کوش ایت که بودر کلام موثوق
کور قدرت حسن بی‌مثالی   اول ساحره‌نك نیجولدی حالی [۱]
شیمدی کوزك آچده ایله دقت   جادویه باق آل بوسردن عبرت.
بریول باقوب عشق عالم آرا   جادویه نکاه قیلدی اما
نه‌کوردی براوزکه حاله کیرمش.   ایت لاشه‌سی برچواله کیرمش
نه‌زینتی وار، نه‌زیب وزیور   خنزیر اولوسی، فسرده کافر
برتیغ اوروب دوپاره اولمش   بدکار ایدی بدستاره اولمش
یانده نه آتش ونه‌ظلمت   نه‌برف ونه‌چار میخ ودهشت

[۱] نیجه اولدی مخفی

ایتدی سخن اول خیالی تصویر — قیلدی سنین بوکونه تقریر:
سن حسن آدین ایلدك فراموش — جادو، سنی قیلدی بویله مدهوش
حسن آدی طلسمیدر بو سحرك — نسخی آنك اسمیدر بو سحرك
چون ایلدك آ که عرض حاجت — اولدی اولان ایشته قیلدی همت
فریادیکه یتدی حسن یکتا — برتیغ مجوهر ایتدی اهدا

در وصف تیغ

اما که نه تیغ، تیغ الماس — جلاد عدو، شهاب وسواس
یك مصرع ذوالفقار حیدر — بر آیت کارزار حیدر
آیینهٔ نصرت الٓهی — خضره ده رسم پادشاهی
رشك آور تیغ چشم ابرو — خامشکن شاعر هجا کو
قان ایرماغی، جویبار آتش — زهر اجل، اژدر منقش
ماه نو آکا نیام غرّا — باشدن باشه جوهر ثریا
مانندهٔ موج آب حیوان — الماس ولی، فسانی مرجان
بو تیغ که بحر بی کرانه — صو یرینه جان ایدر روانه
چکمش آنی بیضهٔ قمردن — سرپنجهٔ آفتاب روشن
چون غمزهٔ دلبران طنّاز — آشوب قضایه حرف انداز
کردون وغا وجنك ماهی — کرداب بلاده تیغ ماهی
بار وبری شعله شاخ آتش — اندامی بر آتش مزرکش
فوارهٔ آب لعل سیراب — جوبار زمرّد سیهتاب
برطوطیٔ سبز خون پالا — شهباز، ولی تذرو سیما
عزرائیل اشارتینه منقاد — بال وپری موج محشر ایجاد
چکمش آنی دایه بخش معدن — مرغ ملکوت بیضه‌سندن
یأسنده صفای حفظ مشهود — موج کهر آنده زره داود

برقاره خبرجی مرغ اخضر
بالنده نهفته موت احمر

خونخوار، ولیك ظلمی دافع
کج جانلره برجواب قاطع

دعوا که سنك کواهدر بو
کج باقمه که تیغ آهدر بو

هرنسنه که سد اولا بوراهه
قیل آنی حواله تیغ آهه

دروصف اسب

هم بردخی بر سمند دلکش
ایتدی سکا تحفه اول پری‌وش

سوکلون کبی بر سمند کلکون
کلزار بهشت وقلزم خون

موج آور آب لعل یاقوت
رفرف کبی راهوار لاهوت

سرتا بقدم بهار کلپوش
صهبا کبی لعل رنك وپرجوش

سیماب، ولیك شعله‌پیکر
خورشید وش آتش مصور

اندامی خمیرهٔ نزاکت
هرجنبشی جلوهٔ قیامت

طوبای جنان، درخت شعله
کاشانهٔ عدن وتخت شعله

خون دل عاشقانه بکزر
خضرابی، ولیك قانه بکزر

طاوس بهشت وشیر غرّا
آل جامه‌لی بر عروس زیبا

تیز ایلسه شیوهٔ خرامن
ویریر ازله ابد پیامن

رفتارینی ایلسه مساعد
کردینه ایریشمز آن واحد

بررتبه‌ده‌درکه زود رفتار
اجزای هوایه ویرمز آزار

چون طی مکانه همت ایلر
اجزای زمانه سبقت ایلر

شیرین حرکات ورستم آرام
رشك آور ابرش کل اندام

آرامه آیاق ویریرسه کاهی
قاره طاش ایدریم سیاهی

طاغ کبی طورور اوشعله اندام
چون کنبد لعل رنك بهرام

ایکی قولاغی چلنك شهباز
کردانی صراحیٔ سرافراز

حیوان، ولیك آب حیوان
چون صبح بهار نخل مرجان

هر مویی طربده تار طنبور ... آواز صهیلی نفخهٔ صور
سم، کاسهٔ مغز دیو اسفید ... دم، تار شعاع نور خورشید
صو کبی آقار زمین وکانه ... آتش کبی صیچرار آسمانه
آهو کوزی، سینه‌سی غضنفر ... سنبل صاچی، دم مثالی اژدر
عنقای سخنشناس وخوشدم ... پروازده شعلهٔ مطلسم
دلدار دلاور کشاده ... چون نشئهٔ شیر کیرباده
کلکونهٔ خون اشکه همرنك ... قانون محبته هم آهنك
طوطی کبی کرچه آل جامه ... خاموش کن کمیت خامه
والحاصل او اشقر سبکبال ... ایلر سنی شهر قلبه ایصال
حسنك سکا یادکاریدر بو ... جهد ایله که غم دیاریدر بو
هم غیرته پروبال ویردی ... هم رهلکنه مجال ویردی
کوردکمی نه پادشاهدر اول ... کیم عشقه دلیل راهدر اول
دیرسه‌ك که جناب حسن یکتا ... بوقدرتی قنده قیلدی پیدا
بربندهٔ شرمساری‌یم بن ... فهم ایله که خاکساری‌یم بن
امر ایلرایسه اکر او داور ... لاشی کیبدر بکا بوشیلر

ملالت کردن عشق از بلای دوری

بیندکده جناب عشق اواسبه ... عزم ایلدی راهنه دواسبه
غیرت دخی آچدی پروبالن ... یاد ایتدیلر اول شهك وصالن
اماقتی بك کران کلیردی ... کاهی دوشونوب اوصان کلیردی
یاری بیراقوبده راهه کیتمك ... ماهی براقوبده چاهه کیتمك
کوندن کونه ناامید اولوردی ... فرسخ فرسخ بعید اولوردی
غیرت دیرایدی: کسیلمز امّید ... لطف صمده اولورمی تبعید
مقصوده ایرر کری کیدنلر ... کوهر بوله سرسری کیدنلر

معلوم که حقه آرد ، اون اولماز
یوقدر جهتی، آکایون اولماز

کوندوز کیجه ایده‌لم شتابی
بر کون کورورز او آفتابی،

سیر ایلر ایدی او بدر کامل
هر کیجه هزارساله منزل

طی ایلر ایدی او مهر انور
هر روز طقوز فلك قدر یر

کاهی که دوشردی خوف جانه
غیرت دیرایدی او بی امانه:

هجران کبی موت عمره سورمز
الله نه‌ویریرکه قول کوتورمز

جنك عشق باوحوش ودیو وغول

اول تیغ ایله عشق برق جولان
غم دشتنی ایتدی ریك میدان

هرغول بلاکه چیقدی راهه
قیلدی آنی طعمه تیغ آهه

دوندوردی زمینی آسمانه
اژدولری رنك کهکشانه

ایتدی سردیو وغولی سرکی
ویردی او سپاهه تقدمرکی

خوبانهٔ شیری ایتدی دریا
قاپلان دەریسنه دوندی صحرا

بر سیف ایله ایتدی اول ملکزاد
ذیجور جحیمی جنت آباد

آز وقتده کچدی غم خرابن
هم سحرینی کوردی هم سرابن

کچدی اویولی اجلدن اقدم
قالدی کریده سرای ماتم

خطاب ساقی

ساقی کتیر آتش صبوحی
نور ایله آواتش ایله روحی

دوشسون دله شور چشم کریان
موج اوره تنور ایچنده طوفان

یانغین یرینه دونوب بو سینه
می غرق ایده‌لیك شعله‌سینه

دلبستهٔ ساز ارغنونز
هم سلسله بند موج خونز

زنجیرمز ایده‌مز کشاده
الآن که حسام موج باده

پرخشم ایله ویرکه اول شرابی
مریخ بلا اوله حبابی

باشدن چیقاروب اوجام کلرنك
منصوره ایده بزی هم آهنك

نیك وبدی ایده‌لم فراموش
جان ایله هلاك اوله هم آغوش

قناره ایمش خرابهٔ غم
قانی خط جام، اوحزب اعظم

طوتمش یولی چونکه خاروخاشاك
اول سیل شراره ایلسون پاك

غم دشتنه ایلرم تکاپو
کیمدر طوره شیمدی باکه قارشو

کلسون بری سدراه اولانلر
حسرتکش تیغ آه اولانلر

رسیدن راه او بدریای آتش

کوش ایتمش ایدی اوسرکذشتی
آتش یمی اوزره موم کشتی

چیقدی یولی اوزره شیمدی ناکاه
اول قلزم آتش جکرکاه

مومدن کمیلر ایدوب هویدا
قیلمش نیچه دیو او بحری مأوا

چون آتش اوقومه ایتمز آزار
آزرده اولورمی ناردن نار

کشتیلری برهوا طوتارلر
چوق ابله بینوا طوتارلر

کشتی ولی نخل سوره بکزر
کالبدی سرخ شعله‌پیکر

کویا که جزیرهٔ فلاکت
پرسوز بلا قیزیل قیامت

هر بری مثال کوه سرخاب
طوب طولو ایچنده دیو کهراب

تابوت ایدی لیك کشتیٔ موم
اولماز کیره‌نك مزاری معلوم

اول فلك واونار پرفلاکت
هپ شمع مزاردن عبارت

اول سحره محل ایدی فقط نار
هیچ ساحله ایره‌مزدی آزار

چون دیولر ایتدی عشقی دعوت
کل کشتی‌یه بوله‌سك سلامت

عشق ایلدی ماجرایی اذعان
صبر ایلیوب اولمادی شتابان

اما که نه‌چاره راه مسدود
هیچ اولمادی برطریق مشهود

حسب حال

ای خالق کردکار تا کی
بو محنت خارخار تا کی

رهزن نه روا که یول سنکدر
کرخواهش ایدرسه‌ك اول سنکدر

لازمی هر اهل درد پرشور
چیقمق سرداره همچو منصور

ایتمه بنی فرقته نشانه
بدعهدی نه حاجت امتحانه

چون ذرهٔ عشقه مظهر ایتدك
خورشیده باشم برابر ایتدك

جادولر ألنده ایتمه بسته
أولدر بنی قویما بویله خسته

اول موت ، حیات جاوداندر
کرنفس ایچون اوسته زیاندر

مقصود همین رضا کرکدر
اول قصده دخی عطا کرکدر

راه طلبکده بسته پایم
سن ایله کشاده بی‌نوایم

مقبوله سزا بر التجادر
هم ایله قبول هم دعادر

کوکلده طلب عنایت ایله
خواهشده ادب عنایت ایله

برلطفه قرین اوله بو مطلب
کستاخلغم کمال اوله هپ

کردار ایسه کنج محفلمدر
اول نار ایسه نار منزلمدر

چون بحر عنایت ایله‌یه جوش
حاشا اوله بنده‌لر فراموش

بوغم بیلیرم که آهه دکمز
بالله که برنکاهه دکمز

اما که امید رحمتکدر
مألوف اولنان عنایتکدر

صحرای عدمده ایله‌دك جود
ویردك یوغیکن لباس موجود

الآن عدمده بز ، عدیمز
خواهشکر نعمت عمیمز

کفتکوی عشق باشقه وکذشتن ایشان

قالدی اوراده اسیر حیرت
نه‌تاب کذر ، نه‌فکر عودت

نطقه کلوب اشقر کل اندام
دیدی : نه‌سببدن ایتدك آرام

عشق ایله‌دی دُرّ اشکی ریزان
سوز سویله‌دی همچو دُرّ غلطان

غیرت کبی یوق پرایله بالم
بو آتش ایله نجوله (٭) حالم

شاهین دکلم که ایدوب آهنك
پرواز ایده‌یم هزار فرسنك .

اشقرسوزولوب مثال عنقا
اول آتشه کیردی بی محابا

صفت آن آتش

برنارکه دودی دود نمرود
غولان سیه نمود نمرود

دنیالری طوتمش آتش غم
کردابلری چه جهنم

دوزخ ، ولی شعله‌زار سیماب
هر اخکری جرعه نوش کرداب

هرغوطه‌سی برمحیط آتش
هر لجه‌سی بر جحیم سرکش

خونابِ جکر مثال کلکون
دریای شراره قلزم خون

طوفان شراره موج برموج
پروازده اشقر، اوج براوج

برجوش بلا محیط آتش
شعله آکا اول سمند سرکش

نار ایتدی جمالی عشقی تشدید
خوناب شفقده صانکه خورشید

غیرت دیدی عشقه : یاقما جانك
بو آتشیدر او کیمیانك

مانند عقاب ایله پرواز
اول پوتهٔ امتحانده ممتاز

صانما که بوقاپودن کلیرسك
آتشده کیدر صودن کلیرسك

دود ایچره قالوب اومهر روشن
بر فتنه ایدی خسوف مهدن

پال آچمش آنك یانده غیرت
پروانه ، ولیك شیر صورت

غولانی ایدردی هم دمادم
برتیغ ایله‌جان برجهنم

چون آیت برد آه سردی
اول آتشی دودوش کچردی

(٭) نجه اوله مخفی .

آلتنده سمندی چون سمندر — غیرت‌ده یانجه بس برابر
والحاصل او آتشین راهی — کچدی چونسیم صبحکاهی

رسیدن عشق بساحل چین

بر ساحله ایردی کیم گذاری — فردوس ریاضنك بهاری
بلبللری طوطیٔ سخنساز — ببغالری سوز وسازه همراز
دریا کبی سبزه موج انگیز — طوبا کبی هرنهال گلبیز
طوفان چمن، یم زمرّد — بر کوك یشیل عالم زمرّد
هرسوده شکوفه‌لر نمایان — پرخنده مثال ماهرویان
هرغنجه‌سی بر بهار خرّم — هرشبنمی برسحاب پرنم
گردون‌وش اوبوستان انور — آی چیچکی آفتابه بکزر
صحرا طولو نرکس وقرنفل — بیکانه گیاهی ورد وسنبل
بورتبه هواسی صاف ودلجو — بلبللری غنجه کبی خوشبو
ذرات شمس اولوب گشاده — ساعت چیچکیدی حسب عاده
پوترق‌دکن آچیلوب چمنده — چرخ فلکه کیدردی خنده
سیرایله‌یوب عشق اوباغ وراغی — برآه ایله تازه‌لندی داغی
نزهتگه معنی‌یی ایدوب یاد — بو شعرنوینی قیلدی انشاد

طردیه

ای خوش اوزمان‌که دل اولوب شاد — جان ملکی ایدی مسرت آباد
ایتدم اوهوالری ینه‌یاد — الله ایچون ایله ای فلك داد
آرایش روزکار ایدم بن

بر باغ ایدیکم بو جانه مأوا　　هر غنجه‌سی جنت ایدی گویا
فرقت کلوب ایتدی جمله یغما　　کوکلمده اونشئه قالدی حالا
مستِ می اعتبار ایدم بن

هیچ یوقدی سپهره بر نیازم　　درکار ایدی عیش ونوش وسازم
یانمجه گزردی سرونازم　　آچیلمامش ایدی بویله رازم
رشك آور نوبهار ایدم بن

شیمدی غم انتظاره دوشدم　　بلبل کبی نوبهاره دوشدم
چون ناری کچوب کناره دوشدم　　ساغر کبی پاره پاره دوشدم
مینوش عتاب یار ایدم بن

ایواه او روزکار کچدی　　گل کچدی ونوبهار کچدی
دیدارکم اولدی ، دار کچدی　　جان تشنه قالوب خمار کچدی
معشوق ایله باده خوار ایدم بن

جانان ایله عیش ونوش ایدردم　　گرداب کبی خروش ایدردم
بزم‌می شعله پوش ایدردم　　بلبللرینی خموش ایدردم
غالب کبی کامکار ایدم بن

آگاهی دادن سخن بصورت طوطی

بوشعری تری اوقور کن اول ماه　　بر صوت غریب ایشیتدی ناگاه
برطوطیٔ سبز آل منقار　　برشاخده ایلر آنی تکرار
کیم « دختر شاه‌چین اوخونریز　　بو باغه کلیر چو صبح گلبیز
اول دخترك آدی هُشربادر　　آدم کُشدر ، پری لقادر
یازیق سکا ای جوان یازیق　　اولورسك اوشیوه‌کاره عاشق

ذات الصوره واریرسك البت　　ایلرسنی مبتلای محنت »
عشق آنكه یاقوب غروره كلدی　　اسرار خفی ظهوره كلدی
حسن آدین آكوب دیدی كه «هیهات　　اغیاره محبت ایدم اثبات»
اول طوطیٔ سبز ایدوب بونی فاش　　خضروه غیبه اولدی یولداش

ابتلای عشق و دختر هشربا

وقتا كه نه كوردی عشق پرشور　　اول باغه ایریشدی بربولوك حور
برماه ایله بركروه دلبر　　سیاره‌لر ایچره مهرانور
چون چند فرشته جمله‌سی پاك　　مانند سپاه عقل درّاك
اول ماه كه اول كروهه شهدی　　اول چند پری‌یه پاد شهدی
برحور نكاه وروح منظر　　عینیله جناب حسنه بكزر
كلزار عذاری جنت آباد　　شمشیر نكاهی فرقت ایجاد
قاش ، بسملهٔ كتاب رحمت　　لب ، سورهٔ كوثره اشارت
رخسارهٔ آل جام رخشان　　رخسارهٔ مهره جرعه افشان
سیمین‌تنی بربت سمنسا　　خاموش ایدی لیك صورت آسا
ایماایله سویله‌شیردی هركاه　　یوقدی دهنی نه‌یاپسین اول ماه
نطق ایله‌مز ایدی هیچ اوكافر　　غمزه ایدی ترجمانی یكسر
والحاصل اومهر عالم آرا　　یكپاره جناب حسن زیبا
آنجق اوقدركه اول سخنكو　　خاموش ایدی بوكل سمنبو
بیك‌ناز ایله ایتدی عرض دیدار　　عشق اولدی همان چونقش دیوار
آیا كه حسنمیدر بو مهوش　　كیم سینه‌می قیلدی كنج آتش
یوقسه بویرك پریسیدر بو　　یانده پری چریسیدر بو
عشق ایلرایكن بوفكری تكرار　　سررشته‌یی ایتمه‌مشكن اظهار

برتخت کتیردیلر مجوهر
قویدی اوگروه نور پیکر
اول ماهوش اولدی آنده جالس
مهر اولدی یاحوض نوره عاکس
اطرافه ایدوب نکاه دقت
امرایله‌یوب عشقی قیلدی دعوت
فی‌الحال کتیردیلر حضوره
غرق اولدی همان اونور نوره
برمجلس عیش ایدوب مهیا
بیك کونه مسرت اولدی اجرا
عشقه نیجه احترام قیلدی
یانده آکا مقام قیلدی

مجلس عیش

فی‌الحال کتیردیلر صبوحی
مزج ایتدی اوماه، راحه روحی
زرخوانچه‌سی آفتاب رخشان
ساغرلری انجم درخشان
آغوش عریش ایچنده اول شاه
آغوشنه آلدی عشقی چون ماه
صهبا وپیاله جوش برجوش
قیلدی مه وهاله نوش درنوش
می‌قرمزیٔ شفقله همرنك
مستهزیٔ ماه، جام کلرنك
سیال ولی نهاد لعلی
فص حکمه مداد لعلی
پرذوق ایدی طبع شعله‌زادی
هرجرعه‌سی بیك خلوصه بادی
صهبا ولی صاف خون طاوس
کیفنده هزار رنك محسوس
قیلدقده اصول نغمهٔ ساز
خواننده‌سی مست شعله آواز
ساقینك النده ساغر نور
کللر بیتیردی شاخ بلور
ساقی دخی کندی اول پری وش
پرحور ایدی کیم شرابی آتش
پرحوض ایدی خوانچهٔ می‌ناب
نرکس لب جامه جام زرتاب
لب‌برلب ایدی سبو وساغر
یکسان ایدی رنده خاك وکوهر
بازار بزمده واردی رونق
بوش کیتسه طولی کلیردی زورق
شکر ایتدی سبوکوروب اوحالی
هیچ سجده‌دن اولمازایدی خالی

موج اوروب او آتشین صهبا — زورقلر اوزردی همچو دریا [*]

مهتابده مه ، مه ایچره مهتاب — می‌شیشه‌ده ، شیشه‌میده غرقاب

چون قلزم آتش اولدی حیران — طوفان شرابی کوردی جوشان

یاقوت کبی شراب انکور — الماس کبی پیالهٔ نور

ساقی ستمه ایدیجه آهنك — می‌اولور ایدی عرقله همرنك

پرنده اولوردی رنك صهبا — بلبللك ایدردی جامه گویا

شرمنده ایدیجه اول سمنبر — اولوردی عرق ، شراب احمر

پردمده ایدردی اول پری زاد — پیمانهٔ شیری خون فرهاد

دست نکهنده جام رخشان — عزرائیل ألنده جوهر جان

بیك جام ایچیریردی هر نکاهی — کوزدن کچیریردی تیغ آهی

اول کیف ایله قیلدی عشق تدبیر — دیدی که نظرده‌در اوشمشیر

سرانجام عشق

اول تینی آلوب اوصبح کلکون — کیتدی قویوب عشقی زار ودلخون

اول باغه که باقدی عشق پرشور — نه‌جنت پری کوروندی ، نه‌حور

نه‌ماه ، نه‌اول کروه اختر — نه‌شاه ، نه کرسیٔ مجوهر

دل دوشدی هنوز پیچ وتابه — اوغرادی هزار اضطرابه

فرقت مکراول وصال ایمش حیف — عشاقه صفا محال ایمش حیف

آغازه نتیجه ویردی انجام — اولدی کیجه‌نك صباحی آقشام

چون‌عشق ، اوشوخی حسن صاندی — سیماسنه آلدانوب ایناندی

یول قورقولو ، تیغ آه نابود — ترك ایتدی بونی نکار معهود

نه‌تاب سفر ، نه‌تاب غربت — قالدی او بلاده عشق وغیرت

---

[*] یوزردی

کوردکجه اوباغ پرشروری | داغلاردی دلن بلای دوری
اول صورته اولدی دنك وحیران | حسنی صانوب ایلرایدی افغان

آگاهی دادن حسن بصورت تذرو

کوش ایتدی‌که بر تذرو دلکش | بوکونه ویریر پیام آتش
کیم « دختر شاه چیندر اول | حسن آکلاما، نقش کیندر اول
بوباغه کلیرسه یارین اول ماه | ذات‌الصوره آلیرسنی آه»
عشق عقلنی باشنه ایدوب جمع | بی‌سودایدی لیك یاندی چون شمع
قالدی اوکل حریم وصلت | اول باغده همچو بوم غربت
فی‌الواقع اودختر سمنسا | اول باغی ینه ایدیندی مأوا
اطرافه ایدوب ینه نکاهی | عشقه نظر ایله‌دی کماهی
اول بادهٔ صافدن ایدوب نوش | دریای محبت ایله‌دی جوش
برحال ایله عشقه ایدوب ایما | آلدی یانته کوتوردی همپا
ذات‌الصوره اولوب روانه | دوشدی یوله اول‌شه یکانه

منع کردن غیرت وجواب عشق

چون اشقرینه بینوب اوآفت | قصد ایله‌دی راهه طوتدی غیرت
دیدی‌که جناب عشقه «ایواه | اولورسك آنکله کیتمه همراه
طویدك نه‌دیدی تذرو وطوطی | ویرمه‌م سکا بوقدر سقوطی»
عشق آنکه دیدی‌که « ای برادر | کوردکمی اوشاه، حسنه بکزر
من وجه چویار آشنادر | أولدرسه اکر بنی روادر
اوّل‌ده رضا دکلمی مقصود | سن اولمامیسك بو کاره خشنود»
غیرت اولوب عهدینه وفادار | اول کمرهه اویدی چار ناچار

درصفت قلعهٔ ذات الصور

چون عشق ایله غیرت اول سمنبر　　اول قلعه‌یه واردیلر برابر
نه کوردی که بر غریب قلعه　　هر یانی صور، عجیب قلعه
بر بابدن اولدیلر چو داخل　　فی الحال قاپاندی اولدی زائل
هم داخی نهان اولوب او آفت　　حبس اولدیلر آنده عشق وغیرت
بر قلعه که سومناته بکزر　　هر سنك سیاهی لاته بکزر
هر رنك کنشت چارسوسی　　بر شهر عظیم، یوق قاپوسی
هپ کوچه وکویی یوسفستان　　دیوارلرنده نقش خوبان
نقشی فلك البروجه همتا　　همحالت حجرهٔ زلیخا
کویا که او کوه بیستوندر　　شیرینلری ماه لاله کوندر
هر قبه‌سی دستکاه فریاد　　هر سنکی ولی مزار فرهاد
نیرنك خیالدن عبارت　　هر صورتی باج شهر صورت
مرمرلری خرده‌کار بی‌رنك　　دیواری صور نمای ارژنك
فانوس خیاله هر مناره　　بر تحفهٔ نو دی روزکاره
هپ آنده‌کی خرده‌کار صورت　　باریك ایدی چون خیال شوکت
مهجور ایدی صورته هیولا　　مستقبلی نیم رخله یکتا
اولمش مکر آنده چهره پرداز　　اول دختر شاه چین طنّاز
مانند تصورات عاشق　　نیرنکی وقوعه ناموافق
ایتمش بو نقوشه اول ستمخو　　مژکان پری‌یی خامهٔ مو
مانی‌یه اولنجه خجلت ایجاد　　سنجرفی اولوردی مغز بهزاد
والحاصل او مهر خاور چین　　اول قلعه‌یی ایلمشدی تزیین
هر صورته عشق قیلدی دقت　　حسنی آکوب ایتدی آه فرقت

سرگشتگی عشق دران قلعه

غیرت دیدی اشقره سوار اول
بو قلعه‌ده قالما ، راهوار اول

چون اشقره بیندی عشق یکتا
خاك رهن ایتدی آسمانسا

طی ایتمکه باشلادی اوراهی
بر آنده ره‌هزار ماهی

چون مغربه مهر اولوردی واصل
قطع ایده‌مه‌مش دوکامه منزل

ذات‌الصور ایچره ینه محبوس
حالنه باقوب اولوردی مأیوس

هر نسنه‌که کچمه‌مشدی اوّل
بو قلعه‌ده کچدی هپ محصّل

برچاهه دوشوب ینه کماکان
طوتدیلر آنی سپاه غولان

قطع ایله‌دی دشت برفناکی
کوردی او مصیبت هلاکی

جادو ایله ایلیوب کشاکش
کلدی یولی اوزره بحر آتش

داخی نیچه دورلو هول جانکاه
بیللرجه انین وناله وآه

بیك خوف ایله کچدی عشق اوراهی
چون یوقدی النده تیغ آهی

ناکاه آچیلدی راه معنا
باقدی آنی کوردی عشق یکتا

منزل ینه منزل مقدم
اول صورت ، اوقلعهٔ مطلسم

معبودینه ایلیوب شکایت
حال دلن ایلیوب حکایت

نیاز کردن عشق باخدا

یارب سن اوشوخه مرحمت ویر
بن خسته‌یم آکه عافیت ویر

بو ژاله‌دن ایت اوماهی خشنود
چون سندن اولور حصول مقصود

هیچ حالمی ایتمز اولدی پرسش
کیم صورته ایلدك پرستش

بی‌چاره ایدم، علیمسك سن
بن یوقدم، اودم قدیمسك سن

اول جرمی قبول امر مشکل
اسناد ظلم آکا نه قابل

کل قیلمه مجازمه مجازات
کیم بو سوز ایچوندر استعارات

حاشا که سکا برابر اولمق
سن دیکر، او ماه دیکر اولمق

چون اولدم اسیر چرخ تلوین
ممکن می سوزمده اوله تمکین

زنجیر طاقوب بو بت پرسته
عبدیته چك شکسته بسته

مقصودیمی جمله حاصل ایله
مقصود قدیمه واصل ایله

چکسین بنی سینه یه او دلبر
ذوق غمی ایله شیر وشکّر

قیل راست ولی محالدر بو
هیهات که بر خیالدر بو

سندن طلب محال حقدر
هر مطلبه احتمال حقدر

حاشا دیمه‌م اشتیاق کیتسین
آرتسین او صفا، فراق کیتسین

خوش دللره کرچه بو بلادر
ارباب بلایه بر صفادر

مست ایده بنی او جام باقی
افزون ایده وصل واشتیاقی

بیمار غمم رجای دردم
چوقدن بری آشنای دردم

دردمله دوامی ایله همرنك
ناله‌مله ترانه‌م ایت هم آهنك»

آکاهی دادن سخن بصوت بلبل

نالان اوله‌رق کزرکن اول ماه
بر بلبل مست کوردی ناکاه

کیم عشقه خطاب ایدوب او بلبل
زنجیر غمه ویرر تسلسل

«بو قلعه‌ده بر خزینه واردر
بوش صانما آنی دفینه واردر

اور آتشه چیقسین آسمانه
اول مالك او کنج رایکانه

یاقمازسه‌ك اکر بو خوش سرایی
بولمازسك ابد او دلربایی

هم دختر شاه چین، او سرکش
ایلر جکرین کباب آتش

تا یاتمایجق بو طاق عالی
یوقدر سکا چیقمق احتمالی

بوش بوشنه ایلهمه تکاپو — افسونله باغلیدر بوقابو
اول دخترك آنه‌سی پریدر — دختر سکا جانله مشتریدر
وار آره‌لرنده چوق کشاکش — کیم خاك ایله الفت ایتمز آتش
آخر سکا قصد ایدر پریلر — خون دلکی ایچر پریلر
اول باغده کیم ایچیلدی صهبا — هپ خون شهان ایدی سراپا
کر بولمامش اولسه تیغه رخصت — حبس ایتمکه ایده‌مزدی جرأت
عشق آکلایجق بوماجرایی — برآتشه اوردی اول بنایی
وقتاکه طوتوشدی اول کلیسا — عیسایه بولوشدی چوق چلیپا
صورتلری چیقدی آسمانه — زین اولدی بوکهنه آشیانه
ویردی ینه آه سرده پرواز — آتشدن امین ایدر او سرباز
هم قلعه ، هم اول زمین یاندی — هم دختر شاه چین یاندی
برکنج آچیلدی کیم مطلسم — هپ آنده ممثل ایدی عالم
اما یوق ایچنده حسن یکتا — عشق ایلدی آنی تماشا

زاریدن عشق از راه بی پایان

دوشدی ینه راهه اول پریوش — کندین یاقه‌رق مثال آتش
اما که نه‌راه هرقدم چاه — هر برك کیاهی مارجا نکاه
یادینه کلینجه کوی دلدار — ایلردی بوکفتکویی تکرار
«ای ماه یتر یتر بو بیداد — فریادیمه یت که یتدی فریاد
برچاره‌سی یوق بلایه دوشدم — یك باشمه کربلایه دوشدم
جان اولدی پیاله نوش حسرت — چشم اولدی کهر فروش حسرت
آیینهٔ دل خراب قالدی — مهتاب کم اولدی تاب قالدی
بربحرده‌یم که یوق کناری — برجنکده‌یم که یوق حصاری
اولدی دله بخت شوم دشمن — ویرانه‌یی کورکه بوم دشمن

شب قیلدی نهان جمال یاری — آیینه‌یه دوشدی سوکواری
بوزدی فلك انتظام عیشم — داغ دله دوندی جام عیشم
بربرق کلوب خراب قیلدی — کاخ طربم اووروب ییقیلدی
بن قالدم اسیر درد هجران — اغیار ایله یار جان وجانان
حیرتله دهان غنجه ابکم — دوشدی کل شعله اوزره شبنم
من بیکس کار وکار دشوار — الله غنی رحیم وستار
قیلدی بنی تاب زلفی شیدا — باشم یازیسیمش اولدی پیدا
من خستهٔ هجر ویار بی‌درد — مشکل بوکه غمکسار بی‌درد
فریاده بیله مساغ یوقدر — کرچه غم انتظار چوقدر
آه ایتسه‌م اولور نهنك آتش — آخر بکا قصد ایدر اوسرکش
چشمم نم اشکه غنجه اولدی — پیمانهٔ انتظار طولدی
من زورق درد ایچنده ناچار — ساحلده فغانده یاور ویار
یوق کیمسه‌یه ذره احتیاجم — مقدور دوا دکل علاجم
شهراهمه چیقدی غول حسرت — دوندی کری کیتدی عقل وحکمت
قالدم یالکز باشمده سودا — کیمدن کیمه ایدم آه وشکوا
تیه غمه دوشدم آه وفریاد — یوق کیمسه‌که ظلمی ایدم اسناد
اك یاقینی سمت اهتداده — کندیم کم اولایدم اول آراده
غیب اولمغه چاره بولسه بودل — شهراه نجات اولوردی حاصل
بولسه‌یدی یولن کلیردی تحقیق — وار ایسه کم اولدی خضر توفیق
دشمنلر النده خسته‌لندم — پیمانه ایدم شکسته‌لندم
کلزار جمالم اولدی تاراج — ولدم ینه بربهاره محتاج
صوقدی بنی زلف وکاکلم هپ — قبرمده عذابه کلدی عقرب
دم چکمه‌ده صانکه مدّ آهم — یوتدی بنی اژدر نکاهم
قدمکه دینیردی نخل یاقوت — اولدی بکا شیمدی نخل تابوت

چشمم کبی لعل اولدی بیمار
زهر اجل اولدی نوش کفتار

یاقدی بنی آتش عذارم
خون اولدی کوزمده نوبهارم

دیکدم کوزی راه انتظاره
پری مژه‌در اوچشمه ساره

آچیلمادی غنچهٔ نیازم
بلبل کبی اوچدی خواب نازم

برحیرته دوشمشم که کویا
عالم طولو خون وزهر وغوغا

بر برقك ایچنده‌یم که مدهوش
دوزخ نظرمده طفل آغوش

جانمده سروره وار عداوت
شاد اول دیسه‌ك ایلرم قساوت

آتش نظرمده مهر رخشان
جنت کوزیمه دیکن مغیلان

اولمشدی اول آفتاب پرتاب
بوقلزم اضطرابه غرقاب

جوش آور ایدوب یم تلاشن
دریا دریا دوکردی یاشن

گه اشك کبی زمینه کیردی
که آه وش آسمانه ایردی

در استیلای کمال ضعف بروی

اول ماه جهان هلاله دوندی
مهر شرفی زواله دوندی

صهبای صباحتی آزلدی
برجرعه ته پیاله قالدی

بررتبه‌ده ضعفی اولدی مزداد
کیم ایده‌مز اولدی آه وفریاد

برضعف که ضعفك انتهاسی
بلکه عدمك‌ده ماوراسی

دریای غمه حباب اولوردی
آلدقجه نفس خراب اولوردی

برصورت ایدی که بی‌هیولا
بی‌ثقلت حرف براوز که معنا

قالمادی تننده پوششه تاب
بار اولور ایدی حریر مهتاب

بال ویررنکن ایله‌سه باز
ملك عدمه ایدردی پرواز

برشعله ایدی چوکرم شبتاب
گه ظاهر وگه اولوردی نایاب

دریا ایدی چشمنه نکاهی
نورنکه ایدی سد راهی

مستغرق ضعف اولوب اومحزون
رنکینی صانیردی قلزم خون

زنجیر ایدی آکا تار فکری — سیر ایتمز ایدی دیار فکری
کویا رك پرتو نکاهی — طوتمشدی آنی چودام ماهی
ضعف ایله‌دی اول قدر فسرده — برشعله ایدی ولیك مرده
قیمرانسه هوایه قلب اولوردی — میرلانسه صدایه قلب اولوردی
آزرده اولوب حباب ملدن — پژمرده‌لنیردی بوی کلدن
طی ایده‌مز اولدی ماه وسالی — قالمادی حیاته احتمالی
عمری کذر ایله‌دکجه هردم — اجزای تنی اولوردی درهم
اجزا دیمه جزء لاتجزی — تقسیمی خیالدن مبرا
هرمو بدننده صانکه زنجیر — اولمش ولی سایه‌سنده تصویر
سیماسی کورونسه ایتسه‌ك امعان — جمع اولمش ایدی عدمله امکان
کیم کورسه بونی ایدردی اقرار — کیم اولا بقا فناده درکار
سایه کبی دوشدی اشقرندن — آیریلدی شراره اخکرندن

پیاده شدن عشق ونهایت پریشانیٔ او

قالدی سر رهده بی سر انجام — نه‌تاب سفر ، نه‌تاب آرام
اوضاع زمانه‌دن جکر خون — پیمانهٔ عافیت دکر کون
سرمنزل کامه نارسیده — مأیوس ابد بلارسیده
صدجای شکسته شیشهٔ دل — ایتمشدی اوسنکلاخی منزل
اول ضعف ایله خسته حال ومدهوش — عزرائل ایله تنی هم آغوش
بیزار حیات جاودانذر — دلشاد ممات بی اماندر
کوکلنده نه‌جنت ونه دوزخ — نه ذوق وفرح ، نه‌حزن وآوخ
موج اورماده بیم ویأس وحیرت — یوق آنده تأسفه لیاقت
نابود جهاندن التجاسی — یوق موتدن اوزکه برچاسی
موت ایسه امید وصله مانع — دردینه دکل شراب نافع

بیلمز نه‌دوا تخیل ایتسین
پای اولمایجق نه‌راهه کیتسین

مخمور ایدی شربت قضادن
دلکیر ایدی یار و آشنادن

غیرت نظرنده دشمن جان
کلمز دلنه امید جانان

نومید ایدی وصل دلربادن
اوممازدی نجات دل بلادن

توقیر ایچون اول غم نهانه
ایلردی بو بیت ایله ترانه

هجرکله جکر کباب ای دوست
کل کل که کوکل خراب ای دوست

صفت صبح مبارک پی

برصبحدم ایتدی باغی احیا
آثار صباح روح بخشا

اولمشدی شفق درخت مریم
طوغمشدی مکر مسیح خوشدم

مهر ایله‌دی اویله پرتجلی
ظن اولدی که طوره چیقدی موسی

خورشید صباحی قیلدی پرنور
جای اولدی علی‌یه کوه بلّور

آچیلدی کلید چاه زندان
مصره ینه یوسف اولدی سلطان

بدر ایتدی اساس صبحی تأسیس
منظور جم اولدی تخت بلقیس

چکدی ینه ذوالفقار حیدر
شمشیر ایله فتح اولوندی خیبر

مهره محل اولدی صبح خرم
تکرار بهشته کیردی آدم

آچدی ره غیبی خضر معنا
مرأت سکندر اولدی دنیا

اسماعیل مهری طوتدی مکرم
اوپدی آیاغنی چاه زمزم

خورشیده یر اولدی صبح دلکش
ابراهیمه کلشن اولدی آتش

مهر ایله‌دی صبحی عهن منفوش
اجزای زمانه اولدی کلپوش

سیر ایله‌دی جوی شیری شیرین
فرهادینه صوندی جام لعلین

یوز طوتدی ولی عزیز مطلوب
اما که آغاردی چشم یعقوب

رسیدن سخن بصورت پیر طبیب

مانند صباح فیض بر پیر — کلدی سر راهمی قیلدی تنویر

اما که نه پیر، صبح صادق — هر صحبتی حکمته موافق

متد نظر الده کی عصاسی — پر نور ملك کبی لقاسی

جوبار حیات آب رویی — مهتاب کبی سفید مویی

ابروسی هلال عید امید — هر جنبشی پر نوید امید

صحبتلری حکمت قدردن — پیغام ویریر ابوالبشردن

صان ریش سفیدی مغز منصور — حق هر سوزی همچو نفخهٔ صور

مرأت کمالنه ارسطو — حیرتله همیشه سر بزانو

اسکندره رأیی مشعل راه — دنباله روانی مهر ایله ماه

کردون کبی جامه پوش خضرا — دارندهٔ ذیلی خضر معنا

روح القدسلك امین رازی — کنجینهٔ وحی کار سازی

پر شعشعه رویی، مویی اسفید — مهتابده همچو قرص خورشید

وردلبی سبعهٔ مثانی — شاکرد کمالی عقل ثانی

کنجور مجردات اسما — جمع آور مفردات معنا

سبوح کنان اوپرتوجان — ایندی اویره چو نور قرآن

عشقه ویروب استمالت تام — کوکلن اله آلدی قیلدی اکرام

دیدی که «طبیب روزکارم — اول فن ایله شهرهٔ دیارم

کلدم سکا ایله‌یم مداوا — اولورسه‌ك اکر بنمله همپا

طورما کیده‌لم حصار قلبه — عرض ایت بونی شهریار قلبه

زیرا سن اوکیمیایه محتاج — دردك سنك اول دوایه محتاج

آنك آدی حسن بی نشاندر — بونام ایله شهرهٔ جهاندر

اول مالکیدر حصار قلبك
شاهنشهیدر دیار قلبك
ضعفك سنك ایله مشلر اخبار
كوندردی بنی اوشاه بیدار »

بخود آمدن عشق وکم شدن غیرت

چون اولدی بومژده دن خبردار
اولدی ودیریلدی ینه تکرار
برمژده بوکیم جمیع اموال
برحال که ماورای احوال
هم بخش حیات جاودانی
هم مژدۀ جمله امانی
هپ کیتدی اوضعف ، کلدی قوت
بیمار غمه کوروندی صحت
برسوزله آچیلدی غنچۀ دل
برشمع ایله روشن اولدی محفل
بریا که نوید وصل کیمیا
بریا که امید حسن یکتا
عشق اولمش ایدی بوحاله حیران
غیرت نظرندن اولدی پنهان

خطاب ساقی

ای ساقیٔ جبرئیل مشرب
پیمانۀ وحیم ایت لبالب
برنفخۀ جانله ایله پرجوش
عیسیٔ ضمیرم ایتمه خاموش
سن اول بزه ساقیا سرافیل
قیل موتمزی حیاته تبدیل
بو بزمه کلوب صراحیٔ صور
ایله جسد کلامی محشور
ساقی ساقی روا دکلدر
مردان خدا جدا دکلدر
ساقی سکا روح قدس دیرلر
کفتاریکه راه انس دیرلو
کر عشق ایله کفتکو ایدرسن
داخی کیمی جستجو ایدرسن
ارباب سخن اکرچه چوقدر
بونشئه ده بندن اوزکه یوقدر
بن طوردم عالم اولدی خاموش
طور ایتدی کایمنی فراموش
داود دلم زبور خوان ایت
مرغان سروشی بی‌زبان ایت

اما كرم ايت كوزەل خبر وير
بودفعەدە نشئهٔ دكر وير

هرنشئەدە كرچه مست بردر
چوغيسه بلى الست بردر

اما كه چوشمع عشق سونمز
بنسز بومدار درد دونمز

برجام فرحله ايله هشيار
تامست اولايم دوباره تكرار

وادئ فرحده برسيردر
انشاءالله كه فال خيردر

درذكر رسيدن عشق بحصار قلب وغرائب آن

اول‌پير ايدوب اول جوانى همراه
بيك شوق ايله قيلدى عزم دركاه

اول شوق كه هيچ بيانه صيغماز
برخندەسى آسمانه صيغماز

چون اولدى حصار قلب پيدا
عشق آنده نەكوردى قيل تماشا

برقلعه‌كه سنكى سرخ ياقوت
ناسوتده برسراى لاهوت

هرخشتى مجوهر ومرصع
خورشيد ايله روبرو مشعشع

انوار نقوش غيب مملو
اسرار رموز برج وبارو

هربرجده رنك رنك انوار
بارولرى جمله كنج اسرار

كوزلو قاماشير نمايشندن
سوزلر توكەنير ستايشندن

برجانبى بحر نور پيكر
برجانبى دشت موج اخضر

بش بابى اوبحر پاكه ناظر
ديكر بشى هم بوخاكه ناظر

بش باب وليك عرش فرسا
هرقلعەسى كوه قافه همتا

هربابده برسروش اكرم
چون روح معزز ومكرم

بال وپرى سبز نور خضرا
كويا كه اوكوه قافه عنقا

يانده نيچه خدم، حشم وار
هرشاه ايله بيك پرى صنم وار

بش باب ايله بحره ناظر ايدى
اوصافى وراى خاطر ايدى

عشق اولدى بوشهرى كوردى مدهوش
محو اولدى نەناطق ونەخاموش

اول پير ديدى كه «بيلمەدكمى؟
بوحيرتدن كسيلمەدكمى؟

تا کی سکا بو بلای حیرت یاقلاشدی همین صفای حیرت »
آچیلدی براز اوماه پیکر اکدار خسوفی کچدی یکسر
والحاصل اوپیر پاك کامل اول ماه ایله شهره اولدی واصل
برشهر بوکیم ورای امکان سنك رهی کوهر سخندان
جوکبی ایدردی جاده سرعت کام آمغه آنده یوقدی قدرت
عشق اولدی بوحاله مست سرشار اطرافنی آلدی جند انوار

آمدن مبشران انوار

اوّل برآلای سفید خلعت رشك آور فیض صبح وصلت
همچودم آهوان اسفید هپ جامهٔ صبح ایچنده خورشید
زرین قبا هراو عسکر زر پوش وزر افسر وسراسر
یکپاره قنادلی حورسیما باشدن باشه هربریسی کیمیا
برجانبی لاجورد پوشان دریا کبی اولدیلر خروشان
زر پوشلو اولدی آنده نایاب کردونده مثال نجم پرتاب
دیکر نیچه سرح پوش پرجوش هربیری بهشت ایله هم آغوش
هربیریسی مهر و ماهه همسر جنت ولی شعله‌زاره بکزه‌ر
برجانبی برکروه ممدوح یکپاره زمرّد ایدی ذی روح
برجند شریف سبز دریا امواجی حیات جانبخشا
برجانبی هپ سیاه پوشان لیل ایچره چو انجم درخشان
تعریفه دکل بریسی محتاج شام ایدی ولیك شام معراج
الوان ایله هرکروه یکتا انوار مجسم ایدی حقا
پرتولری قیلدی رنك در رنك انوار خیالی جنك برجنك
اما که زمین قامهٔ پاك آینه ایدی چوعقل درّاك
هرعکسدن اول زمین پرنور کوستردی هزار روح محشور

وار آنده نیچه سرای عالی ذات‌الصورك بوتون مثالی
اما که بونك نقوشی ذیروح بیجان دكلدی همچو بی روح
هر روزن خانه‌سنده حاضر بیك دختر شاه چین ناظر

رسیدن عشق وسخن بسرای حسن

وقتا کلوب اول کروه انوار تعظیم ایله عشقه اولدیلر یار
قیلدیلر اوشاه جمله خدمت آداب ایله دست بوس بیعت
بر تخت منور اولدی پیدا اول پیر ایله عشق اوطوردی همتا
آلدیلر اوشاهی ایله‌یوب عزم سیرانه اوشهری قیلدیلر جزم
هر کوشه‌ده نیچه باغ وبوستان هر بیریسی رشك باغ رضوان
کنجیه‌لر آنده آشکاره ممزوج ایدی جوهر ستاره
بر نیچه امور غیر معقول هر نظرهٔ عشقه اولدی محصول
یاد ایله‌یوب اول هوای حسنی کوزلردی همین سرای حسنی
ناکاه کوروندی بارکاهی برقصر غریب پادشاهی
یکپاره زمرد وزبرجد هر روزنی جنت مخلد
مستور هزار پردهٔ غیب آسوده نشین ریب ولاریب
تختندن اینوب یانده اول پیر اول قصره ایریشدی تابتدبیر
عشق ایتدی برایکی ساعت آرام تا کیم کله پیر ، ویره پیغام

ظهور اسرار خفیه

برغلغله قوپدی قصر ایچنده کیم کورمه‌مش ایدی عصر ایچنده
آواز سرود نای وطنبور برولوله همچو نفخهٔ صور
زهٔ طبل شادمانی آثار نشاط جاودانی

بر پرده آچیلدی نابهنکام — عشق اولدی تحیر ایله سرسام

بر حال غریب اولدی پیدا — کیم ایله‌من ایدی هیچ خولیا

کیم غیرت وحیرت ایله عصمت — کلدیلر آکا برای خدمت

هم داخی سخن، اوپیر انور — ملای جنونده بس برابر

تبشیر قیلوب سخن مقدم — دیدی که « ایا خدیو اکرم

بو حالی بیلیرمیسیك هله سن — سن قنده‌سك ودخی کیمم بن

بو شهر ، نه شهر دلستاندر — بو باغ ، نه باغ وبوستاندر

سیر وسفرك نه راهدندر — روز هنرك نه شاهدندر

یادکده‌میدر بنی محبت — نزهتکه معنی جای وصلت

بو ایشته اوباغ بی‌بدلدر — بو خانه هنوز اول محلدر

کیم بونده نه غول وار ، نه اوهام — نه دیو سیاه وزشت پیغام

نه آتش سحر ونه شتا وار — نه بیم هلاك ، نه بلا وار

بالجمله نشاط جاودانی — انواع سرور وشادمانی

فهم ایله که برغریب سردر — ارباب عقوله مستتردر

بن اول سخنم که ایدوب اقدام — چهدن سکا راهی ایتدم اعلام

جادویی هلاك ایدن بن ایدم — بو یوللری پاك ایدن بن ایدم

اوبلبل ، اوطوطئ سخنکو — هم بن ایدم اوتذرو دلجو

اوپیر طبیب پاك طینت — بندم ، سکا ایله‌دم دلالت

کلدم ینه دعوت وصاله — واقف اولا کور مآل حاله

بولمغه ظهور بو مباحث — بر کیچ نظر اولمش ایدی باعث

کیم عشق حسندر ، عین حسن عشق — سن راه غلطدن ایله‌دك مشق

برلکده بوقیل وقال یوقدر — اول فرضده هیچ محال یوقدر

تسليم اردن سخن عشقى را بدست حيرت وآوردن او بحريم وصال

وار ايمدى كور اول ملك لقايى   سير ايله او حسن بى بهايى
تا جمله نهان عيان اوله هپ   اولكى عيان نهان اوله هپ
همراهلرك بوراهه ايردى   عشق آنجاق او پادشاهه ايردى
ملاى جنون وغيرت ، عصمت   هم قالدى كرى بنى محبت
هم انس سخن نهايتكدر   بوندن ايلريسى حيرتكدر
فى الواقع آلوب اوشاهى حيرت   آچيلدى سراد قات وصلت
بولدى بومحلده قصه پايان   بوندن اوته سى دكل نمايان
صد شكر اوله حىّ لايموته   كيم ايردى سوز عالم سكوته

فخريهٔ شاعرانه

طرز سلفه تقدم ايتدم   برباشقه لغت تكلم ايتدم
بن اولمادم اول كروهه پيرو   اويمش بكا كنجوى يه خسرو
بالله بواوز كه ماجرادر   سن باقما كه دفتر بلادر
ظن ايتمه كه شويله بويله برسوز   كل سن دخى سويله بويله برسوز
ارباب سخن تمام معلوم   ايشته قلم ، ايشته كشور روم
كوردكمى بووادىٔ كمينى   ديوان يولى صانما بوزمينى
انكشت خطا اوزاتما اويله   بش بيتنه برنظيره سويله
آز وقتده سويله دمسه آنى   ناپخته لكك دكل نشانى
كوردك نيجه شاهلر كدالر   برآنده ياپار آنى بابالر
كنجينه ده رسم نو كوزه تدم   بن آچدم او كنجى بن توكه تدم
اسرارينى مثنويدن آلدم   چالدمسه ده ميرى مالى چالدم

فهم ایتمكه سن‌ده همت ایله — اول كوهری بول‌ده سرقت ایله
چوق كورمه بوحكمت بیانم — توفیقه حواله ایله جانم
این‌دم كه ز شاعری اثر نیست — سلطان سخن منم دیكر نیست

حقیقت حال وخاتمهٔ كتاب

ای خامه اثر سنك دكلدر — ای شب بوسحر سنك دكلدر
انوار فیوض مرشدروم — آفاقه فروغم ایتدی معلوم
قیلدی بنی طفل مصرع آسا — طوغدم طوغه‌لی سخنله برپا
بن طفل ایدم ایله‌مزدم الفت — بولمشدی سوزم تمام شهرت
بی‌منت و اوستاد تعلیم — سرنامهٔ طبع ایتدی تنظیم
الله الله زهی عنایت — نابالغه حكمت بلاغت
فیض ایردی جناب مولویدن — آلدم نیجه درس مثنویدن
كویا كه او بحر بی كرانه — اولمش خم رنكدن نشانه
دل همچو شغال اوبحره دوشدی — همجنسلرم باشیمه اوشدی
طاوس بهشته ایله‌دم ناز — اما كه یوق اقتدار پرواز
بوش بوشینه نی‌وش ایتدم افغان — بن سویله‌دم اولدی شعر كریان
اولمشدی بوسینه دیك حكمت — نعمت لب غیره اولدی قسمت
مه كیبی آچیلدم وطولوندم — وقت آخر اولونجه بوش بولوندم
سینه‌مده نه‌عشق وار ، نه‌تابش — ابنای زمانه پرنمایش
مژدمدن آلیندی آشنالر — كیتدی هپسی دیوب دعالر
بن قالدم ، اوسوز لبمده قالدی — كشتیٔ مراد لنكر آلدی
جانمده نه‌سوزش طلب وار — كوكلمده نه‌نشئهٔ طرب وار
بورسمه قالیر كیدرسم ایواه — توفیقنه مظهر ایده الله
غالب بوجریدهٔ جفانك — تاریخی اولور (ختامه‌المسك)

١١٩٧

بر ایکی سوز :

شو بدیعهٔ غرانك ناظم اعجازکاری بولونان (شیخ محمد اسعد غالب دده افندی) استانبوللزك فخر ابدیسی اولان بر زادهٔ عرفانیدر . پدری (مصطفی رشید افندی) ایله جدی (محمد افندی) یکی قاپی مولویخانه‌سی مشایخ کرامندن (صفی الله موسی) و (بیچوی عارف) دده افندیلره منتسب مولوی محبی اولدقلری ایچین شیخ غالب فیض مولانایه اباً عن جد توارث و لساننده‌کی استانبول نزاکتنه مولویلك نزاهتی‌ده انضمام ایله‌مشدر .

والده‌سنك اسمی (امینه خاتون) ایدی . (اثر عشق) و (جذبة‌الله) ترکیبلرینك کوستردیکی ۱۱۷۱ تاریخنده و پدرینك یکی قاپی مولویخانه‌سی جوارنده کائن خانه‌سنده طوغمشدر .

کندیسنك :

افتادهٔ راه سربلندی	یعنی پدرم رشید افندی
بوکمرهك اولدی دستکیری	اوکرتدی سخنده طرزپیری
طولدوردی بنم اومردمیدان	همتله درونم آب حیوان
چون اولدی جهان عشقه رهبر	اوللازمی ابوتی مکرر

دیمه‌سندن‌ده آکلاشیلدیغنه کوره پدرندن قال وحال تحصیلنده بولونمش،

بن طفل ایدم ایله مزدم الفت	بولمشدی سوزم تمام شهرت
الله الله زهی عنایت	ناباڭغه حکمت بلاغت

بیتلرنده‌ده افاده ایتدیکی وجهله پك کنج ایکن شعر ایله اشتهاره باشلامش ، ۲۴ یاشنده ایکن ترتیب ایله‌دیکی دیوانه بر تواقندی طرفندن (کان کلام غالب) عباره‌سی تاریخ سویله‌نیلمشدر که ۱۱۹۵ سنه‌سنی مشعردر . حسن وعشقك تنظیم وا کمالی ایسه ایکی سنه صوکرا ، یعنی ۱۱۹۷ تاریخنده‌در . حضرت شیخ اووقت یکرمی آلتی یاشنده ایدی .

حسن وعشق، هم ـ اکثریتی اعتباریله ـ حد اعجازه یوکسه‌لمش بر اثر ادبی، هم‌ده سلوك طریقتله وصول حقیقتی مصور بر کتاب تصوفیدر . غریبدرکه

بوجهتی یك‌ده نظر دقته آلینمامش، منتقدلرجه یالکز قیمت و ماهیت ادبیه‌سی حقنده سوز سویله‌نیلمشدر .

اویله ظن ایدییورم که زمانمز ادباسنه حسن وعشقی آ کلاته‌بیلمك ایچین اربابی طرفندن مکمل بر شرح یاپیلماسی و بالخاصه تصوفی نکته‌لرینك ایضاح اولونماسی لازمدر .

اشعارنده (اسعد) و (غالب) تخلص ایله‌ین صاحب ترجمه ، جاذبهٔ مولانایه قاپیله‌رق قونیه‌یه کیتمش واورادن کتیریلوب ۱۲۰۰ تاریخنده یکی قاپی مولویخاسنده چله‌یه کیرمشدرکه اوزمان تکیه‌نك مشیختنده (سید علی نطقی دده افندی) بولونویوردی .

۱۲۰۳ده چله‌سنی بیتیرن غالب دده، برسنه صوکرا خاص کوی جوارنده‌کی سودلیجه سمتنده و مشایخ مولویه‌دن (سینه‌چاك یوسف دده افندی) نك قبری قربنده بر أوه چکیلمش ، جناب سینه‌چاکك (جزیرهٔ مثنوی) سنی شرح ایتدیکی کبی (کوسج احمد دده افندی) نك بر رساله‌سنه‌ده (صحبت صافیه) نامیله حاشیه تحریر ایله‌مشدر .

اوراده عادتا منزویانه بر حیات کچیریرکن ۱۲۰۵ سی شوالنك ۹ نجی جمعه ایرته‌سی کونی غلطه مولویخانه‌سی مشیختنه کتیریلمش و ۸،۷ سنه‌لك شیخلکی اثناسنده مولویخانه حقیقةً منبع عرفان و مجمع عرفا حالنی آلمشدر. اوصورتله‌که درکاهده‌کی دده‌کان ودرویشان ایله محبان ومنتسبانك پك چوغی شاعر ویاخود تفهم شعره قادر اولدقدن باشقه آشجی دده‌لکه ، شیخك انیشته‌سی شاعر (خلوصی دده) قازانجیلغه‌ده (تذکرهٔ مولویه) صاحبی مشهور (اسرار دده) شرف ویرییور ، بناءً علیه طریقت جلیله‌نك فیوض معنویه‌سی ، شعر وموسیقی واسطه‌سیله ارباب استعدادی ترویج ایدییوردی.

آلتی سنه‌لك بر نشوهٔ حقیقیدن صوکرا جناب شیخ ، الیم بر ضیاعه اوغرادی . چونکه : محرم اسراری وندیم غمکساری اولان اسرار دده‌یی ابدیا غیب ایتدی .

دیوانی تدقیق ایله آ کلاشیلاجغی اوزره ساده، لکن صمیمی اشعارنده کی تأثیر اعتباریله شیخنه بیله فائق بولونان اسرار دده مرحوم، ایکی آی ایچنده تذکرهٔ مولویه‌یی یازوب بیتیردکدن صوکر — سروری‌نك تعبیری وجهله — سر اولمش وشو نا کهانی غیوبت، شیخ غالبه آغلایه آغلایه مرثیهٔ مشهوره‌یی یازدیرمشدی.

اومرثیه‌نك بر بندنده: الله ویردی آلدی ینه قرب حضرتە بز قالدق انتظار ایله روز قیامته

دیمش اولان شیخ، بو انتظاره آنجاق ایکی سنه تحمل ایده‌بیلدی، ١٢١٣ تاریخنده اوده عالم اسراره توجه ایله‌دی. سرورینك:

کچدی غالب دده جاندن یاهو

مصراعی، تاریخ انتقالیدر.

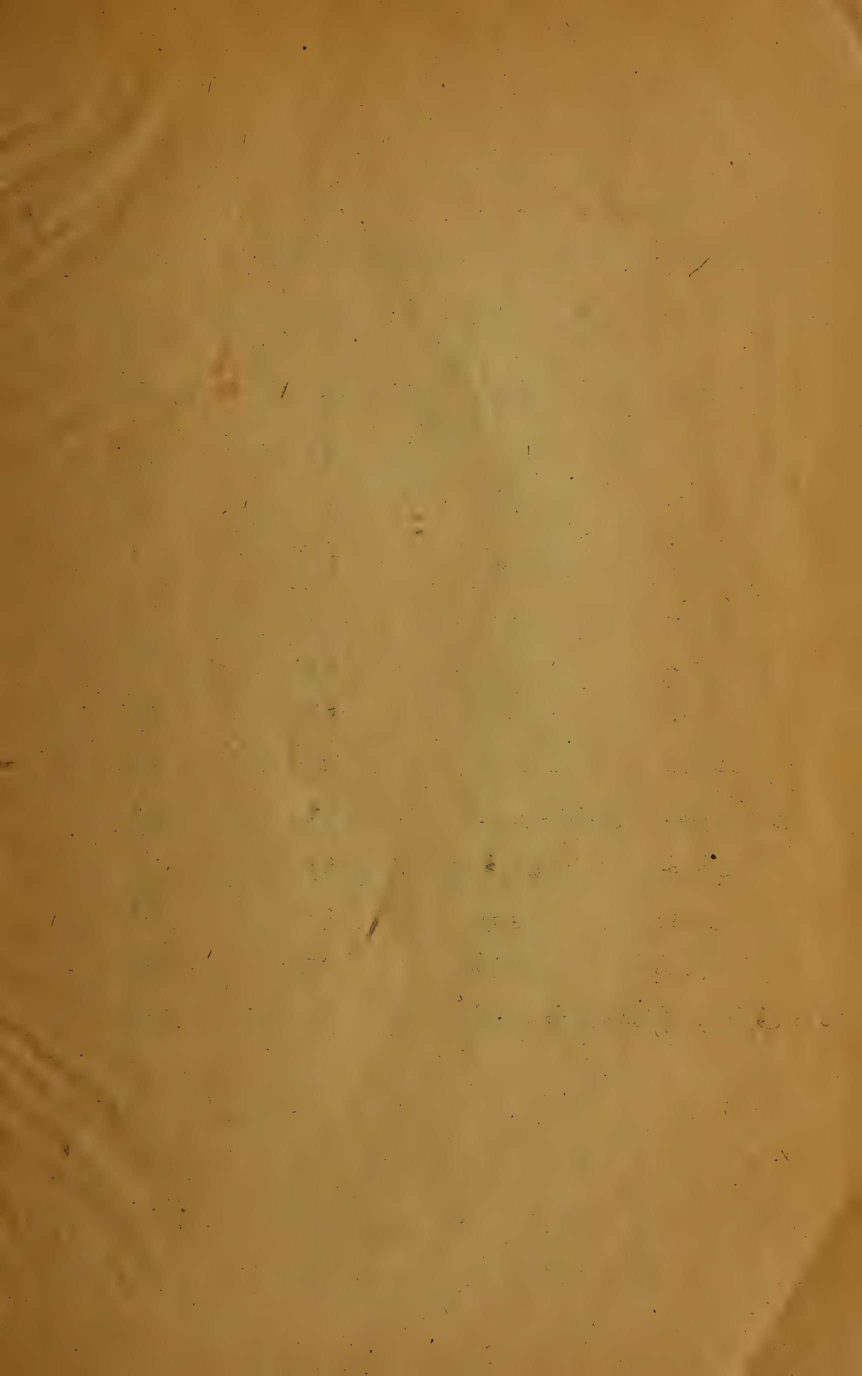
صورت وسیرتی پك کوزه‌ل اولان حضرت شیخ، ارتحالنده قرق ایکی یاشنده ایدی. اثنای غسلنده قاره صاقالنی صابون کوپوکلری آراسنده کورن پدری مصطفی رشید افندی، — اوغلم! او صاقال، بو تختەیە یاقیشمایور. دییه آغلامش وحضاری آغلاتمشدی. غلطه مولویخانه‌سنده وشارح مثنوی شیخ اسماعیل رسوخیٔ انقروی حضرتلرینك آیاق اوجنده مدفوندر.

رحمة الله علیه وقدس الله سره

مختلف حالات وحسیاتك معکسی بولونان دیوان معظمی، حسن وعشقی ده محتوی اولارق وقتیله نفیس بر صورتده باصیلمشدی. نسخ مطبوعه‌سی بوکون ندرت وفوق العاده بر قیمت کسب ایتمشدرکه قولایجه بولونوب آلینامیور. ابوالضیا مرحومك آیریجه طبع ایتدیکی (حسن وعشق) ك نسخه‌لری ده همان قالمامشدر. اوکا بناءً هم شیخ مرحومه وسیلهٔ رحمت، هم ده هوسکاران ادبه عاجزانه بر خدمت اولمق فکریله حسن وعشقك یکیدن طبعنه غیرت ایتدم. اویله امید ایدیبورم که شیخك روح رقیقی، اون سنه مقدم سرقبرنده یاپیلان بر دفعه‌لق اختفالدن زیاده اثری باقی قالاجق اولان شو حرکتدن محظوظ اولمشدر. ١٥ ذی القعده ١٣٤١ طاهر المولوی

اثنای طبعده حصوله کلن ترتیب سهوندن بعضیلری بروجه آتی کوستریلدی. نقطه قصوری، یاخود حرف سقوطی کبی آکلاشیله بیله جك درجه ده اولانلری ده ـ مع الاعتذار ـ قارئین کرامك تفهمنه حواله ایدیلدی:

صحیفه	بیت	خطا	صواب
٥	٧	دیر	در
٨	٤	دنك دلال	دنك ولال
١٠	٢٠	قصه ده ر	قصه در
١٢	١٩	ییکز	پیکر
١٣	١٤	پیانه	بیانه
١٦	٢١	الملہ	الله
١٧	٤	مانخشب	ماه نخشب
٤٢	١٦	منصوبه کشادی	منصوبه کشای
٧٩	١٠	خوبان	خوناب
٩٦	١٠	روبر	روبرو
١٠٠	١١	بالادر	بلادر
١٠٢	٠	بجوف عارف دده	بجوی عارف دده

نشریاتمزك ایلك عددینی تشکیل ایدن :

مناجات حضرت مولانا

اداره‌خانه‌مزده ۱۰۰ پاره‌یه صاتیلمقده‌در

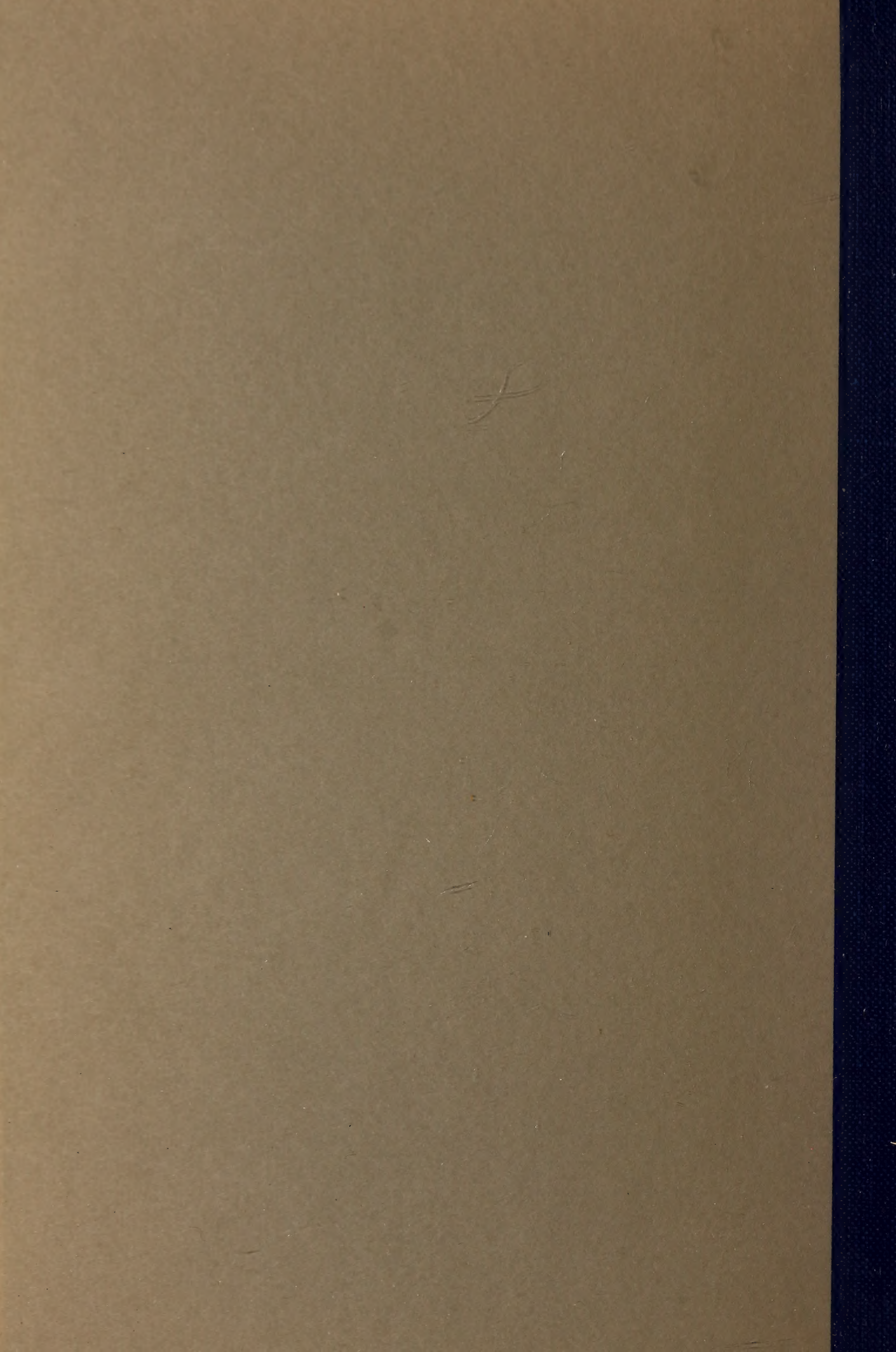

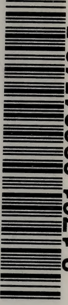
محفل

۱۳۳۸

مجموعهٔ اسلامیه‌سی

بو یکانه مجموعه‌نك دردنجی جلدینه باشلانیلمش وهر نسخه‌سی دینی، علمی، ادبی
بك چوق معلومات مفیده‌یی احتوا ایتمکده بولونمشدر . نسخه‌سی ۱۰ ،
سنه‌لك آبونه بدلی ۱۰۰ غروشدر. اولکی جلدلری اداره‌خانه‌دن آلمق ایسته‌ینلره
تنزیلات مناسبه یاپیلیر . اداره‌خانه‌سی دارالفنون قارشیسنده کائن حسن پاشا
مدرسه‌سی داخلنده‌در .

Şeyh Galib
Ḥüsn-ü 'aşk